

S Z A K K É P Z É S I K E R E T T A N T E R V

a

III. SZOCIÁLIS

ágazathoz tartozó

54 762 03

SZOCIÁLIS SZAKGONDOZÓ

SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

(a 34 762 01 SZOCIÁLIS GONDOZÓ ÉS ÁPOLÓ

mellék-szakképesítéssel)

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet és
- az emberi erőforrások minisztere ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2016. (IX. 16.) EMMI rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 54 762 03

Szakképesítés megnevezése: Szociális szakgondozó

A szakmacsoport száma és megnevezése: 2. Szociális szolgáltatások

Ágazati besorolás száma és megnevezése: III. Szociális szolgáltatások

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2 év

Elméleti képzési idő aránya: 60%

Gyakorlati képzési idő aránya: 40%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 5 évfolyamos képzés esetén: a 10. évfolyamot követően 140 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra;
- 2 évfolyamos képzés esetén: az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra.

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: érettségi végzettség

Bemeneti kompetenciák: —

Szakmai előképzettség: —

Előírt gyakorlat: —

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükséges

Pályaalkalmassági követelmények: nem szükséges

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	– a szakmai készségfejlesztést kizárólag csoportvezetésben jártas: pszichológus végezheti; a kommunikációs gyakorlatot: pszichológus, okleveles szociális munkás, pedagógiai előadó, okleveles gyógypedagógus, okleveles szupervízor, szociális szervező, szociális kompetenciafejlesztő tréner,
Társadalomismereti, szociálpolitikai és jogi ismeretek	okleveles szociálpolitikus, okleveles szociális munkás, okleveles szociológus, okleveles társadalomismeret szakos tanár, szociális menedzser
Társadalomismereti, szociálpolitikai és jogi ismeretek	okleveles szociálpolitikus, okleveles szociális munkás, okleveles szociológus, okleveles társadalomismeret szakos tanár, szociális menedzser
Monitorozó gyakorlat	okleveles szociálpolitikus, okleveles szociális munkás, okleveles szociológus, szociális szervező, szociális menedzser, ápoló BSc
Pedagógiai, pszichológiai ismeretek	pszichológus, pedagógiai előadó, pszichiáter, okleveles gyógypedagógus,
Egészségügyi ismeretek	orvos, ápoló BSc, MSc, egészségügyi szakoktató, egészségtan tanár
Klinikai ismeretek	orvos, ápoló BSc, MSc, egészségügyi szakoktató
Ápolási ismeretek	ápoló BSc, MSc, egészségügyi szakoktató
Népegészségügyi ismeretek	orvos, ápoló BSc, MSc, egészségügyi szakoktató, egészségtan tanár

Az elsősegélynyújtás gyakorlata	orvos, ápoló BSc, MSc, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt
Gondozási ismeretek	szociális munkás, szociális szervező, szociális menedzser, szociológus
Gondozási gyakorlat	szociális munkás, szociális szervező, szociális menedzser, egészségügyi szociális munkás, aki rendelkezik 3 éves gyakorlattal a szociális ellátás területén
Szociális munka elmélete	okleveles szociális munkás, okleveles szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociális szervező, szociális menedzser, egészségügyi szociális munkás
Esetmegbeszélés	okleveles szociális munkás, szociálpedagógus, szociológus, szociális menedzser, egészségügyi szociális munkás, aki rendelkezik 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátások vagy a szociális igazgatás területén
Szupervízió	diplomás szupervízor vagy a Szociális Szakmai Szövetség Akkreditációs Bizottsága által csoportos szupervíziós munkára akkreditált szupervízor, pszichológus
Mentálhigiéné	Mentálhigiéné mentálhigiénikus-egészségfejlesztő, mentálhigiénikus, pszichológus

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs.

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakgimnáziumi képzésben a két évfolyamos képzés második évfolyamának (2/14.) szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés érettségi utáni évfolyamának szakmai tartalmával, tantárgyi rendszerével, órakeretével. A két évfolyamos képzés első szakképzési évfolyamának (1/13.) ágazati szakgimnáziumi szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, összes órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés 9-12. középiskolai évfolyamokra jutó ágazati szakgimnáziumi szakmai tantárgyainak tartalmával, összes óraszámával.

Szakgimnáziumi képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
9. évfolyam	8 óra/hét	288 óra/év
10. évfolyam	12 óra/hét	432 óra/év
Ögy.		140 óra
11. évfolyam	11 óra/hét	396 óra/év
Ögy.		140 óra
12. évfolyam	12 óra/hét	372 óra/év
5/13. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2729 óra

Amennyiben a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló rendeletben a szakgimnáziumok 9-12. évfolyama számára kiadott kerettanterv óraterve alapján a kötelezően választható tantárgyak közül a szakmai tantárgyat választja a szakképző iskola akkor a 11. évfolyamon 72 óra és a 12. évfolyamon 62 óra időkeret szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
1/13. évfolyam	31 óra/hét	1116 óra/év
Ögy.		160 óra
2/14. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2237 óra

(A kizárólag 13-14. évfolyamon megszervezett képzésben, illetve a szakgimnázium 9-12., és ezt követő 13. évfolyamán megszervezett képzésben az azonos tantárgyakra meghatározott óraszámok közötti csekély eltérés a szorgalmi időszak heteinek eltérő száma, és az óraszámok oszthatósága miatt keletkezik!)

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszása évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	4,7	3,4	6,8	5,2	140	3,4	2	140	2,1	2	20	10,8	16,8	12,6	160	20	10,8
	Összesen		8,1		12			5,4			4,1		30,8		29,4			30,8	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	fő szakképesítés											0,5					0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.	fő szakképesítés											2					2	
10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Szakmai készségfejlesztés ,kommunikációs gyakorlat	fő szakképesítés		1,9		1,5						0,3				3,7			
	Társadalomismereti,szociálpolitikai és jogi ismeretek	fő szakképesítés	1		2			0,5							3,5				
	Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	fő szakképesítés		0,5		1,7										2,2			
	Pedagógia és pszichológiai ismeretek	fő szakképesítés	0,8		1,3										2				
	Pszichológiai gyakorlat	fő szakképesítés				0,5										0,5			
	tantárgy6	fő szakképesítés																	
	Egészségügyi ismeretek	fő szakképesítés	1,4		1			1							3,4				

10559-12 Elsősegélynyújtási feladatok	Elsősegélynyújtási feladatok	fő szakképesítés			0,5	0,5									0,5	0,5			
	Népegészségügyi ismeretek	fő szakképesítés	0,5		0,5										1				
10556-16 Gondozási-ápolási feladatok	Általános ápolási ismeretek	fő szakképesítés			1			0,9			0,2				2,1				
	Gondozási ismeretek	fő szakképesítés	1												1				
	A gondozás gyakorlata	fő szakképesítés		1		1								0,6		2			0,6
	Ápolási gyakorlatok	fő szakképesítés							0,5							0,5			
10574-16 Személyes gondoskodás	Szociális munka	fő szakképesítés			0,5			0,5			0,6				1,6				
	A szociális munka gyakorlata	fő szakképesítés							0,5			0,6				1,1			
	A szociális gondozás	fő szakképesítés						0,5			0,3			0,2	0,8				0,2
	A szociális gondozás gyakorlata	fő szakképesítés							1			0,6				1,6			
	Mentálhigiéné	fő szakképesítés									1				0,9				
	Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton	fő szakképesítés										0,5				0,5			
10575-12 Szociális szervezés	Gazdálkodási alapismeretek	fő szakképesítés											5,6					5,6	
	A szociális intézmények gazdálkodása	fő szakképesítés											3					3	
	Vezetési szervezési ismeretek	fő szakképesítés											5					5	
	Vezetési, szervezési és gazdálkodási gyakorlat	fő szakképesítés												4					4
10576-12 Szakgondozási adminisztráció	A szociális szolgáltatások adminisztrációja	fő szakképesítés											3,1					3,1	
	Informatikai ismeretek	fő szakképesítés											0,6					0,6	
	Szociális szolgáltatások adminisztrációjának gyakorlata	fő szakképesítés												5					5
	Informatikai ismeretek gyakorlata	fő szakképesítés												1					1

10569-16 Gondozási, ápolási feladatok	Szakmai készségfejlesztés és kommunikáció gyakorlat	3476201 Szociális gondozó és ápoló							0,3			0,2							
	Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	3476201 Szociális gondozó és ápoló						0,5											
	Pszichológiai ismeretek	3476201 Szociális gondozó és ápoló																	
	Egészségügyi ismeretek	3476201 Szociális gondozó és ápoló																	
	Ápolási, gondozási alapismeretek	3476201 Szociális gondozó és ápoló																	
	Megfigyelési és elsősegély-nyújtási gyakorlat	3476201 Szociális gondozó és ápoló							0,4										
10570-16 A szükségletek felmérése	Társadalomismeret	3476201 Szociális gondozó és ápoló																	
	Klinikai ismeretek	3476201 Szociális gondozó és ápoló																	
	Ápolási gyakorlat	3476201 Szociális gondozó és ápoló							1,2										
	Gondozási ismeretek	3476201 Szociális gondozó és ápoló						1,5			0,4								
	Gondozási szükségletek felmérésének gyakorlata	3476201 Szociális gondozó és ápoló							1,9			0,9							
	Monitorozó gyakorlat	3476201 Szociális gondozó és ápoló																	
10571-16 Sajátos gondozási feladatok	Szociális munka elmélete	3476201 Szociális gondozó és ápoló																	
	Szociális munka gyakorlata	3476201 Szociális gondozó és ápoló										0,6							

	Szociális gondozás	3476201 Szociális gondozó és ápoló									0,2							
	Szociális gondozás gyakorlata	3476201 Szociális gondozó és ápoló										3,9						
	Mentálhigiéné	3476201 Szociális gondozó és ápoló									0,6							
	Esetmegbeszélés és szupervízió gyakorlaton	3476201 Szociális gondozó és ápoló										0,9						
10572-16 Gondozási-ápolási adminisztráció	A szociális adminisztráció gyakorlata	3476201 Szociális gondozó és ápoló										0,4						

A kerettanterv szakmai tartalma – a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően – a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		Szakgimnáziumi képzés 9-12. o. összes óraszámja	Nem a főszakképesítésre fordítandó órakeret	Főszakképesítés 9-12. o. összes óraszámja	5/13.		Főszakképesítés 9-13. o. összes óraszámja	1/13.			2/14.		A két évfolyamos szakképzés összes óraszámja	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy				e	gy		e	gy	ögy	e	gy		
A fő szakképe- sítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	165	123	243	188	140	121	72	140	63	60	1488	453	1035	619	333	1987	600	451	160	619	333	2003	
	Összesen		288		431			193			123					952			1051			952			
	Elméleti óraszámok (arány ögy-vel)		öt évfolyamos képzés egészében: 1211 óra (53,4%)													1219 óra (56,4%)									
	Gyakorlati óraszámok (arány ögy-vel)		öt évfolyamos képzés egészében: 776 óra (46,6%)													784 óra (43,6%)									
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	15	0	15	0	0		15	0	15	
	Munkajogi alapismeretek												0			4		4				4		4	
	Munkaviszony létesítése												0			4		4				4		4	
	Álláskeresés												0			4		4				4		4	
	Munkanélküliség													0			3		3				3		3
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire)	Foglalkoztatás I.	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	62	0	62	0	0		62	0	62	
	Nyelvtani rendszerezés 1												0			8		8				8		8	
	Nyelvtani rendszerezés 2												0			8		8				8		8	
	Nyelvi készségfejlesztés												0			23		23				23		23	
	Munkavállalói szókincs													0			23		23				23		23

10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Szakmai készségfejlesztés ,kommunikációs gyakorlat	fő szakképesítés	0	69	0	54		0	0		0	9	132	0	132	0	0	132	0	133		0	0	133
	Tanulástechnika gyakorlat			17									17					17		17			0	17
	A kongruens kommunikáció			35									35					35		35			0	35
	Viselkedéskultúra			17									17					17		17			0	17
	A reális énkép szerepe a szociális segítségben					54							54					54		54			0	54
	A szakmai együttműködés készségei											9	9					9		10			0	10
	Társadalomismereti,szociálpolitikai és jogi ismeretek	fő szakképesítés	35	0	72	0		18	0		0	0	125	0	125	0	0	125	125	0		0	0	125
	Jogi és családjogi alapismeretek		18										18					18	18				0	18
	Szociológiai és szociálpolitikai alapismeretek		17										17					17	17				0	17
	A család és életmód				18								18					18	18				0	18
	Társadalmi struktúra, a mai magyar társadalom				18								18					18	18				0	18
	Szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák, a szociálpolitika intézményrendszere				18								18					18	18				0	18
	Szervezetszociológia				18								18					18	18				0	18
	Jóléti nagyrendszerek, a lokális ellátások							9					9					9	9				0	9
	Közigazgatási ismeretek							9					9					9	9				0	9

	Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	fő szakképesítés	0	18	0	62		0	0		0	0	80	0	80	0	0	80	0	80		0	0	80
	Szociológiai alaismeretek gyakorlat			18									18				18		0	18				
	Szociálpolitikai monitorozás, az intézmény megismerése					44							44				44		0	44				
	Gyakorlat a család és életmód körében (arány ögy-vel)					18							18				18		0	18				
	Pedagógia és pszichológiai ismeretek	fő szakképesítés	27	0	45	0		0	0		0	0	72	0	72	0	0	72	72	0		0	0	72
	Pszichológiai alapismeretek,		9										9				9	9				0	9	
	A személyiség pszihológiája				9								9				9	9				0	9	
	Szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok				18								18				18	18				0	18	
	Az életút pszichológiája				18								18				18	18				0	18	
	Szocializáció		9										9				9	9				0	9	
	Pedagógiai ismeretek		9										9				9	9				0	9	
	Pszichológiai gyakorlat	fő szakképesítés	0	0	0	18		0	0		0	0	18	0	18	0	0	18	0	18		0	0	18
	Gyermektanulmányok					9							9				9		9			0	9	
	Az életút pszichikus jellemzői					9							9				9		9			0	9	
	Egészségügyi ismeretek	fő szakképesítés	51	0	36	0		36	0		0	0	123	0	123	0	0	123	123	0		0	0	123
	Az emberi test felépítése és működése		34										34				34	34				0	34	
	Kórok, kórokok				27								27				27	27				0	27	

	A gondozás és a betegellátás laikus módszerei		17									17					17	17				0	17	
	Klinikai ismeretek						36					36					36	36				0	36	
	Dietetika				9							9					9	9				0	9	
	témakör7											0					0					0	0	
10559-12 Elsősegélynyújtási feladatok	Elsősegélynyújtási feladatok	fő szakképesítés	0	0	18	18		0	0		0	0	36	0	36	0	0	36	18	18		0	0	36
	Első - segélynyújtás				18							18					18	18				0	18	
	Elsősegélynyújtás gyakorlata					18						18					18		18			0	18	
	Népegészségügyi ismeretek	fő szakképesítés	17	0	18	0		0	0		0	0	35	0	35	0	0	35	35	0		0	0	35
Egészségmegőrzés	17										17					17	17				0	17		
Közegészségügyi és járványtani ismeretek				18							18					18	18				0	18		
											0					0					0	0		
10556-16 Gondozási-ápolási feladatok	Általános ápolási ismeretek	fő szakképesítés	0	0	36	0		31	0		6	0	73	0	73	0	0	73	74	0		0	0	74
	Általános ápolási ismeretek				36							36					36	36				0	36	
	A betegségek tünetei , a betegmegfigyelés szempontjai							18				18					18	18				0	18	
	A gyógyszerelés							13			6		19					19	20				0	20
	Gondozási ismeretek	fő szakképesítés	35	0	0	0		0	0		0	0	35	0	35	0	0	35	35	0		0	0	35
	A gondozás, a gondozási szükségletek		9									9					9	9				0	9	
	Háztartási ismeretek		8									8					8	8				0	8	
	Munka-,baleset-éztűzvédelem		9									9					9	9				0	9	
	Aktivitás és foglalkozás		9									9					9	9				0	9	

	A gondozás gyakorlata	fő szakképesítés	0	36	0	36		0	0		0	0	72	0	72	0	18	90	0	72		0	18	90
	Gyógyászati segédeszközö beszerzése és alkalmazása			9									9					9		9		0	9	
	Gondozási szükségletek felmérése, gondozási terv készítése					36							36				18	54		36		18	54	
	Háztartásvezetés gyakorlata			9									9					9		9		0	9	
	Munka-, balesete-,és tűzvédelem gyakorlata			9									9					9		9		0	9	
	Foglalkozás gyakorlata			9									9					9		9		0	9	
	Ápolási gyakorlatok	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	18		0	0	18	0	18	0	0	18	0	18		0	0	18
	Ápolási gyakorlat a belgyógyászati és a sebészeti beavatkozáson átesett betegek körében								18				18					18		18		0	18	
10574-16 Személyes gondoskodás	Szociális munka	fő szakképesítés	0	0	18	0		18	0		18	0	54	0	54	0	0	54	56	0		0	0	56
	Általános szociális munka, Etikai Kódex				18								18					18	18			0	18	
	Szociálismunka egyénnel és családokkal							18					18					18	18			0	18	
	Csoportokkal végzett szociális munka										9		9					9	10			0	10	
	Közösségi szociális munka										9		9					9	10			0	10	

	A szociális munka gyakorlata	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	18		0	18	36	0	36	0	0	36	0	38		0	0	38
	Egyénekekkel és családokkal végzett szociális munka gyakorlata								18				18			18		18		0	18			
	Csoportokkal végzett szociális munka gyakorlata										9	9			9		10		0	10				
	Közösségi szociálismunka gyakorlata										9	9			9		10		0	10				
	A szociális gondozás	fő szakképesítés	0	0	0	0		18	0		9	0	27	0	27	0	6	33	28	0		0	6	34
	A személyes gondoskodás							18			9		27			27	28			0	28			
	A szociális gondozás gyakorlata	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	36		0	18	54	0	54	0	0	54	0	57		0	0	57
	A személyes gondoskodás gyakorlata							36			18	54			54		57		0	57				
	Mentálhigiéné	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		30	0	30	0	30	0	0	30	34	0		0	0	34
	Mentálhigiénés ismeretek									21		21			21	24			0	24				
	A gondozás mentálhigiénés vonatkozása									9		9			9	10			0	10				
	Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	15	15	0	15	0	0	15	0	17		0	0	17
	Esetmegbeszélés										9	9			9		10		0	10				
	Szupervízió										6	6			6		7		0	7				

10575-12 Szociális szervezés	Gazdálkodási alapismeretek	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	173	0	173	0	0		173	0	173
	Közgazdasági alapismeretek												0			31		31				31	0	31
	Költségvetési alapismeretek												0			62		62				62	0	62
	Elkülönített alapok												0			18		18				18	0	18
	Helyi önkormányzatok költségvetése												0			31		31				31	0	31
	Nem állami szervek gazdálkodás												0			31		31				31	0	31
	A szociális intézmények gazdálkodása	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	93	0	93	0	0		93	0	93
	A szociális szolgáltatások finanszírozási formái												0			31		31				31	0	31
	Az intézményi gazdálkodás tervezése												0			31		31				31	0	31
	Létszám és bér gazdálkodás												0			31		31				31	0	31
	Vezetési szervezési ismeretek	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	155	0	155	0	0		155	0	155
	A vezetés alapjai												0			62		62				62	0	62
	A szociális ellátás tervezése, menedzsment												0			62		62				62	0	62
	Érdekérvényesítés a szociális intézményekben												0			31		31				31	0	31
	Vezetési, szervezési és gazdálkodási gyakorlat	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	124	124	0	0		0	124	124
	Vezetési szervezési gyakorlat												0				124	124					124	124

10576-12 Szakgondozási adminisztráció	A szociális szolgáltatások adminisztrációja	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	97	0	97	0	0		97	0	97
	A szociális szolgáltatások adminisztrációjának ismeretei												0			62		62				62	0	62
	A szociális szervezés adminisztrációjának ismerete												0			35		35				35	0	35
	Informatikai ismeretek	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	18	0	18	0	0		18	0	18
	Informatikai ismeretek												0			18		18				18	0	18
	Szociális szolgáltatások adminisztrációjának gyakorlata	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	154	154	0	0		0	154	154
	A szociális gondozás, szervezés adminisztrációja												0				80	80					80	80
	Idős és fogyatékos személyek ellátása és adminisztrációja												0				74	74					74	74
	Informatikai ismeretek gyakorlata	fő szakképesítés	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	31	31	0	0		0	31	31
	Informatikai gyakorlat												0				31	31					31	31

10569-16 Gondozási, ápolási feladatok	Szakmai készségfejlesztés és kommunikáció gyakorlat	3476201 Szociális gondozó és ápoló	0	0	0	0		0	9		0	6	15	15	0	0	0	15	0	0		0	0	0
	Tanulástechnika gyakorlat			0									0					0				0	0	
	A reális énkép szerepe a szociális segítségben					0							0					0				0	0	
	A kongruens kommunikáció			0									0					0				0	0	
	A szakmai együttműködés és a segítő kapcsolat			0					9				9					9				0	0	
	A veszteségek feldolgozása											6	6					6					0	0
	Szociálpolitikai,jogi és etikai ismeretek	3476201 Szociális gondozó és ápoló	0	0	0	0		18	0		0	0	18	18	0	0	0	18	0	0		0	0	0
	Szociálpolitikai alapismeretek		0									0					0				0	0		
	A szociálpolitika intézményrendszere		0									0					0				0	0		
	Jogi és családjogi alapismeretek		0									0					0				0	0		
	A jóléti nagyrendszerek és a lokális ellátások		0					0					0					0				0	0	
	Közigazgatási ismeretek										0		0					0					0	0
	A szociális segítség etikája						18					18			18					0	0			
	Pszichológiai ismeretek	3476201 Szociális gondozó és ápoló	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0
	Pszichológiai alapismeretek		0										0					0				0	0	
	Szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok				0								0					0				0	0	

	Az életút pszichológiája				0							0					0					0	0
	Személyiségpszichológiai		0					0				0					0					0	0
	Egészségügyi ismeretek	3476201	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0		0	0	0		0	0	0
	Az emberi test felépítése és működése		0										0				0					0	0
	Kórok és kór okok		0		0								0				0					0	0
	A betegség tünetei és a betegmegfigyelés							0					0				0					0	0
	Gyógyszerelés				0								0				0					0	0
	Társadalmi helyzet és az egészség				0								0				0					0	0
	Közegészségügyi és járványtani ismeretek				0								0				0					0	0
	Egészségmegőrzés		0										0				0					0	0
	Ápolási, gondozási alapismeretek	3476201	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0		0	0	0		0	0	0
	Általános ápolási ismeretek							0					0				0					0	0
	Gondozási alapismeretek		0										0				0					0	0
	Az ápolás gondozás dokumentációja							0					0				0					0	0
	Megfigyelési és elsősegély-nyújtási gyakorlat	3476201	0	0	0	0		0	14		0	0	14	14	0		0	0	14		0	0	0
	Az ápolási folyamat megfigyelése							0	7				7				7					0	0
	A gondozási folyamat megfigyelése				0				7				7				7					0	0
	Elsősegélynyújtási gyakorlat					0							0				0					0	0

10570-16 A szükségletek felmérése	Társadalomismeret	3476201 Szociális gondozó és	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	A társadalmi egyenlőtlenségek és a szegénység okai				0			0					0						0		0		0		
	A mai magyar társadalom		0										0						0		0		0		
	A szükségletfelmérés módszerei		0										0						0		0		0		
	Klinikai ismeretek	3476201 Szociális gondozó és	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	Klinikai ismeretek						0					0							0		0		0		
	Dieteika		0										0							0		0		0	
	Geriátriai ismertek							0					0								0		0		0
	Ápolási gyakorlat	3476201 Szociális gondozó és	0	0	0	0		0	42		0	0	42	42	0	0	42	0	0		0	0	0	0	
	Alapápolási gyakorlat belgyógyászati betegek körében							21		0		21				21				0		0		0	
	Alapápolási gyakorlat sebészeti beavatkozáson átesett betegek körében							21				21				21				0		0		0	
	Gondozási ismeretek	3476201 Szociális gondozó és ápoló	0	0	0	0		54	0		12	0	66	66	0	0	66	0	0		0	0	0	0	
	Gondozási szükségletek felmérése				0			18					18				18				0		0		0
	Gondozás és rehabilitáció a fogyatékos személyek körében							18					18				18				0		0		0
	Gerontológia és az idősek gondozása							18					18				18				0		0		0
	Gondozás és rehabilitáció a szenvedélybetegek körében										12		12				12				0		0		0

10571-16 Sajátos gondozási feladatok	Gondozási szükségletek felmérésének gyakorlata	3476201 Szociális gondozó és ápoló	0	0	0	0		0	68		0	28	96	96	0	0	0	0	96	0	0		0	0	0
	Gondozási szükségletek felmérése idősek körében			0					35			28	63					63					0	0	
	Gondozási szükségletek felmérése fogyatékkal élők körébe								24				24					24					0	0	
	A gondozási folyamat tervezése								9				9					9					0	0	
	Monitorozó gyakorlat	3476201 Szociális gondozó és ápoló	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0
	A szociális ellátás intézményei				0				0				0					0					0	0	
	Az egészségügyi ellátás intézményei												0					0					0	0	
	Egy intézmény részletes megismerése				0								0					0					0	0	
Szociális munka elmélete	3476201 Szociális gondozó és ápoló	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	
Általános szociális munka		0										0					0					0	0		
Szociális munka egyénnel és családokkal							0					0					0					0	0		
Szociális munka csoportokkal										0		0					0					0	0		
Közösségi szociális munka											0		0					0					0	0	

	Szociális munka gyakorlata	3476201 Szociális gondozó és ápoló	0	0	0	0		0	0		0	18	18	18	0	0	0	18	0	0		0	0	0
	Egyénekekkel és családokkal végzett szociális munka gyakorlata								0					0				0					0	0
	Csoportokkal végzett szociális munka gyakorlata											9	9					9					0	0
	Közösségi szociális munka gyakorlata											9	9					9					0	0
	Szociális gondozás	3476201 Szociális gondozó és ápoló	0	0	0	0		0	0		6	0	6	6	0	0	6	0	0		0	0	0	
	Idős és fogyatékos személyek ellátása						0			0		0					0					0	0	
	Aktivitás és foglalkozás				0								0				0					0	0	
	Háztartási ismeretek		0								0		0				0					0	0	
	Munka -,baleset és tűzvédelem		0										0				0					0	0	
	A gyógyászati eszközök beszerzése		0										0				0					0	0	
	Gyógyíthatatlan betegek és haldoklók gondozása										6		6				6					0	0	
	Szociális gondozás gyakorlata	3476201 Szociális gondozó és ápoló	0	0	0	0		0	0		0	121	121	121	0	0	121	0	0		0	0	0	
	Idős emberek gondozása								0			35	35				35					0	0	
	Fogyatékos személyek gondozása											35	35				35					0	0	
	Foglalkozási gyakorlat		0									21	21				21					0	0	
	Háztartási gyakorlat		0									0	0				0					0	0	
	Munka-,baleset-és tűzvédelem gyakorlata			0									0				0					0	0	
	Gyógyíthatatlan betegek és haldoklók gondozása											30	30				30					0	0	

	Mentálhigiéné	3476201 Szociális gondozó	0	0	0	0		0	0		18	0	18	18	0	0	0	18	0	0		0	0	0
	Mentálhigiéné elmélete							0						0				0				0	0	
	A gondozás mentálhigiénés vnatkozásai										18		18				18					0	0	
	Esetmegbeszélés és szupervízió gyakorlaton	3476201 Szociális	0	0	0	0		0	0		0	27	27	27	0	0	0	27	0	0		0	0	0
	Esetmegbeszélés											18	18				18					0	0	
	Szupervízió											9	9				9					0	0	
10572-16 Gondozási-ápolási adminisztráció	A szociális adminisztráció gyakorlata	3476201 Szociális gondozó és ápoló	0	0	0	0		0	0		0	12	12	12	0	0	0	12	0	0		0	0	0
	Az ápolás adminisztrációja											6	6				6					0	0	
	A gondozás adminisztrációja											6	6				6					0	0	
	Számítástechnika a gondozás adminisztrációjában											0	0				0					0	0	

3. számú táblázat

A nem a főszakképesítéshez kapcsolódó óraszámok megoszlása:

3476201 Szociális gondozó és ápoló	453 óra
---------------------------------------	---------

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A

11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkésztség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy

15 óra/15 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. *Munkajogi alapismeretek*

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés-módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, munkaidő, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai időnyomunka és alkalmi munka).

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, östermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. *Munkaviszony létesítése*

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselői szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. *Álláskeresés*

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskereső módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási

Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresői ellátások („passzív eszközök”): álláskeresői járadék és nyugdíj előtti álláskeresői segély. Utazási költségterítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) szervezetrendszerének felépítése (a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter, a kormányhivatal, a járási hivatal feladatai).

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, béralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresői tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

11498-12 azonosító számú

**Foglalkoztatás I.
(érettségire épülő képzések esetén)
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11498-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
szakmai önéletrajzot és motivációs levelet ír	x
állásinterjún részt vesz	x
munkakörülményekről, karrier lehetőségekről tájékozódik	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
munkával, szabadidővel kapcsolatos kifejezések megértése, használata	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
szakmai önéletrajz és motivációs levél tartalma, felépítése	x
egy szakmai állásinterjú lehetséges kérdései, illetve válaszai	x
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai állásinterjún elhangzó idegen nyelven feltett kérdések megértése, illetve azokra való reagálás értelmező, összetett mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x
Deduktív gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy

62 óra/62 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók alkalmasak legyenek egy idegen nyelvű állásinterjún eredményesen és hatékonyan részt venni.

Ehhez kapcsolódóan tudjanak idegen nyelven személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni, a munkavállaláshoz kapcsolódóan pedig egy egyszerű formanyomtatványt kitölteni.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 62 tanóra egység keretén belül egyrészt egy nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve az állásinterjúhoz kapcsolódóan a legalapvetőbb mondat szerkesztési eljárások elsajátítása révén. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 6 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. *Nyelvtani rendszerezés 1*

A 8 órás nyelvtani rendszerezés alatt a tanulók a legalapvetőbb igeidőket átismétlik, illetve begyakorolják azokat, hogy munkavállaláshoz kapcsolódóan, hogy az állásinterjú során ne okozzon gondot a múlt, illetve a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó válaszok megfogalmazása. Továbbá alkalmas lesz a tanuló arra, hogy egy szakmai állásinterjún elhangzott kérdésekre összetett mondatokban legyen képes reagálni, helyesen használva az igeidő egyeztetést.

Az igeidők helyes begyakorlása lehetővé teszi számára, hogy mint leendő munkavállaló képes legyen arra, hogy a munkaszerződésben megfogalmazott tartalmakat helyesen értelmezze, illetve a jövőbeli karrierlehetőségeket feltérképezze. A célként megfogalmazott idegen nyelvi magbízottság csak az igeidők helyes használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. *Nyelvtani rendszerezés 2*

A 8 órás témakör során a tanuló a kérdésszerkesztés, a jelen, jövő és múlt idejű feltételes mód, illetve a módbeli segédigék (lehetőséget, köteleességet, szükségességet, tiltást kifejező) használatát eleveníti fel, amely révén idegen nyelven sokkal egzaktabb módon tud bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. A segédigék jelentéstartalmának precíz és pontos ismerete alapján alkalmas lesz arra, hogy tudjon tájékozódni a munkahelyi és szabadidő lehetőségekről. Precízen meg tudja majd fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a tanuló arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során. A szórend, a prepozíciók és a kötőszavak pontos használatának elsajátításával olyan egyszerű

mondatszerkesztési eljárások birtokába jut, amely által alkalmassá válik arra, hogy az állásinterjún elhangzott kérdésekre relevánsan tudjon felelni, illetve képes legyen tájékozódni a munkakörülményekről és lehetőségekről.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 23 órás nyelvi készségfejlesztő blokk során a tanuló rendszerezi az idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. E szókincset alapul véve valósul meg az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 6 alapvető társalgási témakör szavai, kifejezésein keresztül. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a tanuló koherensen lássa a nyelvet, és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a cél nyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- lakás, ház
- utazás,
- étkezés

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a cél nyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókincs

A 23 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 39 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a tanuló folyékonyan tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. Képes lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a cél nyelv országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését, illetve a szakmai önéletrajz és a motivációs levél megírásához szükséges rutint megszerzi. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10525–12 azonosító számú

**A szociális ellátás általános tevékenységei
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10525–12 azonosító számú A szociális ellátás általános tevékenységei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	Társadalomismeret, szociálpolitika, jog, etika	Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	Pedagógiai, pszichológiai ismeretek	Pszichológia gyakorlat	Egészségügyi ismeretek
FELADATOK						
Tiszteletben tartja a szolgáltatást igénybe vevők értékeit, autonómiáját, identitását, érdekeit szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat	X	X	X	X	X	X
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetetlenségeket	X	X	X	X	X	X
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat	X	X	X	X	X	X
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait	X	X	X	X		X
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit	X	X	X	X	X	X
A segítséget kérőkkel nondirektív, segítő beszélgetést folytat	X	X	X	X	X	X
Alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikációs technikákat	X	X	X	X		X
Alkalmazza a kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezőket	X	X	X	X		X
Alkalmazza a helyzetnek megfelelő megszólítási és köszönési formákat	X	X	X	X		X
Betartja a telefonálás illemtanát	X	X	X	X		
Kulturáltan öltözködik, kiemelten figyel testi higiéniájára	X	X	X	X		X
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	X	X	X			
Értelmezi a szolgáltatást igénybe vevő problémáit a társadalmi, pszichológiai és szociálpszichológiai folyamatok tükrében	X	X	X	X	X	X
Értelmezi a társadalompolitikai és szociálpolitikai alapfogalmakat, alapvető összefüggéseket	X	X	X	X		X
Megfigyeli a szolgáltatást igénybe vevő állapotváltozásait, és elvégzi a szükségletekhez és az orvosi utasításokhoz igazodó alapápolási feladatokat, valamint egészségügyi felvilágosító munkát végez	X		X		X	X
Szükség esetén segítséget nyújt a személyes higiéné megteremtésében, az étkezésben és a folyadékpótlás biztosításában						X
Részt vesz a járvány kialakulásának megelőzésében és a kialakult járvány lokalizálásában						X
Alkalmazza a fertőtlenítő eljárásokat; kezeli a veszélyes hulladékokat						X
A házipatika szereinek és gyógyszereinek összeállítása						X

SZAKMAI ISMERETEK						
A kommunikáció fogalma, jelentősége	X	X				
A verbális kommunikáció	X	X	X	X		X
A nonverbális kommunikáció	X	X	X	X	X	X
A külső megjelenés, mint metakommunikáció	X	X		X	X	
Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége	X	X		X	X	
A meggyőző kommunikáció	X	X		X	X	
A közvetlen emberi kommunikáció csatornái	X					
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők	X	X		X		
Az eredményes közlés folyamata	X	X	X	X	X	
Köszönési formák	X	X	X	X		
A megszólítás	X	X	X	X		
A telefonálás illemtana	X	X				
Írásbeli, szóbeli közlések illemtana	X	X	X			
Bizalmi légkör kialakítása	X	X	X	X	X	X
Divat, öltözködés, smink, testi higiéné	X	X	X	X		
Jogi, családjogi, adatvédelmi és államigazgatási alapismeretek, az állam és az önkormányzat felépítése, feladatai		X				
A szociális, az egészségügyi, a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátási rendszer önkormányzati és nem önkormányzati keretei, formái, intézményrendszerük		X		X		X
A szociálpolitika alapfogalmai, alapelvei, technikái, eszközei, a problémának definiált társadalmi jelenségek és a megoldásukra hivatott ellátások		X		X		X
Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, a szociális szakemberek kompetencia határai, az együttműködés etikai szabályai	X	X	X	X		X
Az önismeret forrásai, az én-védő technikák	X		X		X	
Lelki jelenségek és folyamatok, a pszichológiai megfigyelés módszere	X		X		X	
Személyiség-pszichológia, fejlődéslélektan,			X		X	
Pedagógia			X			X
Jogi, családjogi, adatvédelmi és államigazgatási alapismeretek, az állam és az önkormányzat felépítése, feladatai		X				
Személyiség-pszichológia, fejlődéslélektan,	X		X		X	
Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei, a szervrendszerek felépítése, működése, működésének szabályozási szintjei				X		X
Kórokok holisztikus értelmezése, a betegségek rizikófaktorai, lefolyása és a szervezet reakciói				X		X
Népegészségügy, a leggyakoribb fertőzőbetegségek járványtana				X		X
Az alapvető emberi szükségletek és az ápolás összefüggései, ápolási alapismeretek,						X
A gondozás fogalma, célja, feladatai, a gondozás célcsoportjai		X				X
Népegészségügyi alapismeretek				X		X
A társadalmi helyzet és az egészség					X	X
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						

Könyvelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	X	X	X	X	X	X
Az alapápolás és gondozás állóeszközeinek használata,						X
Gyógyászati segédeszközök, kényelmi eszközök, háztartási gépek és konyhatechnikai eszközök használata						X
A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása		X				X
Fertőző betegségek jelentése és dokumentálása						X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat	X	X	X	X	X	X
Stressztűrő képesség	X	X	X	X	X	X
Pontosság	X	X		X	X	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Kapcsolatteremtő készség	X	X	X	X	X	X
Empatikus készség	X	X	X	X	X	X
Határozottság	X	X	X	X	X	X
Udvariasság	X	X	X	X	X	X
Kompromisszumkészség	X	X	X	X	X	X
Segítőkészség	X	X	X	X	X	X
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Helyzetfelismerés	X	X	X	X	X	X
Rendszerben való gondolkodás	X	X	X	X	X	X
Információgyűjtés	X	X	X	X	X	X

3. Szakmai készségfejlesztés kommunikációs gyakorlat tantárgy **132 óra/133 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy afőszakképesítéshez kapcsolódik.

3.1. A tantárgy tanításának célja

Támogatni az egyéni tanulási stratégiák kialakítását, a szociális képzés eredményes elvégzését; a segítő kapcsolat létesítéséhez és működtetéséhez szükséges készségek és a személyiség fejlesztése, strukturált csoportmunka keretében. A reális énkép kialakítása, a viselkedés kontrollálása. A szakmai önismeret fejlesztése és annak tudatosítása, hogy a szociális szakember számára a személyiség munkaeszköz. A nyílt és kongruens kommunikáció alkalmazása. A saját kommunikáció kontrollálása, a kommunikáció fejlesztésének módszereinek, eszközeinek bővítése.

A foglalkozások célja az önismeret és a személyiség fejlesztése, ezért a teljesítmény és az értékelés mindig egyéni. A csoportos munka során a csoportvezető a választott módszernek megfelelően egyéni és csoportos visszajelzést ad. A fejlődés feltétele a jelenlét, amit a csoportvezető aláírásával igazol, és ez megfelel a követelmények teljesítésének. A vizsgára bocsátás feltétele igazolás, amely minimum „120 órás szakmai (60 óra kommunikációs, 60 óra személyiségfejlesztő) készségfejlesztés” teljesítéséről szól.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Nem információkra, hanem a tanulók családban, a gyermekellátó és oktatási intézményekben, a kortárs csoportokban, szűkebb és tágabb társadalmi közegekben szerzett eddigi élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a

tréningszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

A tantárgy kapcsolódik a Magyar nyelv és irodalom, Történelem, a társadalmi és állampolgári ismeretek, Etika műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

3.3. Témakörök

3.3.1. *Tanulástechnikai gyakorlat*

A tanulást befolyásoló külső, belső és lelki (képességek, készségek, motiváció, érdeklődés, elvárások) tényezők

A tanulási módszerek, eszközök szerepe a hatékony tanulásban

Írás, olvasás, szövegértés, elemzés, visszaadás problémái; az egyes készségek fejlesztése

A modern technikai eszközök használatának előnyei

A saját élményű tanulás

A szakmai tanulás a terepen

A vizsgadrukk és kezelése

3.3.2. *A kongruens kommunikáció*

A kommunikáció és a társas érintkezés kultúrája

Az adekvát kommunikáció

A sajátos kommunikációs jelzések értelmezése, tolerálása

A saját kommunikáció kontrollálása és hatótényezőinek felismerése

A nyílt és kongruens kommunikáció gyakorlása

A metakommunikációs jelek értelmezése

A kommunikációs zavarok és a kommunikációt zavaró körülmények felismerése

Az írásos és a szóbeli kommunikáció és információszolgáltatás

A kulturált vitakészség fejlesztése

A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazása

A szakmai fogalomkészlet alkalmazása szóban és írásban

A kliens kommunikációs készségének fejlesztése

3.3.3. *A reális énkép szerepe a szociális segítségben*

A másik ismerete

Önismeret, önismeret-fejlesztés csoportos lehetőségei.

A csoport működése, munkamódszerei.

A segítő hivatás gyakorlásához szükséges lelki kondíciók, társas viszonyulások, viselkedési formák fejlesztése.

A segítő szakmák hatása a személyiségre

Az eltérő személyiségek, értékek, életstílus, kultúrák elfogadása a gyakorlatban

A hivatáshoz szükséges képességek, készségek fejlesztése, empátia, érzelmi intelligencia, az előítéletek kezelése

Csoportdinamikai elemek felismerése, kezelése.

Konfliktuskezelési jártasság fejlesztése, konfliktus-megoldási technikák és módszerek modellálása,

A személyiség szakmai hatékonyságát erősítő módszerek, önvédelmi technikák rekreációs lehetőségek.

3.3.4. *Viselkedéskultúra*

Kapcsolatteremtés szabályai

Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai

Bemutakozás illemtana – az első benyomás jelentősége
Köszönési formák
Megszólítás
Távolsági zónák, térközök
Telefonálás illemtana
Írásbeli, szóbeli közlések illemtana
Bizalmi légkör kialakítása
Divat, öltözködés, smink, testi higiéné

3.3.5. A szakmai együttműködés és a segítőkapcsolat

Az együttműködés szociálpszichológiai, csoportdinamikai összefüggései
Az eltérő személyiségek, értékek, életstílus, kultúrák elfogadása a gyakorlatban
Empátia
Az előítéletek
A konfliktusok
Konfliktus-megoldási technikák és módszerek modellálása
A kommunikáció szimmetriája és aszimmetriája
A segítséget kérő ember kommunikációjának értelmezése
A segítséget kérő ember kommunikációs hiányosságainak tolerálása
Az emberi kiszolgáltatottság jeleinek felismerése
Nondirektív kommunikáció
A problémafeltárás kommunikációs eszközei
A segítő beszélgetés

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

8-15 fős csoportokban szervezett csoportmunka, ennyi főre kialakított csoportszobában, ahol lehetőség van a körbeülésre

3.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi ismeretek tantárgy 125 óra/125 óra*

** 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés*

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

4.1. A tantárgy tanításának célja

A társadalomban és a szűkebb környezetben érvényesülő társadalmi törvényszerűségek felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése, az egyenlőtlenségek, a szegénység kialakulásának területi és társadalmi okai, jellemzői, és csökkentésük eszközeinek értelmezése az előítéletek keletkezésének okaival való szembenézés.

Közvetíteni azokat a fogalmakat, összefüggéseket, amelyek a szociálpolitikát, mint elméletet és a társadalmi integráció megteremtésére és megőrzésére törekvő szakmai gyakorlatot meghatározzák; bemutatni azokat az érdekeket, értékeket, amelyek befolyásolják a mindenkori gyakorlatot, az alkalmazott technikákat és eszközöket. Alapismereteket nyújtani az állam-, és jogtudomány témaköréből, alkalmazható tájékozottságot nyújtani a szociális szolgáltatásokról, a gyermekjólét és gyermekvédelem területén érvényesülő jogszabályokról. Felvértezni a tanulókat a feladatuk ellátásához szükséges közigazgatási eljárások szabályaival, hogy mint

majdani szociális szakemberek képesek legyenek a fogyatékkal élő és idős emberek, családok, csoportok, közösségek érdekérvényesítését, szükségleteik megszerzését támogatni.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek társadalomtörténeti fejezetei, valamint társadalom-földrajzi információk.

4.3. Témakörök

4.3.1. *Jogi és családjogi alapismeretek*

A jogtudományok és a szociális munka kapcsolata
Átfogó ismeretek nyújtása az állam- és a jogtudomány fogalomrendszeréről, az államszervezet felépítéséről, alkotmányos alapjairól
Az állam fogalma és funkciói, az állam történeti változásai
A hatalmi ágak megoszlása
A jogszabályok hierarchiája
Magyarország Alaptörvénye
Az emberi és polgári jogok szabályai; a személyiség- és adatvédelem szabályai
Egyéni és közösségi jogok
Állampolgári köteleességek
Az Alkotmánybíróság, az Alapvető Jogok Biztosa
Jogsérelem, jogorvoslat
Jog- és adatvédelem, a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánosságának egymáshoz való viszonya
Az adatvédelem jogi garanciái
A családok jogállása
A gyermekek jogállása
A nemzetiségek jogállása Magyarországon
A gyermekek jogairól szóló nemzetközi megállapodások és hazai jogszabályok
A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége, a gyermek és fiatalkorúak büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek
A szülői jogok és kötelezettségek; a felügyeleti jog, és a gyámság
Gyermekek jogok, kötelezettségek
A szociális jogok és szociális minimumok
Ellátott-jogi és gyermekjogi képviselő
A társadalmi együttélés szabályainak
A nemzetiségek helyzetének jogi szabályai

4.3.2. *Szociológiai és szociálpolitikai alapismeretek*

A társadalom fogalma, működése
A szociológia alapfogalmai és alapvető összefüggései, a társadalom megismerésének sajátosságai
A helyi társadalom szerkezete és jellemzői
A szükségletfelmérés módszerei, a társadalom megismerésének sajátosságai
A szociológiai adatfelvétel módszerei: megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezőkés technikák
A tapasztalatok értelmezése a szociológia alapfogalmainak és alapvető összefüggéseinek rendszerében
A társadalom összetételét mutató adatok értelmezése és ábrázolása
Az adatgyűjtés és értelmezése a helyi társadalom szerkezetének és jellemzőinek tárgykörében

Az egyéni erőforrások és hiányok felmérésének módszerei (genogram, ecomap, környezettanulmány, szükségletlista, erőforrás lista, kapcsolati háló ,stb.)

A helyi erőforrások és hiányok felmérési technikáinak gyakorlása

A társadalompolitika, szociálpolitika, jóléti politika, szegény-politika fogalma

A szociálpolitika, mint önálló diszciplína, és mint a társadalmi integritás megőrzésének eszköze, alapvető összefüggései, feladata, intézményrendszere

A szociálpolitika céljai, az értékek szerepe a szociálpolitikában: szabadság, egyenlőség, szolidaritás, tolerancia, igazságosság; az értékek érvényesítésének dilemmái Az ideológiák (liberalizmus, konzervativizmus és a szociáldemokratizmus) jóléti politikája és az érdekek szerepe a szociálpolitikában; több-szektorúság és finanszírozás a szociális ellátások területén

A szükségletek rendszere és a szükséglet-kielégítés módjai

A piac szerepe a szükségletek kielégítésében, a piaci működés differenciáló hatása következtében jelentkező szociális problémák

Az állami újraelosztás és az állami beavatkozás eszközei: piac-befolyásoló intézkedések, adópolitika, pozitív diszkrimináció, stratégiai szabályozás, stb.

Alapelvek: biztonságra törekvés, prevenció, finanszírozhatóság, kiszámíthatóság, a ráfordítások és biztonság egyensúlya, megfelelő időben, a szükséges ideig, szubszidiaritás, a kevésbé választhatóság, értékmegőrzés, rászorultság, érdemesség elve

A problémának definiált társadalmi jelenségek és a hozzájuk kapcsolódó intézkedések, ellátások

Az ellátás technikái, dilemmái: prevenció-korrekció, integráció-szegregáció, pénzbeli-természetbeni, normativitás - diszkrecionalitás, univerzalitás-szelektivitás, hatékonyság- hatásosság, autonómia-kontroll

4.3.3. A család és életmód

A család fogalma és funkciói és ezek történelmi változása

A család helye, szerepe, szerkezete, jelentősége, működése és működési zavarai

A családon belüli erőszak, a gyermekek bántalmazása

Az életmód, életvitel összetevői

Az életmódkutatás technikái

Családi és társadalmi szerepek

Az emberi szükségletek rendszere

Nemzedékek együttélése

A család szocializációs szerepe, a családi gazdálkodás

A családi életciklus, életút

Az életútinterjú tervezése, szervezése, készítése, feldolgozása és értelmezése

A kultúra, szubkultúra, hagyományok, életmód, szokások, életvitel fogalma, meghatározó tényezők, összetevők

Értékek, normák, szankciók; normáktól való eltérés

4.3.4. Társadalmi struktúra, a mai magyar társadalom

A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újratermelésében

A társadalmi mobilitás fogalma és jellemzői

A mai magyar társadalom szerkezete, az egyes társadalmi csoportok tipikus problémái

A társadalom összetételét mutató adatok (életkori, egyéb demográfiai megoszlás, nemzetiségi, etnikai összetétel, foglalkozási szerkezet, stb.) értelmezése

A társadalmi integráció, dezintegráció fogalma, folyamata

A társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek: munkanélküliség, hajléktalanság, a cigányság hátrányainak halmozódása, kirekesztés, előítéletek

A kultúrák sokfélesége.

Az iskola társadalmi szerepe, szocializációs funkciói

4.3.5. Szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák, a szociálpolitika intézményrendszere

A szociális háló, jellemzői, a szociális biztonság.

Szociális problémák, szociálpolitikai és szociális ellátások.

A szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézményrendszer feladatai és működésük

A támogatások rendszere, megszerzésének feltételei és szabályai

Az ellátottak helye az intézményi struktúrában, a jogosultságok érvényesítésének lehetőségei és akadályai

A segítő szakmák szerepe az ellátásban

A diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés

Területi differenciálódás, a térség intézményeinek köre

A szegénység, munkanélküliség, a munkaképes korúak inaktivitását csökkentő intézkedések, a lakhatási költségek növekedése, a hajléktalanság, előregedés, devianciák, a fogyatékosok hátrányai

A gyermekek hátrányai, a diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés, a migráció, a menekültek

A témakör részletes kifejtése

4.3.6. Szervezetszociológia

A szervezet fogalma, a bürokratikus szervezet

A szervezetek, mint nyílt rendszerek kialakulását, működését és megváltozását befolyásoló tényezők; belső és külső kapcsolatok

A szervezeti struktúrák: munkamegosztás, hatáskör, koordinációs eszközök, konfiguráció, döntési szintek, szabályzatok, célok, küldetés, hatékonyság

A szociális, gyermekjóléti alap és gyermekvédelmi szakellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszere

A szociális és gyermekellátási intézmények, mint szervezetek

A döntési szintek és szabályok

A kliens, a gyermek helye az ellátás folyamatában, az ellátó intézményekben

4.3.7. A jóléti nagyrendszerek, lokális ellátások

A jóléti védelem keretei, formái

A társadalombiztosítási rendszer, az egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási ellátások

A családtámogatások

A foglalkoztatással összefüggő ellátások

A munkaerő - piaci szolgáltatások és a foglalkoztatást elősegítő támogatások

A munkanélküliek ellátásai

A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései

A hajléktalan személyek ellátásai

Munkajogi szabályok (Munkatörvénykönyv): munkaviszony tartama, létesítése, megszüntetése, munkaidő, szabadság, bérezés, érdekvédelem, érdekegyeztetés

Közalkalmazotti, közszolgálati jogviszony létesítése, tartalma, megszüntetése

Közalkalmazotti besorolás, előmenetel, továbbképzési rendszer, működési nyilvántartás

Az egyházi, a civil, a nonprofit és a közhasznú szervezetek szerepe, lehetőségei a jóléti ellátásban

A szociálpolitikai és a szociális ellátások lokális lehetőségei, az állami és a lokális ellátások feladatmegosztása.

Önkormányzati szociális, gyermekjóléti alap illetve gyermekvédelmi szakellátások: pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátások a szociális és a gyermekvédelmi törvényben és kapcsolódó jogszabályaikban

A jogi szabályozás, alapelvei, rendszere és szereplői

A törvényben szabályozott helyi ellátások és intézményei

A gyermekek jogairól szóló nemzetközi megállapodások és hazai jogszabályok

A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége, a gyermek és fiatalkorúak büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek

A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései

Munkanélküliek és a hajléktalan személyek önkormányzati ellátásai

4.3.8. Közigazgatási ismeretek

Az önkormányzatiság fogalma.

A közigazgatás alapfogalmai

Az állam és az önkormányzatok felépítése, hatáskörei

Alapismeretek a jogalkalmazás és jogérvényesítés lehetőségeiről

A helyi önkormányzás alapelvei, az önkormányzati rendszer általános sajátosságai

Az önkormányzati feladatok és hatáskörök rendszere

A települési önkormányzat szervezete és működése

Lokális hatalmi szervek és szervezetek (kormányhivatalok, járási hivatalok) feladatai

A közigazgatási eljárás jogi szabályai, alapfogalmai, alapeljárás, jogorvoslat, végrehajtás

Hatósági bizonyítvány, igazolvány, nyilvántartás

A közigazgatási eljárás adminisztrációja

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Általános tanterem, könyvtár

4.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Társadalomismereti, szociálpolitikai gyakorlat tantárgy

80 óra/80 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

5.1. A tantárgy tanításának célja

A társadalomban és a szűkebb környezetben érvényesülő társadalmi törvényszerűségek felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése, az egyenlőtlenségek, a szegénység kialakulásának területi és társadalmi okai, jellemzői, és csökkentésük eszközeinek értelmezése az előítéletek keletkezésének okaival való szembenézés.

Olyan módszerek, technikák, praktikus információ szerzési lehetőségek nyújtása, alkalmazásuk gyakorlása, amelyek segítségével a tanulók képesek lesznek feltárni, megérteni az őket körülvevő társadalom az elemi jellemzőit, összefüggéseit, a szociálpolitika és a szociálpolitikai intézmények működését.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai társadalomismeret, Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalom-földrajzi információk, valamint a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái.

5.3. Témakörök

5.3.1. Szociológiai alapismereti gyakorlat

A tapasztalatok értelmezése a szociológia alapfogalmainak és alapvető összefüggéseinek rendszerében.

A szociológiai adatfelvétel módszerei: megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezőkés technikák. A módszerek alkalmazása

A társadalom összetételét mutató adatok - életkor, egyéb demográfiai megoszlás, nemzetiségi, etnikai összetétel, foglalkozási, iskolázottsági szerkezet - értelmezése és ábrázolása

Adatgyűjtés és értelmezés a helyi társadalom szerkezetének és jellemzőinek tárgykörében.

A helyi társadalom szerkezete, erőforrások és hiányok felmérési módszerei, technikáinak gyakorlása

A társadalom megismerésének sajátosságai

A szociológiai adatfelvétel módszerei: megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezőkés technikák

A tapasztalatok értelmezése a szociológia alapfogalmainak és alapvető összefüggéseinek rendszerében

A társadalom összetételét mutató adatok értelmezése és ábrázolása

Az adatgyűjtés és értelmezése a helyi társadalom szerkezetének és jellemzőinek tárgykörében

Az egyéni erőforrások és hiányok felmérésének módszerei (genogram, ecomap, környezettanulmány, szükségletlista, erőforrás lista, kapcsolatiháló, stb.)

A helyi erőforrások és hiányok felmérési technikáinak gyakorlása

5.3.2. Gyakorlat a család és életmód körében

Egy, a tanulók által kiválasztott (nem a szociális ellátás klienseként élő) család egy felnőtt tagjával készített életútinterjú előkészítése, megvalósítása, értelmezése és feldolgozása; az

SzVK-ban előírt formában: („Párbeszédes formában, minimum 15 oldalon leírt, önállóan felvett életútinterjú”).

5.3.3. Szociálpolitikai monitorozás, az intézmény megismerése

A szociális, gyermekjóléti alap és gyermekvédelmi szakellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszerük.

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő, elérhető szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, köznevelési, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézmények monitorozás-szintű megtekintése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése.

A jóléti ellátások és támogatások rendszerének megismerése, az ellátások megszerzésének feltételeinek és szabályainak áttekintése.

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak a specializáció, az elsajátítani kívánt konkrét szakképesítés kiválasztásához.

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról.

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék:

Az intézmény helye a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, közigazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében.

Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere.

Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése.

Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzügyi lehetőségeinek feltárása.

Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése.

A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása.

Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről.

Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés.

Az intézmény adminisztrációja.

Követelmény:

„Az előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes gyakorlatról szóló Napló” –ban részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról.

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, könyvtár, az iskolával együttműködő szociális intézmények

5.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Pedagógiai, pszichológiai ismeretek tantárgy

72 óra/72 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

6.1. A tantárgy tanításának célja

Alapismereteket és alapfogalmakat szolgáltatni az emberi pszichikumról, a személyiségről, a személyiség fejlődéséről és a társas érintkezés sajátosságairól. A pszichológiai módszerek ismertetésével hozzásegíteni a tanulót ahhoz, hogy saját szemléletének formálásakor támaszkodhasson az elméleti hátterekre. Igénye legyen munkájában az individuális különbségek figyelembe vételével alkalmazni a pedagógiai módszereket

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek és Filozófia tantárgyak kultúrtörténeti fejezetei

6.3. Témakörök

6.3.1. Pszichológiai alapismeretek

A pszichológia alapvető fogalmai és összefüggései; lelki jelenségek és folyamatok

A motiváció; az érzelmek; a megismerés (észlelés, percepció, figyelem, érdeklődés, emlékezet, képzelet, gondolkodás); a tudatállapotok

Személyészelést befolyásoló tényezők: szociokulturális környezet, empátia, önértékelés, intellektuális, emocionális jellemzők

A munka során alkalmazható pszichológiai megismerési módszerek: megfigyelés, dokumentumelemzés, kérdezés, kísérlet

A szükségletek rendszere, a szükséglet-kielégítés hiányainak jelei

6.3.2. *A személyiség pszichológiája*

A személyiség fogalma, személyiség elméletek (pl. típusok, behaviorista elméletek, kognitív személyiségelméletek, vonás elméletek, pszichoanalitikus elméletek, holisztikus elméletek, humanisztikus személyiségelméletek)

Személyiségtípusok

Az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők hatása a személyiségfejlődésre

A személyiség szerkezete, alakulása a kultúra, a család és a kortárs csoport hatására, vizsgálata

Énkép, éntudat, önértékelés, játszmák, elhárító mechanizmusok

Empátia

Személyiségzavarok, fejlődészavarok és a deviáns viselkedés

A serdülők és az ifjúkorúak inadaptációja

A felnőtt személyiség- és viselkedészavarai

A viselkedési rendellenességek és kezelésük, terápiájuk

6.3.3. *Szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok*

A szociálpszichológia fogalma, tárgyköre

A társadalom kisebb és nagyobb egységeiben működő jelenségek, szabályszerűségek felismerése

A csoport hatása az egyénre, csoportközi viszonyok, a verbális, nonverbális és a metakommunikációs jelzések érvényesülése és hatása

Tömeg, közösség, társadalmi nagycsoport, a csoport szerepe az elsődleges és a másodlagos szocializációban

Csoportdinamikai jelenségek és folyamatok

A társas érintkezés sajátossága, a kommunikáció elmélete, szociálpszichológiai fogalmak és folyamatok

A kommunikáció és a kommunikációs zavarok

Szociális identitás kialakulása, szociális tanulás

Attitűdök, én-védő funkciók

A sztereotípiák, stigmák, az emberi vonzalmak és taszítások, játszmák

Az előítélet kialakulása és okai, a stigma

Az előítéletek csoportfolyamatokat befolyásoló hatása

A szerep, a szerepstruktúrák, szerep-összeférhetlenségek, szerepkonfliktusok

A konfliktusok keletkezése és megoldásának technikája

Az együttműködés

A segítség pszichikus hatása, jellemzői

6.3.4. *Az életút pszichológiája*

Az ember életkori fejlődésének szakaszainak fejlődési sajátosságai, az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők jellegzetességei

Az átlagtól eltérő fejlődés jellemzői, a tünetek jelentősége, a fejlesztés lehetőségei

Fejlődési, beilleszkedési és viselkedési zavarok, tanulási nehézségek, agresszió, pszichoszomatikus tünetek

Az énkép, identitás, önbecsülés és önállóság kialakulásának folyamata, az érzelmi akarati, élet fejlődésmenete
 Az előítéletek életutat befolyásoló hatása
 A kortárs csoportok szerepe az egyes életkori szakaszokban
 Fejlődési és járulékos krízisek
 A játék, tanulás és munka személyiségalkotó hatásai
 Válságok az életciklusokban
 Társadalmi traumák, a társadalmi körülmények pszichikus hatásai
 Hozzászokások, függőségek, szenvedélyek
 A veszteségek fajtái, pszichikus hatása és feldolgozásuk folyamata (a gyász lélektana, gyászreakciók), módszerei
 Az elkészített életút interjú alanya pszichikus jellemzőinek feltárása
 A társadalmi jelenségek pszichés okainak megismerése
 Az ember viselkedésének és döntéseinek megértése
 Az előítéletek életutat befolyásoló hatása

6.3.5. Szocializáció

A szocializáció fogalma és folyamata
 A szocializációs színterek és hatások: anya, család, kortárs csoport, gyermekintézmények, kiemelten az iskola, munkahely, társadalmi szervezetek és intézmények, a kulturális minták és normák
 A szociális identitás
 Az előítéletek szocializációt befolyásoló hatása

6.3.6. Pedagógiai ismeretek

A nevelés fogalma, célja, feladatai, a nevelési folyamat törvényszerűségei
 A nevelési folyamat résztvevői
 A gyermek megismerésének lehetőségei, módszerei, a módszerválasztást befolyásoló tényezők
 Közvetett és közvetlen nevelési módszerek
 A nevelő személyisége, nevelésben betöltött szerepe
 Nevelési stílusok és attitűdök
 Sikerek és kudarcok a nevelésben
 Egyéni, csoportos, közösségi nevelés lehetőségei, formái
 Pedagógiai folyamatok tudatos tervezése, elemzése a nevelőmunkában
 A gyermek környezetének kialakítása az életkornak megfelelő, öntevékeny, szabad mozgás és játék feltételeinek megteremtése
 Egyéni képességek kibontakoztatásának lehetőségei
 A csoportban nevelkedő gyermek nehézségeinek megismerése, a beilleszkedés elősegítése pedagógiai eszközökkel, módszerekkel
 A gyermek etnikai, vallási és kulturális sajátosságainak, hagyományainak és szokásainak figyelembevétele
 Tanulási folyamat, a tanulás segítése, a tanulási nehézségek
 Egyéni bánásmód alkalmazása
 Korai fejlesztés, sajátos nevelési igény szükségességének felismerése, fejlesztési módszerek
 A sajátos ütemű fejlődés megnyilvánulási jelei, a gyógypedagógiai segítséget igénylő problémák
 A különleges, a speciális és a kettős szükségletű gyermekek jellemzői, ellátása, oktatásának, fejlesztésének intézményei, lehetőségei

Az előítéletek működésének oktatást befolyásoló hatása

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem vagy könyvtár

A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A tanulók által kiválasztott helyszín (család vagy intézmény), a feldolgozó órákon az iskola átlagos berendezésű tanterme, csoportszobája

6.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Pszichológiai gyakorlat tantárgy

18 óra/18 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

7.1. A tantárgy tanításának célja

Élményeket, tapasztalatokat és ismereteket nyújtani a személyiségfejlődés szakaszairól, a különböző élethelyzetek pszichés összefüggéseiről. Erősíteni a tanulók holisztikus szemléletét, segíteni a személyes tapasztalatok, a saját személyes életút pszichikus összefüggéseinek feldolgozását

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai történelem és filozófia tantárgyak kultúrtörténeti fejezetei, a saját élmények, tapasztalatok.

7.3. Témakörök

7.3.1. Gyermektanulmányok

A Helyszínek vagy életkori csoportok alapján egy-egy gyerek viselkedésének megfigyelése

Helyszínek:

bölcsőde, családi bölcsőde, mini és munkahelyi bölcsőde
óvoda
általános iskola, középiskola
ifjúsági klub
gyermekotthon, átmeneti otthon
család

Életkori csoportok:

csecsemő- és kisgyermekkor (0-3 év)
óvodáskor (3-6 év)
iskoláskor (6-10 év)
pre-pubertáskor (10-14 év)
pubertáskor (14-18 év)

Eltérő környezetben – vér-szerinti családban, nevelőszülőknél vagy gyermekotthonban nevelkedő azonos korosztályba tartozó egy-egy gyermek viselkedésének megfigyelése és összehasonlítása

7.3.2. Az életút pszichikus jellemzői

Az elkészített életút interjú alanya pszichikus jellemzőinek feltárása
A társadalmi jelenségek pszichés okainak megismerése
Az ember viselkedésének és döntéseinek megértése
Az előítéletek életutat befolyásoló hatása

Követelmény:

“Párbeszédes formában, minimum 15 oldalon leírt, önállóan felvett életútinterjú”
témakör részletes kifejtése

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A tanulók által kiválasztott helyszín (család vagy intézmény), a feldolgozó órákon az iskola átlagos berendezésű tanterme, csoportszobája

7.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Egészségügyi ismeretek tantárgy

123 óra/123 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

8.1. A tantárgy tanításának célja

A holisztikus egészségszemlélet kialakítása érdekében alapfokú ismereteket nyújtani az emberi test felépítéséről és működéséről, a megbetegítő tényezőkről, a gondozás laikus módszereiről. A szervezet egyensúlyát megbontó kórosi tényezők, kóros reakciók megismertetése, a kóros működéseket befolyásoló gyógyszerek alkalmazásához szükséges alapismeretek nyújtása. Megtanítani az egyes betegségcsoportok tüneteit, lefolyását, a fertőző betegségek elterjedésének módozatait és az elterjedésüket megakadályozó óvintézkedéseket. Megismertetni a tanulókkal az emberi egészség testi, lelki, szociális és spirituális összefüggéseit, kölcsönös egymásra hatását. Bemutatni az ország és a helyi társadalom legfontosabb demográfiai és epidemiológiai jellemzőit.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Biológia-egészségtan tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei

8.3. Témakörök

8.3.1. Az emberi test felépítése és működése

Az emberi test felépítése, működése, és szerveződési szintjei (Funkcionális anatómia)

Szimmetria síkok és irányok

Sejtek, szövetek, szervek, szervrendszerek, szervezet

A szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe

A kültakaró

A mozgás szervrendszere

A légzőrendszer

A keringési rendszer

Az emésztőrendszer

A kiválasztórendszer

A szaporodás szervrendszere

Az érzékszervek

Az idegrendszer

A szervrendszerek működésnek szabályozása

A szervezet egyensúlyi állapotát meghatározó mechanizmusok

Az emberi élet fejlődési szakaszai, a méhen belüli fejlődés, és az egyes szakaszok testi jellemzői

8.3.2. Kórok és kórokok

Az egészség és a betegség fogalma, holisztikus értelmezése

Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők, a természetes és mesterséges környezet hatása az egészségre

Biológiai, pszichikus és szociális kórok

A betegségek rizikófaktorai

Társadalmi helyzet, szociális körülmények, pszichés állapot

Alkat, lezajlott betegségek, öröklés

Nem és életkor

A betegségek lefolyása, stádiumai, a kórlefordítás szakaszai, a betegség kimenetele

Tipikus kóros reakciók

Degeneráció

Sorvadás, elhalás

Heveny és idült gyulladás

Kóros immunreakciók

8.3.3. A gondozás és a betegellátás laikus módszerei

A gondozás fogalma, célja, feladatai

A gondozás célcsoportjai, tevékenységformái

A szükséglet-kielégítés és a gondozás komplexitása

Az autonómia megőrzésének lehetősége a gondozás folyamán

Az aktivitás fontossága és fenntartásának lehetőségei

A gondozási folyamat tervezése

A házipatika szerepe, a gyógyszerkezelés szabályai, a fertőtlenítőszeres és eljárások

A fizikális és természetes gyógyászatok

A házi-patika szerepeinek és gyógyszereinek összeállítása

A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása

A gyógyszerek bejuttatása a szervezetbe

A gyógyszerelés hatásainak és esetleges mellékhatásainak megfigyelése, megfigyelési szempontok szerint

A gyógyszerelés, gyógyszerkezelés, gyógyszerértékelés szabályai és gyakorlata

8.3.4. Klinikai ismeretek

A keringés, a vérképző, a légző- és az emésztőrendszer betegségei

A belső szervek felépítése és funkcióik, leggyakoribb megbetegedéseik

A keringési rendszer megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen: életmódra vonatkozó utasítások, diéta), alapápolási feladatok, szövődmények

A keringési rendszer betegségei: keringési elégtelenség, gyulladásos szívbetegségek, a szív vérellátási zavarai, az ingerképzés és az ingervezetés zavarai, az érrendszer betegségei

A vérképző rendszer megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia

(különösen: életmódra vonatkozó utasítások, diéta), alapápolási feladatok, szövődmények

A vérképző rendszer megbetegedései: anémiák, fehérvérűség, vérzékenység

A légző rendszer megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen: életmódra vonatkozó utasítások, diéta), alapápolási feladatok, szövődmények.

A légzőszervek betegségei: a felső légutak-, a tüdő-, a tüdő ereinek betegségei, a légutak allergiás megbetegedései, a mellhártya betegségei

Az emésztőrendszer betegségei; a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen az életmódra vonatkozó tanácsok), szövődmények

A sebészet és a baleseti sebészet körébe tartozó kórképek tünetei és a műtét utáni állapot jellemzői, a tünetek leírása

A beteget veszélyeztető és sürgős beavatkozást igénylő állapotok jellemzői A sebek fajtái, a sebgyógyulás folyamata, zavarai, a sebellátás alapelvei

A sebészeti ellátást igénylő sérülések: a vérzések -, a vérzéscsillapítás, égési, fagyási sérülések, vegyi- és sugárhatások, az elektromos áram okozta sérülések, zúzódások, rándulások, törések

A leggyakoribb műtéti beavatkozások, a leggyakoribb műtéti szövődmények

A nemi szervek, a vizeletkiválasztó- és elvezető rendszer betegségei: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia (különösen az életmódra vonatkozó tanácsok), szövődmények

A kiválasztó rendszer megbetegedései: a vese fertőzőes megbetegedései, érrendszeri zavarai, öröklődő vese betegségek, vesekő betegség, veseelégtelenség

A nemi szervek betegségei, a nemi működés zavarai (gyulladások, daganat, meddőség)

A szülészeti és (terhesség, szülés, gyermekágy), nőgyógyászati (pubertás, a klimaktérium sajátosságai) alapok

Neurológiai megbetegedések

Pszichiátriai betegségek

A mozgás szervrendszert érintő fejlődési rendellenességek, az ízületek gyulladásos és degeneratív betegségei, anyagcsere-betegségek, a mozgásfunkciók javítása

A mozgásszervek megbetegedései: a betegség lényege, okai, hajlamosító tényezők, a beteg objektív és szubjektív tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápiás lehetőségek, alapápolási feladatok

Az érzékszervek betegségei

8.3.5. *Dietetika*

A táplálkozás, mint biológiai szükséglet, táplálkozástudományi alapfogalmak

A korszerű és egészséges táplálkozás alapelvei, feltételei; az életkornak és egészségi állapotnak megfelelő étrend összeállítása

A leggyakoribb ételallergiák ismerete

A diétás kezelés alapelvei, a diéta fogalma, szerepe a beteg gyógyításában; konyhatechnikai eljárások; a diéták felosztása

Betegségek étrendi kezelése: a gyomor-bélrendszer, a máj, az epe, a hasnyálmirigy, a vese betegségeinek étrendi kezelése; a keringési rendszer betegségeiben szenvedők étrendje; sebészeti betegek étrendje; kalória szegény és roboráló étrend

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem vagy egészségügyi szaktanterem és demonstrációs terem

8.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10559-12 azonosító számú

**Elsősegély-nyújtási feladatok
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10559-12 azonosító számú Elsősegély-nyújtási feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Elsősegély-nyújtási feladatok	Népegészségügyi ismeretek
FELADATOK		
Felismeri a közvetlen életveszélyt	x	
Felismeri az egészségi állapot gyors megváltozását		x
Megméri, rögzíti az életműködés főbb adatait, elvégzi a testsúly és testmagasság mérését Elsősegélyt nyújt heveny rosszzullétek, belgyógyászati kórképek, mérgezések, sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén		x
Alkalmazza a szükséges elsősegélynyújtási módszereket, eszközöket	x	
Szükség esetén mentőt vagy sürgősségi segítséget hív	x	
Segítséget nyújt a fedél nélkül élők elemi fizikai ellátásában	x	
SZAKMAI ISMERETEK		
Az egészség holisztikus értelmezése	x	x
Egészségmegőrzés	x	
Az életműködés adatai	x	
Az életműködés adatainak értelmezése	x	
Az elsősegélynyújtás gyakorlata	x	
A légutak átjárhatóságának biztosítási technikái	x	
Az eszméletlen beteg ellátásának technikái	x	
A stabil oldalfekvés biztosításának módjai	x	
A vérzések jellemzői és ellátásuk technikái	x	
Áramütés jelei és a segítségnyújtás lehetőségei, módszerei, technikái	x	
A háztartási balesetek sérülései, ellátásuk	x	
A cukorbetegség jelei és a cukorbeteg ellátásának lehetőségei	x	
A törések jellemzői és ellátásuk lehetőségei	x	
A fagyások jellemzői és ellátásuk lehetőségei, módszerei	x	
Az égési sérülések jellemzői és ellátásuk módszerei, technikái	x	
Mérgezések jellemzői és a segítségnyújtás módszerei, technikái	x	
Az éhezés, a kiszáradás jelei és a segítségnyújtás módszerei, technikái	x	
A sokkos és görcsös állapotok és a segítségnyújtás módszerei, technikái	x	
Orvosi segítségkérés, mentőhívás	x	
Tűzoltóság, katasztrófavédelem értesítése	x	
Az egészségtudat jelentősége	x	x

Az egészség holisztikus értelmezése: az egészség, mint komplex fogalom	X	X
A szükséglet-kielégítés hiányainak hatása az egészségre	X	X
Az egészséget veszélyeztető tényezők: az egyén biológiai és pszichológiai adottságaiból eredő rizikófaktorok; mesterséges és természetes környezetből, helytelen életvitelből és a káros anyagok szervezetbe jutásából adódó rizikófaktorok	X	X
Az egészséges táplálkozás kritériumai		X
A környezetszennyezés, környezetvédelem	X	X
A társadalom ártó-védő hatása		X
A társadalmi helyzet és az életmód összefüggése az egészséggel és betegséggel		X
A szegénység és a betegség összefüggései		X
A foglalkozási betegségek és megelőzésük		X
Társadalom-egészségtani ismeretek, népegészségügyi mutatók		X
A leggyakoribb fertőző és járványt okozó betegségek, azok tünetei és járványtana, a fertőzőbetegségek ellátása	X	X
A járványok megelőzésének és lokalizálásának teendői (szűrés, oltás, fertőtlenítés, a fertőzőforrás elkülönítése)		X
A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása, a fertőzések elhárítása, a védőfelszerelések és azok használata	X	X
Magyarország és a települések lakosságára jellemző legfontosabb demográfiai adatok, értelmezésük		X
A Népegészségügyi Program		X
A népbetegségnek számító krónikus megbetegedések okai, prevenció és rehabilitációs lehetőségei; a prevenció három szintje; támogató rendszerek		X
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	X	X
A hírközlési eszközök használata	X	X
Az elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök és kötszerek használata	X	X
Szakmai nyelvű beszédképesség	X	X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Döntésképeség	X	X
Szervezőképesség	X	X
Stressztűrőképesség	X	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Adekvát kommunikáció	X	X
Segítőkészség	X	X
Kapcsolatteremtő készség	X	X
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Helyzetfelismerés	X	X
Gyakorlatias feladatértelmezés	X	X
Általános ismeretek speciális helyzetekben való alkalmazására vonatkozó készség	X	X

9. Elsősegélynyújtási feladatok tantárgy

36 óra/36 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy afőszakképesítéshez kapcsolódik.

9.1. A tantárgy tanításának célja

A humán szolgáltatások területén dolgozó szakembert felvértetni az elemi elsősegélynyújtási készségekkel, módszerekkel, rutinokkal, hiszen ezen a területen mindennapos szükség lehet ezekre az eljárásokra, akkor is, ha nem egészségügyi jellegű szolgáltatásokat nyújtanak

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Biológia - egészségtan tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei

9.3. Témakörök

9.3.1. *Elsősegély-nyújtás*

Az elsősegély-nyújtási kötelezettség

Az elsősegélynyújtás alapszabályai

Mentőhívás, rendőrség, katasztrófavédelem értesítése

Az eszméletlenség, az eszméletlenség okai

A tudatzavar

Veszélyeztető állapotok, a közvetlen életveszély és az egészségi állapot gyors megváltozásának felismerése

Mechanikai sérülések

A vérzések jellemzői

Belső vérzések, sérülések

Légzési elégtelenségek. Légúti elzáródások

Idegentest a szemben és a légutakban

Áramütés jelei és a segítségnyújtás lehetőségei

Termikus balesetek: égés, fagyás, kihülés, napszúrás, hőguta jellemzői és ellátásuk lehetőségei

Csont és ízületi sérülések, az ellátás szabályai

A háztartási balesetek sérülései, ellátásuk

Belgyógyászati megbetegedések, belgyógyászati balesetek, heveny rosszullétek

Mérgezések, az ellátás szabályai

Epilepszia és lázas eklampszia

A cukorbetegség jelei és a cukorbeteg ellátásának lehetőségei

A leggyakoribb gyermekbetegségek és tüneteik, a tünetek enyhítésének technikái és módszerei

Védőoltások és kísérő tüneteik enyhítése

Tömegbalesetek, tömegkatasztrófák

9.3.2. *Elsősegélynyújtás gyakorlata*

Mentőhívás, rendőrség, katasztrófavédelem értesítése

A stabil oldalfekvés biztosításának módjai

Veszélyeztető állapotokból következő elsősegély-nyújtási feladatok: újraélesztés, eszméletlen beteg ellátása, heveny rosszullétek,

A közvetlen életveszély és az egészségi állapot gyors megváltozásának felismerése

A légutak átjárhatóságának biztosítási technikái

Mechanikai sérülések ellátása

Külső vérzések ellátása
 Idegentest a szemben és a légutakban
 A segítségnyújtás lehetőségei, módszerei, technikái áramütés esetén.
 Hőhatás okozta balesetek ellátásának módszerei
 Az égési sérülések ellátása, módszerei, technikái
 A fagyások jellemzői és ellátásuk lehetőségei, módszerei
 Az eszméletlen sérült ellátása
 Teendő légzési elégtelenségek esetén
 Csont és ízületi sérülések ellátása
 Belgyógyászati megbetegedések, belgyógyászati balesetek
 Mérgezők jellemzői és a segítségnyújtás módszerei, technikái
 Elsősegély nyújtás sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén
 A sokkos és görcsös állapotok és a segítségnyújtás módszerei, technikái
 Segítségnyújtás a fedél nélkül élők elemi fizikai ellátásában
 Az éhezés, a kiszáradás jelei és a segítségnyújtás módszerei, technikái
 A háztartási balesetek ellátása

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Egészségügyi demonstrációs terem

9.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Népegészségügyi ismeretek tantárgy

35 óra/35 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók holisztikus szemléletének kialakulása érdekében megismertetni az emberi egészség testi, lelki, szociális és spirituális összefüggéseit, kölcsönös egymásra hatását. Bemutatni az ország és a helyi társadalom legfontosabb demográfiai és epidemiológiai jellemzőit.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai Biológia – egészségtan tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei, valamint Testnevelés-sport.

10.3. Témakörök

10.3.1. Egészségmegőrzés

Az egészség holisztikus értelmezése: az egészség, mint komplex fogalom

Az egészségtudat jelentősége

Az egészséges életvitel feltételeinek értelmezése a Maslow-féle szükséglet-rendszerben

A szükséglet-kielégítés hiányainak hatása az egészségre

Az egészséget veszélyeztető tényezők: az egyén biológiai és pszichológiai adottságaiból eredő rizikófaktorok; mesterséges és természetes környezetből, helytelen életvitelből és a káros anyagok szervezetbe jutásából adódó rizikófaktorok

Az egészséges táplálkozás kritériumai

A társadalmi helyzet, a tevékeny életmód és az egészség kapcsolata
A környezetszennyezés, környezetvédelem
A civilizáció vívmányainak hatása az egészségre
A társadalom ártó-védő hatása
A társadalmi helyzet és az életmód összefüggése az egészséggel és betegséggel
A szegénység és a betegség összefüggései
A foglalkozási betegségek és megelőzésük
Az egészséget veszélyeztető szenvedélyek és szokások és ezek társadalmi vetületei
Adatok tanulmányozása a népesség egészségi állapotáról, a legfontosabb helyi, országos és nemzetközi népegészségügyi adatok, magyarázatuk

10.3.2. Közegészségügyi és járványtani ismeretek

Társadalom-egészségtani ismeretek, népegészségügyi mutatók,
Magyarország és a települések lakosságára jellemző legfontosabb demográfiai adatok, értelmezésük
A Népegészségügyi Program
A népbetegségeknek számító krónikus megbetegedések okai, prevenciós és rehabilitációs lehetőségei; a prevenció három szintje; támogató rendszerek
Nemzetközi és világszervezetek, céljai; WHO; magyar célok, NNP
A járvány fogalma, a járványfolyamat elsődleges és másodlagos mozgatóerői (a fertőző forrás, a fertőzés terjedési módjai, a fogékonyság)
A járványok megelőzésének és lokalizálásának teendői (szűrés, oltás, fertőtlenítés, a fertőzőforrás elkülönítése)
A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása, a fertőzések elhárítása, a védőfelszerelések és azok használata
A fertőző betegek ellátása, jelentési és dokumentálási kötelezettség
A leggyakoribb fertőzőbetegségek járványtana:
A légutakon keresztül terjedő fertőzőbetegségek (bárányhimlő, rózsahimlő, kanyaró, skarlát, mumpsz, influenza, mononucleosis infectiosa, meningococcus-meningitis, stb.)
A gyomor és bélcsatornán keresztül terjedő betegségek (salmonellozis, Hepatitis-A, bélférgesség)
A kültakarón keresztül terjedő fertőzőbetegségek (tetanusz, rüh, tetvesség, stb.)
A nemi úton terjedő fertőző megbetegedések (gonorrhea, Hepatitis –B, herpesz, és a HPV-vírus fertőzés, AIDS stb.)
Az állatról emberre terjedő betegségek (kullancs-encephalitis, toxoplazmosis, veszettség, hólyag és galandférgesség)

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Általános tanterem vagy egészségügyi szaktanterem és demonstrációs terem

10.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10556–16 azonosító számú

**Gondozási–ápolási feladatok
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10556-16 azonosító számú Gondozási-ápolási feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Általános ápolási ismeretek	Gondozási ismeretek	A gondozás gyakorlata	Ápolási gyakorlatok
FELADATOK				
Tiszteletben tartja a szolgáltatást igénybe vevők értékeit, autonómiáját, identitását, érdekeit szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat	X	X	X	X
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetlenségeket	X	X	X	X
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat	X	X	X	X
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait	X	X	X	X
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit	X	X	X	X
A segítséget kérőkkel nondirektív, segítő beszélgetést folytat	X	X	X	X
Alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikációs technikákat	X	X	X	X
Alkalmazza a kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezőket	X	X	X	X
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	X	X	X	X
Értelmezi a szolgáltatást igénybe vevő problémáit a társadalmi, pszichológiai és szociálpszichológiai folyamatok tükrében	X	X	X	X
Értelmezi a társadalompolitikai és szociálpolitikai alapfogalmakat, alapvető összefüggéseket	X	X	X	X
Elkészíti a szolgáltatást igénybe vevő ágycsere, elvégzi az ágyneműcserét; alkalmazza az állapotnak megfelelő fektetési módokat, kényelmi eszközöket	X	X	X	X
Szükség esetén segítséget nyújt a személyes higiéné megteremtésében, az étkezésben és a folyadékpótlás biztosításában	X	X	X	X
Alkalmazza a fertőtlenítő eljárásokat; kezeli a veszélyes hulladékokat	X	X	X	X
A házipatika szereinek és gyógyszereinek összeállítása	X	X	X	X
Értelmezi a szolgáltatást igénybe vevő problémáit a társadalmi, pszichológiai és szociálpszichológiai folyamatok tükrében	X	X	X	X
Részt vesz az alapvető ápolási szükségletek felmérésében, közreműködik a személyre szabott ápolási-gondozási terv, a rehabilitációs program készítésében	X	X	X	X
Megfigyeli a szolgáltatást igénybe vevő állapotváltozásait, és elvégzi a szükségletekhez és az orvosi utasításokhoz igazodó alapápolási feladatokat	X	X	X	X
Elvégzi az alapvető életfunkciók, a vércukorszint, a testsúly, a testmagasság mérését és az adatok rögzítését	X	X	X	X
Megelőzi, felismeri és ellátja a felfekvést, szükség szerint segítséget nyújt a hely és helyzetváltoztatásban	X	X	X	X

Szükség szerint segítséget nyújt a személyes higiéné megteremtésében, az étkeztetésben és a folyadékpótlás biztosításában	X	X	X	X
Az orvos utasításainak megfelelően alkalmazza a fizikális és természetes gyógymódokat, a megfelelő gyógyszereket, felismeri a gyógyszerek esetleges mellékhatásait, valamint összeállítja a házi patika szereit és szabályszerűen tárolja a gyógyszereket	X	X	X	X
Orvosi utasításra intramusculáris és subcután injekciózást végez, jelzi az injekciózás esetleges szövődményeit	X	X	X	X
Alkalmazza a fizikális és természetes gyógymódokat, vizsgálatra testvialadékokat vesz le és tárol	X	X	X	X
Részt vesz a járvány kialakulásának megelőzésében és a kialakult járvány lokalizálásában	X	X	X	X
Felismeri a közvetlen életveszélyt, elsősegélyt nyújt heveny rosszullétek, belgyógyászati kórképek, mérgezések, sebészeti beavatkozást igénylő beavatkozások esetén, szükség esetén mentőt, vagy sürgősségi segítséget kér	X	X	X	X
Közélelmezési feladatokat végez, az egészségi állapotnak megfelelő étrendet állít össze, szükség esetén segítséget nyújt az ételek elkészítésében	X	X	X	X
Közreműködik a háztartásvitelben, háztartás-gazdálkodással kapcsolatos praktikus tanácsokat ad	X	X	X	X
Egészségügyi felvilágosító munkát végez	X	X	X	X
SZAKMAI ISMERETEK				
A szociális, az egészségügyi és a gyermekvédelmi rendszer önkormányzati és nem önkormányzati keretei, formái, intézményrendszerük	X	X	X	X
A szociálpolitika alapfogalmai, alapelvei, technikái, eszközei, a problémának definiált társadalmi jelenségek és a megoldásukra hivatott ellátások	X	X	X	X
Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, a szociális szakemberek kompetencia határai, az együttműködés etikai szabályai	X	X	X	X
Lelki jelenségek és folyamatok, a pszichológiai megfigyelés módszere	X	X	X	X
Az alapvető emberi szükségletek és az ápolás összefüggései, ápolási alapismeretek,	X	X	X	X
A gondozás fogalma, célja, feladatai, a gondozás célcsoportjai;	X	X	X	X
A lelki fejlődés meghatározói, az életút pszichológiai fejlődési szakaszai, a szocializáció folyamata és színterei	X	X	X	X
Válságok az életciklus során, veszteségek és feldolgozásuk módszerei	X	X	X	X
A segítség pszichológiai összefüggései	X	X	X	X
Munka- és balesetvédelem	X	X	X	X
Játékformák, a zenei és énekformák, a mozgásformák, a dramatikus játékok, a médiaformák, a szabadban üzhető foglalkozások és alkalmazási lehetőségeik		X	X	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	X	X	X	X
Az ápolás és gondozás állóeszközeinek használata,	X	X	X	X
Gyógyászati segédeszközök, kényelmi eszközök, háztartási gépek és konyhatechnikai eszközök használata	X	X	X	X
A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása	X	X	X	X
Fertőző betegségek jelentése és dokumentálása	X	X	X	X

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Felelősségtudat	X	X	X	X
Stressztűrő képesség	X	X	X	X
Pontosság	X	X	X	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség	X	X	X	X
Empatikus készség	X	X	X	X
Határozottság	X	X	X	X
Udvariasság	X	X	X	X
Kompromisszumkészség	X	X	X	X
Segítőkészség				
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Helyzetfelismerés	X	X	X	X
Rendszerben való gondolkodás	X	X	X	X
Információgyűjtés	X	X	X	X

11. Általános ápolási ismeretek tantárgy

73 óra/74 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

11.1. A tantárgy tanításának célja

Ápolási és gondozási alapismeretek nyújtása, a gondozási és ápolási kapcsolat lélektani és etikai összefüggéseinek értelmezése. A gondozási, ápolási feladatokra való felkészítés. A gondozott mindennapi életvitelének támogatását lehetővé tevő módszerek, eljárások elsajátítása.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Biológia-egészségtan tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei, valamint a szociális gondozás és a gondozási ismeretek tantárgyak témakörei.

11.3. Témakörök

11.3.1. Általános ápolási ismeretek

Az emberi szükségletek érvényesülése az ápolási munka során

A szolgáltatást igénybe vevő ellátott élettere, személyi és tárgyi környezete

A pihenés fogalma, az igénye életkori változásai

A beteg, ellátott ágya, az ágy felszereltsége; az otthoni és intézményi körülmények, lehetőségek

Az ágyazás formái és alapszabályai

A beteg kényelmét szolgáló eszközök (háttámasz, lábtámasz, kapaszkodó, ágyasztal, ülőpárna, sarok- és könyökgyűrű)

Fekvési módok

A beteg állapotának megfelelő fektetési módok

A tartós fekvés szövődményei (tüdőgyulladás, érelzáródás, izomsorvadás, ízületi kötöttség, székrekedés, aranyér, felfekvés)

A mozgás, aktivitás jelentősége az ember életében

Az aktív, passzív mozgás, a helyzetváltoztatás

A beteg mobilizálása

A torna, gyógytorna jelentősége, funkciója

Az ápolást elősegítő eszközök
A személyi higiéné fogalma, főbb területei
A gondozott testének tisztán tartása
A menstruáció higiénéje
Az inkontinens beteg higiénéje
A tisztálkodás eszközei
A táplálkozás és a folyadékszükséglet biztosítása
A táplálkozás, mint biológiai szükséglet, mint örömforrás
Az étkezés és étkeztetés feltételei, módjai
A folyadékszükséglet, a folyadék utánpótlás
Az ürítés szükségletének biztosítása
Az ürítéssel kapcsolatos ápolási teendők
A biztonság szükséglete az ápolási folyamat során
Az emberi kapcsolatok szükséglete az ápolási folyamat során
A tudás, a kompetencia szükséglete az ápolási folyamat során

11.3.2. A betegségek tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai

Az élettani adatok
Az állapotváltozások megfigyelési szempontjai
Tipikus kóros reakciók: jelző reakciók (fájdalom), védekező reakciók (allergia, heveny és idült gyulladás), a szövetek kóros elváltozása (degeneráció, sorvadás, elhalás), kóros immunreakciók
Fájdalom, fájdalomfelmérés, fizikai és gyógyszeres fájdalomcsillapítás
A főbb betegségcsoportok és tünetei
Belgyógyászati betegségek
Sebészeti beavatkozást igénylő állapotok
Pszichiátriai betegségek
Neurológiai betegségek
Bőrgyógyászati betegségek
Reumatológiai betegségek
A fül-, az orr- és a gége megbetegedései
A szem betegségei
A fog és a száj betegségei
Urológiai betegségek
Nőgyógyászati betegségek
A csecsemő- és a gyermekkor betegségei

11.3.3. Gyógyszerelés

Általános gyógyszerertani ismeretek: a gyógyszer fogalma, elnevezése, a hatáserősség jelzése, a gyógyszerformák
A főbb gyógyszercsoportok és alkalmazási területük
A központi idegrendszerre ható szerek
A vegetatív idegrendszerre ható szerek
A szívre és a vérkeringésre ható szerek
A sóháztartásra ható szerek
Az emésztőrendszerre ható szerek
A fertőzés megelőzésére és kezelésére szolgáló szerek
A hormonok
A vitaminok
A házipatika szereai

A gyógyszerek bevitele, hatása, esetleges mellékhatása
A gyógyszerelés hatásainak és esetleges mellékhatásainak megfigyelése, megfigyelési szempontok szerint
A gyógyszerek bejuttatása a szervezetbe
Intramusculáris és subcután injekciózás
A gyógyszerek beszerzése
A gyógyszerek tárolása, megsemmisítése
A felhasználás dokumentálása
A házipatika szereinek és gyógyszereinek összeállítása, a gyógyszerkezelés szabályai, a fertőtlenítőszeres és eljárások
A fizikális és természetes gyógy módok

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

11.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Gondozási ismeretek tantárgy

35 óra/35 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

12.1. A tantárgy tanításának célja

Célja a gondozás fogalmának, feladatainak és tevékenységi formáinak komplex bemutatása és gyakorlása. A szellemi és fizikai képességek megőrzését, fejlesztését célzó foglalkoztatás főbb elveinek és formáinak rendszerezése, alkalmazása. Az ellátott mindennapi életvitelének megszervezéséhez szükséges módszerek, és a háztartás gazdálkodás és háztartásvitel főbb kérdéseinek áttekintése, azok alkalmazása, segítése. A gondozással, a foglalkoztatással és a háztartásvezetéssel kapcsolatos munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok és eljárások ismertetése, betartása, alkalmazása.

Gondozási ismeretek nyújtása, a gondozási feladatokra való felkészítés, a gondozási kapcsolat lélektani és etikai összefüggéseinek értelmezése. A gondozott mindennapi életvitelének támogatását lehetővé tevő módszerek, a háztartás-gazdálkodás, a háztartásvezetés eljárási szabályainak bemutatása

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, etika. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szociális munka elméletéről tanult ismeretek.

12.3. Témakörök

12.3.1. A gondozás, a gondozási szükségletek

A gondozás fogalma, célja, feladatai, tevékenységi formái és értelmezése a szociális munka és a szociálpolitikai ellátás rendszerében

Az emberi szükségletek Maslow-féle rendszerének értelmezése a gondozási folyamat során

A gondozói munka főbb területei:

A személyes gondoskodás a célcsoportok sajátos igényeinek megfelelően

A különböző ellátási formák megszerzésének támogatása

A komplex gondozás, mint a szükséglet-kielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

Az emberi szükségletek rendszere, a válsághelyzetek; az idős emberek sajátos szükségletei, életminőségét javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek

A gondozási szükségletek

A szükségletfeltárás módszerei és eszközei (genogram, ecomap, környezettanulmány, kapcsolati háló); komplexitása

A szükségletek kielégítése és az életminőség javításának keretei, tervezhetősége

A gondozási folyamat tervezése

Az érdekképviselő lehetőségei és etikája

A szükségletekre alapozott tervezés és a tervek elkészítésében való részvétel

A gondozási folyamat tervezése a jogszabályi előírások szerint

Az adekvát gondozási terv kiválasztása (egyéni gondozási terv, egyéni rehabilitációs program, egyéni fejlesztési terv)

Az ápolási feladatok tervezése a jogszabályi előírások szerinti tervezési dokumentáció

Az érdekképviselő lehetőségei és etikája

A gondozás fogalmának értelmezése a szociális ellátásban, az emberek életének segítésében: mikor segítsünk, hogyan segítsünk, mivel segítsünk?

A gondozás, fejlesztés dilemmáinak értelmezése a szociális ellátásban; a társadalmi, családi, egyéni, technikai korlátok és lehetőségek számbavétele

A célok megválasztása, a támogatási folyamat tervezése, az eszközök és módszerek kiválasztása

A mindennapi életmenet biztosításának feladatai az ellátott képességeihez adaptált módon; a környezet átalakításának lehetőségei, feladatai, eszközei

A haldokló ember kísérése, a halott körüli teendők, a gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

12.3.2. Háztartási ismeretek

A háztartás gazdálkodás: a családi költségvetés, a bevételek (tőkejellegű, örökség, munkajövedelmek, a társadalmi újraelosztásból származó bevételek, a kölcsönös segítségéből származó bevételek)

A családi kiadások: lakásszerzés, nagyberuházások költségei, a lakásfenntartás, a hiteltörlesztés, az élelmezés, a ruházkodás, a munkába járás, az iskoláztatás, az egészségmegőrzés, az egészségügyi ellátás költségei, a szórakozás, pihenés költségei

A háztartásvezetéshez szükséges ismeretek; az idős emberek igényei szerinti, a minél teljesebb önellátás segítésének eszközei és módszerei a háztartásvitel során

Az adósságok kialakulásának megelőzése, törlesztése; adósságkezelési szolgáltatás lehetősége

A házi munkák tervezése, rendszerezése az ellátott igényeinek és lehetőségeinek figyelembevételével

A háztartásvezetés technikai megoldásai

A háztartási feladatok ellátása során jelentkező veszélyforrások figyelembevétele

12.3.3. Munka-, baleset- és tűzvédelem

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok és jelentőségük

A munkavégzéssel összefüggő általános baleseti és egyéb veszélyforrások, a munkahelyre és munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági szabályok

A veszélyforrások csoportosítása: a háztartási veszélyek, a munkahelyi veszélyek, a közlekedési veszélyek, a különböző sajátos tevékenységi formák veszélyei

Különféle anyagok (vegyszerek, mérgek, gyógyszerek stb.) biztonságos tárolása, nyilvántartások vezetése, veszélyes hulladékok tárolásának szabályai

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok adaptálása a különböző élethelyzetű ellátottak adottságaihoz

A veszélyek elhárításának lehetőségei, módszerei, eszközei; mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások; a menekülési útvonalak kijelölési feltételei, egyéni védőeszközök használata

12.3.4. *Aktivitás és foglalkozás*

A tevékenység, a foglalkozás funkciója, jelentősége: az önmegvalósítás eszköze, a fizikai, a szellemi aktivitás, az önállóság fenntartásának eszköze

A családi és emberi kapcsolatok megőrzésének eszköze, a nyitottság és az új ismeretek szerzésének lehetősége, a szórakozás és a rekreáció eszköze

A foglalkozás főbb elvei: önkéntesség, személyre szabottság, célszerűség, hasznosság, rendszeresség, folyamatosság, az érdeklődést felkeltő és fenntartó változatosság, érték, elismerés

A tevékenységek formái: az önellátáshoz kapcsolódó, rekreációs és gyógytorna jellegű, a családi és emberi kapcsolatok fenntartásához kapcsolódó, szellemi és kulturális, művészeti tevékenységek, és a termelő jellegű foglalkozások

A különböző programok személyi és tárgyi feltételeinek számbavétele

12.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Az iskolai feldolgozásokhoz átlagos tanterem, vagy könyvtár.

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított, az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.

12.5. *A tantárgy értékelésének módja*

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Gondozás gyakorlata tantárgy

72 óra/90 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

13.1. *A tantárgy tanításának célja*

Célja a gondozás feladatainak, folyamatának és tevékenységi formáinak gyakorlása. A szellemi és fizikai képességek megőrzését, fejlesztését célzó foglalkozás alkalmazása. Az ellátott mindennapi életvitelének megszervezéséhez szükséges módszerek alkalmazása, a háztartás-gazdálkodás és háztartásvitel segítése. A gondozással, a foglalkozással, a foglalkoztatással és a háztartásvezetéssel kapcsolatos munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok betartása, alkalmazása.

13.2. *Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak*

Történelem, etika, a szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szociális munka és a szociális gondozás elméletéről tanult ismeretek.

13.3. Témakörök

13.3.1. *A gyógyászati segédeszközök beszerzése és alkalmazása*

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, használatának ismerete

A célok megválasztása, a támogatási folyamat tervezése, az eszközök és módszerek kiválasztása

A mindennapi életmenet biztosításának feladatai az ellátott képességeihez adaptált módon; a környezet átalakításának lehetőségei, feladatai, eszközei

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, tisztítása, kezelése, használata, használatának megtanítása.

A fejlesztés és rehabilitáció eszközei, szakmai lehetőségei

13.3.2. *Gondozási szükségletek felmérése, gondozási terv készítése*

A különböző élethelyzetű ellátottak gondozásának, segítségének megfigyelése, a gondozás, segítség dilemmáinak értelmezése, a korlátok és lehetőségek mérlegelése.

A gondozási szükségletek felmérése

Minta gondozási tervek elemzése, szükségletek felmérése, gondozási tervek készítése a gondozást eltérő környezetben igénybe vevő ellátottra vonatkozólag: saját környezet, nappali ellátás intézménye, bentlakásos intézmény.

Segítség nyújtása az ügyintézésben az ellátottal együtt, vagy megbízása alapján, hivatalos ügyeinek intézésben, közüzemi, szociális és hatósági ügyek rendezésében

Kommunikációs és kapcsolati problémák felismerése, oldása, kezelése a szükségletfelismerés, a gondozás során.

Sajátos kommunikációs jelzések, kommunikációs hiányosságok értelmezése

Komplex gondozás nyújtása, mint a szükséglet-kielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze.

A szükségletfeltárás komplex módszereinek és eszközeinek alkalmazás: szakmai interjú, genogram, ecomap, környezettanulmány

A szükséglet-kielégítés és az életminőség javításának tervezése, a válsághelyzetek elhárítása.

Az érdekképviselő ellátása a szociális munka etikai szabályainak megfelelően

Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése

Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzügyi lehetőségeinek feltárása.

Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése

A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása, adaptálása

Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről

A gondozási folyamat tervezése a jogszabályi előírások szerint

Az adekvát gondozási terv kiválasztása (egyéni gondozási terv, egyéni rehabilitációs program, egyéni fejlesztési terv)

Az egyéni gondozási terv tartalma

A munkacsoportok közötti együttműködés

A gondozás dokumentálása, az intézmény adminisztrációja

A szükségletekre alapozott tervezés és a tervek elkészítésében való részvétel

13.3.3. *Háztartásvezetés gyakorlata*

Részvétel háztartás-gazdálkodással kapcsolatos tervezésben és háztartási költségvetés kialakításban

Részvétel a háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtásban, a személyes szükségletek kielégítésében

A háztartásvitel megfigyelése és részvétel a háztartási teendők szervezésében és megvalósításában; az idős emberek minél nagyobb önállóságának fenntartása, támogatása

Háztartási gépek, konyhatechnikai eszközök használata, tisztítása, karbantartása, az ételek tárolása, ételminta vételének higiénés előírásai, mosás, szárítás, vasalás, érintésvédelmi szabályok betartása, háztartási vegyszerek, mérgek szabályszerű tárolása

Részvétel az ellátott lakásának átalakításában, a szükséges források megszerzésében; részvétel a személyi- és a lakás higiénéjének megteremtésében

13.3.4. Munka, - tűz- és balesetvédelem gyakorlata

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok értelmezése és alkalmazása

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok adaptálása az idős emberek adottságaihoz, adott környezet viszonyaihoz (lakás, foglalkozási terem, csoportszoba, stb.)

A veszélyek elhárítási lehetőségeinek, módszereinek, eszközeinek alkalmazása; mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások alkalmazása; a menekülési útvonalak kijelölése

A veszélyek elhárítása; mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások alkalmazása; a menekülési útvonalak kijelölése

Tűzoltó készülék használata

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok adaptálása az ellátottak adottságaihoz, az adott környezet viszonyaihoz (lakás, foglalkozási terem, csoportszoba stb.)

A veszélyelhárítás lehetőségeinek, módszereinek, eszközeinek alkalmazása

A mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások alkalmazása; a menekülési útvonalak kijelölése

Egyéni védőeszközök használata

13.3.5. Foglalkozási gyakorlat

A tevékenységek tervezésének és szervezésének megfigyelése

Részvétel a tevékenységek tervezésében és szervezésében a tevékenységek feltételeinek kialakításában, a gondozottak motiválásában, az igények felmérésében

Részvétel a mindennapi önellátási tevékenységek megvalósításában, támogatásában, a házi segítségnyújtásban és a bentlakásos intézményekben

Részvétel a rekreációs és gyógytorna-jellegű foglalkozások megvalósításában, a családi és az emberi kapcsolatok ápolásában, a szellemi, kulturális és művészeti tevékenységek megvalósításában, a termelő és munka jellegű foglalkozások szervezésében

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Demonstrációs terem,

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított, az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, amelyek együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.

13.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Ápolási gyakorlatok tantárgy

18 óra/18 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

14.1. A tantárgy tanításának célja

Ápolási gyakorlatot szerezni a belgyógyászati betegségeken szenvedő és a sebészeti beavatkozásokon átesett betegek körében. Értelmezni és alkalmazni az egészségügyi ismereteket, felismerni és értelmezni az ápolás lélektani és etikai összefüggéseit.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Biológia- egészségtan tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei, az egészségügyi, népegészségügyi és klinikai ismeretek

14.3. Témakörök

14.3.1. Ápolási gyakorlat belgyógyászati betegek és sebészeti beavatkozásokon átesettek körében

A belgyógyászati betegségek tüneteinek megfigyelése; a veszélyhelyzetben lévő betegek számára megfelelő orvosi segítség kérése

A keringés- és vérképző rendszer betegségeiben szenvedők ápolása

A légző- és a kiválasztó szervek betegségeiben szenvedők ápolása

A belső-elválasztású mirigyek betegségeiben szenvedők ápolása

Az orvos utasításainak megfelelően alkalmazza a fizikális és természetes gyógymódokat

Felismeri és jelzi a gyógyszerek esetleges mellékhatását

Elsajátítja és orvosi utasításra alkalmazza az intramusculáris és subcután injekciózást

Jelzi az injekciózás esetleges szövődményeit

A daganatos betegek ápolása

A sebészet és a baleseti sebészet körébe tartozó kórképek tünete, a tünetek felismerése, ápolási teendők

A beteget veszélyeztető és sürgős beavatkozást igénylő állapotok felismerése

A veszélyhelyzetben lévő betegek számára megfelelő orvosi segítség kérése

A sebellátás alapelvei és technikái; vérzéscsillapítás, sebellátási eljárások

A gyulladásos sebek kezelése; sebészeti fertőzések kezelése

A műtéten átesett beteg ápolása, műtéti sebkötözés, a szövődmények felismerése

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Egészségügyi intézetben (fekvőbeteg ellátás, sebészet, belgyógyászat) vagy olyan személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményben, ahol szakápolási tevékenység végzésére szakhatóság általi engedély került kiadásra.

14.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10574-16 azonosító számú

**Személyes gondoskodás
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10574-16 azonosító számú Személyes gondoskodás megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Szociális munka	Szociális munka gyakorlata	A szociális gondozás	A szociális gondozás gyakorlata	Mentálhigiéné	Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton
FELADATOK						
Tiszteletben tartja a szolgáltatást igénybe vevők értékeit, autonómiáját, identitását, érdekeit szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat	X	X	x	x	x	x
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetetlenségeket	X	X	x	x	x	x
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat	X	X	x	x	x	x
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait	X	X	x	x	x	x
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit	X	X	x	x	x	x
A segítséget kérőkkel nondirektív, segítő beszélgetést folytat	X	X	x	x	x	x
Alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikációs technikákat	X	X	x	x	x	x
Alkalmazza a kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezőket	X	X	x	x	x	x
Alkalmazza a helyzetnek megfelelő megszólítási és köszönési formákat	X	X	x	x	x	x
Betartja a telefonálás illetmenát	X	X	x	x	x	x
Kulturáltan öltözködik, kiemelten figyel testi higiénéjére	X	X	x	x	x	x
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	X	X	x	x	x	x
Értelmezi a szolgáltatást igénybe vevő problémáit a társadalmi, pszichológiai és szociálpszichológiai folyamatok tükrében	X	X	x	x	x	x
Szükség esetén segítséget nyújt a személyes higiéné megteremtésében, az étkezésben és a folyadékpótlás biztosításában		X	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A meggyőző kommunikáció	X	X	x	x	x	x
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők	X	X	x	x	x	x
Jogi, családjogi, adatvédelmi és államigazgatási alapismeretek, az állam és az önkormányzat felépítése, feladatai		X	x	x		
A szociális, az egészségügyi, gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátási rendszer önkormányzati és nem önkormányzati keretei, formái, intézményrendszerük		X	x	x	x	
Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, a szociális szakemberek kompetencia határai, az együttműködés etikai szabályai	X	X	x	x	x	x

A szociálpolitika alapfogalmai, alapelvei, technikái, eszközei, a problémának definiált társadalmi jelenségek és a megoldásukra hivatott ellátások		X	X	X		
A problémamegoldó folyamatban alkalmazott módszerek, az erőforrásokkal való gazdálkodás lehetőségei	X	X			X	
A krízis, a krízisintervenció lehetőségei a szociális munkában	X	X	X	X	X	X
Családsegítés, családgondozás feladatai, módszerei	X	X	X	X	X	
A szociális csoportmunka folyamata, fázisai, csoportfejlődési modell, a csoport tervezése, elindítása, vezetése, lezárása, az önsegítő csoportok sajátosságai	X	X	X	X	X	
A közösségi szociális munka formái, folyamata, közösségsszervezés és tervezés gyakorlata, a közösségi gyakorlat taktikái és technikái	X	X	X	X	X	
Az aktivitás, foglalkozás jelentősége, formái, lehetőségei, a foglalkoztatás személyi- és tárgyi feltételei	X	X	X	X	X	
Játékformák, a zenei és énekformák, a mozgásformák, a dramatikus játékok, a médiaformák, a szabadban üzhető foglalkozások és alkalmazási lehetőségeik	X	X	X	X		
A munka jellegű foglalkozások és a munkavállalási lehetőségek	X	X	X	X		
Az ellátottak érdekérvényesítésének fejlesztési eszközei, az érdekképviselőlet gyakorlata, a személyes és hivatalos kapcsolatok fejlesztési módszerei	X	X	X	X	X	
Az alapvető emberi szükségletek és az ápolás összefüggései, ápolási alapismeretek, a betegmegfigyelés szempontjai, az ápolási folyamat lélektani összefüggései	X	X	X	X	X	
Az általános munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelmi előírások betartása	X	X	X	X		
Értelmezi a szolgáltatást igénybe vevő problémáit a társadalmi, pszichológiai és szociálpszichológiai folyamatok tükrében	X	X	X	X	X	X
Értelmezi a társadalompolitikai és szociálpolitikai alapfogalmakat, alapvető összefüggéseket	X	X	X	X		
Alkalmazza a gondozási terv elemeit	X	X	X	X	X	
Részt vesz különböző élethelyzetű ellátottak gondozásában	X	X	X	X	X	
Alkalmazza a speciális gondozói magatartás elemeit	X	X	X	X	X	
Ismeri az autizmusban szenvedők gondozásnak sajátosságait		X	X	X	X	X
Ismeri és felhasználja a lelki egészség megőrzésének módszereit	X	X	X	X	X	X
Képes adekvát segítő kapcsolatra	X	X	X	X	X	X
Hatékonyan részt vesz a gondozói team munkájában	X	X	X	X	X	
Felhasználja az esetmegbeszélést és a szupervíziós munkaformát					X	X
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Köznnyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	X	X	X	X	X	X
Az alapápolás és gondozás állóeszközeinek használata,			X	X	X	

Gyógyászati segédeszközök, kényelmi eszközök, háztartási gépek és konyhatechnikai eszközök használata			x	x		
A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása		x	x	x		
Fertőző betegségek jelentése és dokumentálása			x	x		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat	x	x	x	x	x	x
Stressztűrő képesség	x	x	x	x	x	x
Pontosság	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x	x	x	x
Empatikus készség	x	x	x	x	x	x
Határozottság	x	x	x	x	x	x
Udvariasság	x	x	x	x	x	x
Kompromisszumkészség	x	x	x	x	x	x
Segítőkészség	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Helyzetfelismerés	x	x	x	x	x	x
Rendszerben való gondolkodás	x	x	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x	x	x

15. Szociális munka tantárgy

54 óra/56 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

15.1. A tantárgy tanításának célja

Átfogó ismeretek nyújtása a szociális munka sajátosságairól, a segítő foglalkozásokban érvényesülő elméleti irányzatokról, értékekről és etikai követelményekről. A mindennapi szakmai munka során használható tudás kialakítása a szociális munka formáiról, módszereiről, eszközeiről. Ismeretek közvetítése a közvetett és közvetlen szociális munkáról. Felkészíteni a tanulókat az egyéni esetkezelésre, a családokkal, csoportokkal történő szociális munkára. Integrált tudás nyújtása, hogy a szociális asszisztens, a gyermek -és ifjúsági felügyelő és a rehabilitációs nevelő, segítő megfelelő segítséget tudjon nyújtani a klienseknek problémáik megoldásában.

Az elméleti tudás, a gyakorlati készségek és a szakmai attitűd integrációjának elősegítése a mindennapi szakmai munka során használható tudás kialakítása érdekében. A gyakorlata során megismerni az eseti, a családokkal, a csoportokkal és a közösségekben végzett szociális munkát. A tanulók 2-3 fős kiscsoportokban személyre szabott feladatokban próbálhassák ki felkészültségüket

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Tanulástechnika, szakmai személyiségfejlesztés, kommunikációs készségfejlesztés, a csoportos munka készségeinek fejlesztése, a szupervízió használati készségfejlesztés, társadalomismeret, szociálpolitika, pszichológia, jogi és közigazgatási ismeretek, egészségtan, ápolástan, gondozási ismeretek, speciális ismeretek, szervezési és gazdálkodási ismeretek.

15.3. Témakörök

15.3.1. *Általános szociális munka, Etikai Kódex*

A szociális munka, mint tudományterület.

A szociális munka története, a szociális munka XX. századi megjelenése Magyarországon .

A szociális munka definíciója, szándéka, célja, formái és módszerei, színtere

Jellemzői, sajátosságai, kapcsolata a többi segítő hivatással (pszichológia, pedagógia, jog, egészségügy, stb).

Elméletek, ideológiák a szociális munkában: általános rendszerelméleti, strukturális, ökológiai, szociális tanulás, problémamegoldó, szerepelméletre építő modell

A szociális munka tevékenységének rendszere; a közvetlen és közvetett szociális munka fogalma; tevékenységének és módszereinek áttekintése

A szociális munka értékei és etikai szabályai

A szakmai kompetenciahatárok és az együttműködés a szociális munkában

A szociális szakember szerepei, felelőssége

A segítő munka folyamatának tervezése

A team munka, az esetmegbeszélés és a szupervízió szerepe

15.3.2. *Szociális munka egyénekkal és családokkal*

Az esetkezelés fogalma és jellemzői

A problémamegoldó modell alkalmazása, szakaszai és a szakaszokhoz kapcsolódó módszerek és technikák

Krízis, a krízis állapot, krízishelyzet

A krízisek csoportosítása

A krízisek lefolyása, kimenetele

A krízisben lévő személy jellemzői A krízisintervenció lépései

A családsegítés, a családgondozás

A családstruktúra fogalma, a családi alrendszerek, a családi hierarchia

A családi életciklus, krízisek

Családon belüli erőszak, a gyermekbántalmazás

Szociális munka a családokkal

15.3.3. *Csoportokkal végzett szociális munka*

A csoport fogalma, célja, a csoport alkalmazásának lehetőségei, keretei a szociális munkában

A csoportmunka modelljei:

társadalmi célmodell (bizottságok, adminisztratív csoport, képviseleti testületek, teamek, esetkezelési konferenciák, társadalmi akciócsoportok)

gyógyító modell (oktató csoport, személyiségfejlesztő csoport, terápiás csoport, szocializációs csoport) reciprok modell (önsegítő csoport)

Az egyetemes emberi jogok és azok érvényesülése a csoportmunka folyamán

A szociális csoportmunka folyamata

Tervezés

Szervezés

A csoportfejlődés öt szakasza

Csoportszerepek

A csoportmunka lezárása

Csoportdinamikai jelenségek

A csoport kommunikációs és interakciós mintái

Csoportkohézió

Csoportnorma, szociális kontroll

Csoportkultúra

A csoportszerepek közötti dinamizmus, építő és destruktív folyamatok

A csoport vezetése

A vezetést meghatározó tényezők

Vezetői stílusok

Kommunikációs hibák

Kezelési technikák

15.3.4. *Közösségi szociális munka*

A közösségi szociális munka formái és folyamata

Szociális tervezés

Közösségfejlesztés, szociális fejlesztés

Közösségszervezés

Szociális akció

Szociális tervezés, közösségfejlesztés

A szociális tervezésszemponyjai, fázisai

A közösségfejlesztés szemlélete

A közösségfejlesztés meghatározása

A közösségfejlesztés kialakulás Magyarországon, a XX. századvégi kísérletek (Bakony, Csenger)

A közösségfejlesztési folyamat fázisai

Cselekvési technikák a közösségfejlesztésben

Közösségszervezés

A közösségi szociális munka történeti gyökerei, az elméletalkotást segítő tudományterületek

A közösségszervezés céljai, a célok elérését szolgáló programok és eljárások

Támogató rendszerek

Kapcsolati hálók

Közösségi profil

A közösségszervező legfontosabb szerepei

A projektépítés főbb szakaszai

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy könyvtár

Az iskola környezetében található, különböző fenntartású szociális alap- illetve szakosított ellátás intézményei, szociális munkát végző civil szervezetek stb.

15.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

16. A szociális munka gyakorlata tantárgy

36 óra/38 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

16.1. A tantárgy tanításának célja

Az elméleti tudás, a gyakorlati készségek és a szakmai attitűd integrációjának elősegítése a mindennapi szakmai munka során használható tudás kialakítása érdekében. A gyakorlata során megismerni az eseti, a családokkal, a csoportokkal és a közösségekben végzett

szociális munkát. A tanulók 2-3 fős kiscsoportokban személyre szabott feladatokban próbálhassák ki felkészültségüket

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Tanulástechnika, szakmai személyiségfejlesztés, kommunikációs készségfejlesztés, a csoportos munka készségeinek fejlesztése, a szupervízió használati készségfejlesztés, társadalomismeret, szociálpolitika, pszichológia, jogi és közigazgatási ismeretek, egészségtan, ápolástan, gondozási ismeretek, speciális ismeretek, szervezési és gazdálkodási ismeretek.

16.3. Témakörök

16.3.1. *Egyénnel és családokkal végzett szociális munka gyakorlata*

A tereptanár munkájának, módszereinek, technikáinak, magatartásának és a kliensekkel kialakított viszonyának megfigyelése

Az esetkezelés és a családsegítés rendjének szabályainak megfigyelése, alkalmazása
esetvitel és a családsegítés folyamatának megfigyelése

A korábbi családsegítő folyamatok megismerése, a folyó ügyek figyelemmel kísérése

A tereptanárral közösen kiválasztott család problémáinak megoldásában való részvétel

Az esetmegoldáshoz kapcsolódó adatok, információk gyűjtése

Az esetkezeléshez és a családsegítéshez kapcsolódó adminisztráció megfigyelése, alkalmazása

A családsegítő munkához szükséges adatok, információk, jogszabályok összegyűjtése, értelmezése

A szükségletek és erőforrások feltárásában való részvétel

Más, az esetvitelre és a családsegítésre befolyást gyakorló intézményekkel, a jelzőrendszer tagjaival való kapcsolat

Az egyéni esetkezelés és a családsegítés feladatainak gyakorlása, a segítő beszélgetés elemeinek alkalmazása

Az erőforrások alkalmazásának tervezésében való részvétel az egyéni esetsegítés és a családsegítés során

A krízisek jeleinek felismerése és a krízisintervencióban való részvétel

16.3.2. *A csoportokkal végzett szociális munka gyakorlata*

A tereptanár munkájának, módszereinek, technikáinak, magatartásának és a kliensekkel kialakított viszonyának megfigyelése

A csoportmunka folyamatának, módszereinek és a csoportdinamikai folyamatoknak megfigyelése

Közreműködés a csoportmunka tervezésében, a csoportmunka eszközeinek, módszereinek kiválasztásában

Közreműködés a csoportok szervezésében, működési feltételeik kialakításában és vezetésében

Részvétel önsegítő csoportok munkájában, működési feltételeik javításában

A csoportmunka adminisztrációjának megfigyelése és gyakorlása

16.3.3. *Közösségi szociális munka gyakorlata*

A tereptanár munkájának, módszereinek, technikáinak, magatartásának és a kliensekkel kialakított viszonyának megfigyelése

A közösségi szociális munka formáinak és folyamatának megfigyelése (a szociális tervezés, a közösségfejlesztés, a szociális fejlesztés, a közösségszervezés, a szociális akció)

Részvétel a közösségi szükségletek és erőforrások feltárásában, a felmérés módszereinek kiválasztásában, a felmérési folyamat lebonyolításában

Részvétel hálózati munka szervezésében

A helyi társadalom spontán önszerveződéseinek, önszervező szervezeteinek megismerése

Nonprofit szervezetek megjelenési formáinak, struktúrájának és irányítási rendszerének megismerése

Részvétel közösségi munkában, együttműködés más intézményekkel és az önkormányzatokkal

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy könyvtár

Az iskola környezetében található, különböző fenntartású szociális alap- illetve szakosított ellátás intézményei, szociális munkát végző civil szervezetek stb.

16.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

17. A szociális gondozás tantárgy

27 óra/34 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

17.1. A tantárgy tanításának célja

Célja a különböző élethelyzetű ellátottak komplex gondozáshoz ismeretek nyújtása, a szellemi és fizikai képességek megőrzését, fejlesztését célzó foglalkoztatás főbb elveinek és formáinak rendszerezése, alkalmazása. Az ellátott mindennapi életvitelének megszervezéséhez szükséges adekvát gondozási feladatok, módszerek alkalmazása, segítése. A gondozási feladatokra való felkészítés, a gondozási-ápolási feladat, a segítő kapcsolat lélektani és etikai összefüggéseinek értelmezése.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, etika. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szociális munka elméletéről tanult ismeretek.

17.3. Témakörök

17.3.1. A személyes gondoskodás

Gerontológia és a gondozási szükségletek az idősek körében

A gondozás fogalmának értelmezése az időskorúak ellátásában, az idős emberek életének segítésében: mikor segítsünk, hogyan segítsünk, mivel segítsünk?

A gondozás elemei, eszközei, célcsoportjai, praktikus feladatai

Az idősek és fogyatékos emberek ellátását szolgáló szociális alapszolgáltatások és a szakosított ellátások

A szociális alapellátásban működő korszerű gondozási formák tartama és jelentősége

Az érdekvédelem céljának, fokozatainak, az érdekképviselő megvalósítását szolgáló eszközök

Az öregedés jellemzői, a multimorbiditás jellemző összetevői, a leggyakrabban előforduló idős kori megbetegedések, sajátos gondozási szükségletek.

Az idős emberek életvitelének és érdekérvényesítő képességének segítése, támogatása felhatalmazásának mértékében

A gyógyászati segédeszközök beszerzése,

Az idős és beteg emberek társadalmi integrációjának akadályai, az akadályok leküzdésének társadalmi, jogi és technikai lehetőségei

A másság társadalmi egyenlőtlenséget generáló hatásának csökkentési feladatai, eszközei, módszerei

Az idős emberek gondozásnak alap és szakellátási intézményei

Gondozási és rehabilitációs szükségletek a fogyatékos személyek körében

A fogyatékos emberek gondozásának, segítségének megfigyelése

A különleges, a speciális és a kettős szükségletű gyermek jellemzői, ellátása és területei

A gondozás, segítség dilemmáinak értelmezése, a korlátok és lehetőségek mérlegelése

A Fogyatékos Személyek Jogairól szóló ENSZ Egyezmény és a kiváltás programja

Részvétel a gondozási, támogatási folyamat tervezésében, az eszközök és módszerek kiválasztásában

Részvétel a mindennapi környezet kialakításban, az életvitel támogatásában a napirend kidolgozásában és a megvalósítás támogatásában

A testi ellátás és a testi érintkezés formái, jelentősége

A bazális stimulálás

Játékformák, a zenei és énekformák, a mozgásformák, a dramatikus játékok, a médiaformák, a szabadban üzhető foglalkozások és alkalmazása

A fejlesztési és rehabilitációs terv kialakításának, és megvalósításának segítése

Segíteni a fogyatékos emberek integrációjának megvalósítását, az akadályok elhárítását, a lehetőségek felkutatását

A fejlesztés és rehabilitáció eszközei, szakmai lehetőségei; a gyógyászati segédeszközök beszerzése, használata

A másság társadalmi egyenlőtlenséget generáló hatásának csökkentési feladatai, eszközei, módszerei

Autizmusban szenvedők speciális szükségletei, hatékony gondozásuk ismérvei

Gondozás és rehabilitáció a szenvedélybetegek körében

A szenvedélybetegségek, a függőség kialakulásának biológiai, pszichológiai és társadalmi okai

A szenvedélybetegségek típusai, prevenciós feladatok

A szenvedélybetegek komplex rehabilitációjának lehetőségei

A szenvedélybetegek gondozásának, rehabilitációjának sajátosságai, intézményei.

Speciális gondozói magatartás

Gondozás és rehabilitáció a pszichiátriai betegek körében

Hajléktalan személyek gondozása

A pszichiátriai betegek gondozásának sajátosságai.

A lelki működés zavarai, típusai.

A pszichiátriai betegek komplex rehabilitációjának lehetőségei

A pszichiátriai betegek gondozásának, rehabilitációjának sajátosságai, intézményei.

Speciális gondozói magatartás

Gyógyíthatatlan betegek és haldoklók gondozása

A haldoklás és a halál

A gyógyíthatatlan betegek sajátos gondozási módszerei,
Az eutanázia, a hospice-ellátás
A hospice célja, alapelvei, ellátási formái
A testi ellátás és a testi érintkezés formái, jelentősége
A haldokló ember kísérése,
A halott körüli teendők ellátása
A gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása
Veszteségek feldolgozás, szakaszai

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított, az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.

17.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

18. A szociális gondozás gyakorlata tantárgy

54 óra/57 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

18.1. A tantárgy tanításának célja

Célja a gondozás feladatainak, folyamatának és tevékenységi formáinak gyakorlása a különböző élethelyzetű ellátottak körében, a szellemi és fizikai képességek megőrzését, fejlesztését célzó foglalkoztatás alkalmazása. Az ellátott mindennapi életvitelének megszervezéséhez segítségnyújtás, együttműködés a gondozási csoport tagjaival, a segítő kapcsolat mentálhigiénés lehetőségeinek alkalmazása, a gondozó én-védő technikáinak elsajátítása.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Célja a gondozás feladatainak, folyamatának és tevékenységi formáinak gyakorlása. A szellemi és fizikai képességek megőrzését, fejlesztését célzó foglalkoztatás alkalmazása. Az ellátott mindennapi életvitelének megszervezéséhez

18.3. Témakörök

18.3.1. A személyes gondoskodás gyakorlata

Gondozási gyakorlat az idős emberek körében

Az idős emberek gondozásának, segítségének megfigyelése; a gondozás, segítség dilemmáinak értelmezése, a korlátok és lehetőségek mérlegelése

Résztvétel a gondozási, támogatási folyamat tervezésében, az eszközök és módszerek kiválasztásában

Résztvétel a személyes környezet kialakításában, az életvitel támogatásában, a napirend kidolgozásában és a megvalósítás támogatásában

Résztvétel a gondozási, támogatási folyamat tervezésében, az eszközök és módszerek kiválasztásában, a terv kidolgozását végző munkacsoport tevékenységében.

A gondozási terv elkészítésének és megvalósításának segítése

Az adekvát gondozási terv kiválasztása

Az ápolási-gondozási feladatok tervezése a jogszabályi előírások szerinti dokumentáció rendszerében

Résztétel a gondozást eltérő környezetben igénybe vevő ellátott gondozásában: saját környezet, nappali ellátás intézménye, bentlakásos intézmény.

Segítség nyújtása az ügyintézésben az ellátottal együtt, vagy megbízása alapján, hivatalos ügyeinek intézésben, közüzemi, szociális és hatósági ügyek rendezésében

Kommunikációs és kapcsolati problémák felismerése, oldása, kezelése a gondozás során

Sajátos kommunikációs jelzések, kommunikációs hiányosságok értelmezése

Gondozási gyakorlat fogyatékos személyek körében

A fogyatékos emberek gondozásának, segítségének megfigyelése

A gondozás, segítség dilemmáinak értelmezése, a korlátok és lehetőségek mérlegelése

Résztétel a gondozási, támogatási folyamat tervezésében, az eszközök és módszerek kiválasztásában

Résztétel a mindennapi környezet kialakításban, az életvitel támogatásában a napirend kidolgozásában és a megvalósítás támogatásában

A testi ellátás és a testi érintkezés formái, jelentősége

A bazális stimulálás

Játékformák, a zenei és énekformák, a mozgásformák, a dramatikus játékok, a médiaformák, a szabadban üzhető foglalkozások és alkalmazása

Az egyéni fejlesztési és rehabilitációs terv kialakításának, és megvalósításának segítése

Autista személyek számára napirend készítése, jelrendszer, speciális gondozási szükségletek mentén végett gondozás

Segíteni a fogyatékos emberek integrációjának megvalósítását, az előítéletek kezelését, az akadályok elhárítását, további lehetőségek felkutatását

Gondozás során a részt vevők terhelhetőségének, érdeklődésének, életkorának, stb. figyelembe vétele.

Fogyatékos személyek számára szervezett programok speciális feladatai.

Kommunikációs és kapcsolati problémák felismerése, oldása, kezelése.

Sajátos kommunikációs jelzések, kommunikációs hiányosságok értelmezése, tolerálása

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, tisztítása, kezelése, használata, a használatuk megtanítása

Pszichiátriai betegek gondozása

A pszichiátriai betegek gondozásának sajátosságai.

A gyógyszerszedés problémái

A pszichiátriai gondozott tüneteinek, állapotváltozásnak felismerése

A lelki működés zavarai, típusai.

A pszichiátriai betegek komplex rehabilitációjának lehetőségei

A pszichiátriai betegek saját betegségükhöz való viszonyulásának és a betegséggel járó stressz kezelése.

A pszichiátriai betegek gondozásának, rehabilitációjának sajátosságai, intézményei.

Pszicho-szociális krízisek

Öngyilkossági kockázatok

A szociális és az életvezetési készségek gyakorlásában közreműködés

Az egyéni foglalkoztatási és munkarehabilitációs tervek

Speciális gondozói magatartás

Szenvedélybetegek gondozása

A szenvedélybetegségek, a függőség kialakulásának biológiai, pszichológiai és társadalmi okai

A szenvedélybetegségek típusai, prevenciós feladatok

A szenvedélybetegek komplex rehabilitációjának lehetőségei

A pszicho-educáció, szociális és életvezetési készségek gyakorlása, fejlesztése, a felépülési motiváció erősítése

A szenvedélybetegek gondozásának, rehabilitációjának sajátosságai, intézményei.

A szerhasználat, a függés járulékos ártalmainak csökkentése,

Az öngyilkossági kockázatok felmérése

Speciális gondozói magatartás

A szenvedélybetegek ellátásának intézményei

Gyógyíthatatlan betegek és haldoklók gondozása

A gyógyíthatatlan betegek sajátos gondozási módszereinek alkalmazása

A palliatív ellátás

A betegek életminőségének javítása, a testi és lelki szenvedéseik enyhítése

A testi ellátás és a testi érintkezés formái, jelentősége

A haldokló ember kísérése

A halott körüli teendők ellátása

A gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

Követelmény:

Egy konkrét ellátott körül végzett, előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes ápolási–gondozási gyakorlatról szóló napló bemutatása (leadása), mely a napi ápolási gondozási feladatainak felsorolásán túl 1 oldal terjedelemben röviden bemutatja az intézményt és az ott folyó munkát (összesen legalább 12 oldal terjedelem)

A képzés során összegyűjtött, a gondozási folyamathoz és a szervezési munkához kapcsolódó adminisztrációs tevékenység során használt nyomtatvány–sablonok leadása

Egy konkrét ellátott körül végzett (előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes) gondozási–ápolási tevékenységről készült, minimum 15 gépelt oldal terjedelmű záródolgozat előzetes leadása

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított, az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.

18.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

19. Mentálhigiéné tantárgy

30 óra/34 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

19.1. A tantárgy tanításának célja

A megszerzett ismeretek integrációja, a lelki egészség megőrzésének, a holisztikus szemlélet kialakításának segítése, a tapasztalatok holisztikus szemlélet szerinti átgondolása érdekében. Az egyéni életvezetés segítése, a személyiséget védő mechanizmusok kialakítása.

19.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A természetismereti összefüggések, a Történelem tantárgy társadalom- és kultúrtörténeti fejezetei. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és gyakorlatok, a szociális gondozás gyakorlata során szerzett tapasztalatok élmények.

19.3. Témakörök

19.3.1. *Mentálhigiénés ismeretek*

A mentálhigiéné fogalma, szerepe,

Nemzetközi és magyar törekvések a lelki egészség megőrzésére

A lelki egészség meghatározói

A mentálhigiéné formái (egyéni-közösségi, preventív-korrektív); a közösségi mentálhigiéné szinterei

Az elmélet és a gyakorlat integrálása, az emberi kapcsolatok komplexitása, az ember holisztikus értelmezése

Egészség és társadalom, deviancia és a másság a társadalomban, a természetes támaszok, az emberi szükségletek változása az életkorok szerint

A mentálhigiénés konzultáció formái (eset-, pedagógus-, programközpontú, segítő)

Az egészség holisztikus szemlélete; a természetes támogató rendszerek, életmód és életvezetés

A lelki egészség jellemzői, a személyiség megküzdő képessége

A védekező és az elhárító mechanizmusok, a coping

Az önsorspusztító magatartásformák, ezek megelőzése

Az egyéni és közösségi válsághelyzetek

Az én-védő mechanizmusok, a pszichoszomatikus betegségek, krízis és a krízisintervenció

A segítő kapcsolat működtetésének mentálhigiénés vetülete, a segítő beszélgetés, mint sajátos kommunikációs forma

A társadalmi szolgáltató rendszerek mentálhigiénés vonatkozásai

Támogató rendszerek

A munka pszichológiája, a munkahelyi mentálhigiéné

19.3.2. *A gondozás mentálhigiénés vonatkozásai*

Az érett segítő személyiség

Szociális és életvezetési segítségnyújtás, a segítő kapcsolat felvétele, fenntartása és lezárása

Az izoláció megelőzése, az intézményi beilleszkedés segítése, az intézményi életformához való alkalmazkodás elősegítése Krízisek, konfliktusok felismerése, kezelése.

A hitélet gyakorlásához segítségnyújtás

A társadalmi szolgáltató rendszerek mentálhigiénés vonatkozásai

A segítők mentálhigiénéje: a segítő kapcsolat csapdái, a szindrómás segítség jellemzői és kialakulásának okai, a pihenés, rekreáció formái; szabadidős tevékenység, a kapcsolati és a személyes erőforrások feltárása

A kiegészítő jeleinek felismerése, a kiegészítő megelőzése

A saját és az ellátott megküzdő képességének erősítése

A munka társas vonatkozásai; szervezetszociológia; vezetők és vezetettek

A saját munka szervezése, időgazdálkodás;

A munka- és lelki egészség, a pihenés pszichológiája

A munkanélküliség lelki hatása

19.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy könyvtár

19.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

20. Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton tantárgy

15 óra/17 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

20.1. A tantárgy tanításának célja

Az esetmegbeszélés a gyakorlat egész időszakában támogatja a tanulót a felkészülésben és a szakmai felelősségek felismerésében. Kiscsoportos team munkában segíti a tanulót a gyakorlat során szerzett élmények feldolgozásában, végiggondolásában. A tanulók tapasztalatot szerezhetnek arról, hogy az eseteket, hogyan lehet több szempont szerint értelmezni, s ez szerepet játszik abban, hogy gondolkodásuk rugalmasabb legyen, előítéleteik oldódjanak. A szupervízió lehetőséget biztosít a tanulónak, hogy tudja használni a személyiség védelmének eszközeit a szupervízió folyamatában és igényelje a szupervíziós támogatást szakmai személyisége fejlődése érdekében.

A tantárgy értékelésének módja: miután a foglalkozások célja a tapasztalatok feldolgozása, a szakmai személyiség fejlesztése, védelme ezért a teljesítmény és az értékelés mindig egyéni. A csoportos munka során a csoportvezető a választott módszernek megfelelően egyéni és csoportos visszajelzést ad. A fejlődés feltétele a jelenlét, amit a csoportvezető aláírásával igazol, és ez megfelel a követelmények teljesítésének.

20.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A történelem tantárgy társadalom- és kultúrtörténeti fejezetei. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és a gondozó munka gyakorlata során szerzett tapasztalatok.

20.3. Témakörök

20.3.1. Esetmegbeszélés

Az esetmegbeszélés módszertana

Az esetmegbeszélés, mint segítség a szociális szakemberek számára

A folyamatos gyakorlat támogatása: esetelemzésekkel, esetbemutatókkal

A személyiségi jogok védelme, a segítő szerepének és céljainak ismertetése, szerepelemzés,
a problémák meghatározása, a kompetenciák tisztázása
A személyes érintettség feltárása, megoldási, kimeneti lehetőségek felvázolása, az elvárások és az érzelmek feltárása, nehézségek, a felmerülő problémák, dilemmák felvázolása
A munkafolyamatban való részvétel értelmezése
Az esetmegbeszélése, elemzése (kiválasztás, megfigyelés, elemzés, értékelés, stb.)
Az eset bemutatása
Életvesztés- találkozás a halállal
A megoldás, a kimeneti lehetőségek felvázolása
Elvárások, érzelmek feltárása
A nehézségek, felmerülő problémák
A munkafolyamatban való részvétel értelmezése
A gyakorlat során felmerült etikai kérdések mérlegelése, a dilemmák értelmezése a tereptanár és a gyakorlólóhely más szakembereinek segítségével
Az emberi értékek és autonómia tisztelete a szociális gondozás gyakorlatában

20.3.2. Szupervízió

A szupervízió módszertana
A szupervízió, mint segítség a szociális szakemberek számára
A szupervíziós támogatás, mint a személyiség védelmének és fejlesztésének eszköze
A segítő munka személyiséget, a kommunikációt, a szakmai munkát fenyegető, kiégést eredményező hatásai
A szakmai munkával való találkozás első élményének feldolgozása védett környezetben
A csoportmunka támogató lehetőségének alkalmazása a szakmai gyakorlat során
Önreflexió alkalmazásával megelőzni a kiégést
A szupervíziós támogatásra vonatkozó belső igény kiépítése

20.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Csoportszoba a gyakorlólóhelyen, vagy a képző iskolában

20.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10575-12 azonosító számú

**Szociális szervezés
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10575-12 azonosító számú Szociális szervezés megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gazdálkodási alapismeretek	A szociális intézmények gazdálkodása	Vezetési szervezési ismeretek	Vezetési, szervezési és gazdálkodási gyakorlat
FELADATOK				
Feltárja a munkaterület személyi feltételeit		x	x	x
Feltárja a munkaterület tárgyi erőforrásait		x	x	x
Értelmezi a munkaszervezésre vonatkozó előírásokat	x	x		x
Betartja a szakmai előírásokat és jogszabályokat	x	x	x	x
Betartja a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló előírásokat		x	x	x
Megtervezi saját és az irányítása alá tartozók munkáját		x	x	xx
Megszervezi a munkafolyamatokat			x	x
Ütemezi a feladatokat		x	x	
Kialakítja a feladatok elvégzéséhez szükséges munkacsoportokat			x	x
Koordinálja a csoportok munkáját			x	x
Ellenőrzi a munkafolyamatokat			x	x
Közreműködik a személyes gondoskodás ellátásához szükséges személyi feltételek biztosításában	x	x		x
Közreműködik a tárgyi feltételek biztosításában	x	x		
Ellenőrzi a munkamegosztást, vizsgálja a szervezés hatékonyságát			x	x
Részt vesz a szociális gondozás helyi minőségbiztosítási rendszerének kidolgozásában	x	x	x	x
Betartja és betartatja a minőségbiztosítási szabályokat, szakmai protokollokat		x	x	x
Részt vesz fejlesztési projektek tervezésében és megvalósításában		x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
A társadalmi munkamegosztás fejlődése	x			x
Az erőforrások elosztása, hasznosítása	x			x
A piac szabályozó szerepe	x			
A munkanélküliség és az infláció, mint modern veszélyek	x	x	x	
Az állam szabályozó szerepe	x			x
Az államháztartás szerkezete, bevételei és kiadásai	x		x	x
A társadalombiztosítási alapok	x			
A munkaerő-piaci alap	x			x
A helyi önkormányzatok költségvetései	x			x
A költségvetési szervek finanszírozása, gazdálkodása	x			x
A nem állami szervek finanszírozása	x			x

Az intézményi gazdálkodás tervezése	x	x		x
A létszám és bérgazdálkodással összefüggő feladatok		x		x
A piaci jellegű tevékenységek és bevételeik tervezése	x	x		x
Vállalkozás létesítése és működtetése	x	x		x
Kereslet, kínálat egyensúlya a szociális szolgáltatásban	x			
Tervezés, szervezés, vezetés, ellenőrzés		x	x	x
A szervezeti kommunikáció formái és hatása			x	x
A vezetői személyiség jellemzői és hatékonysága, a vezetési stílusok			x	
Szociális alapellátást nyújtó intézmények és szolgáltatásaik		x	x	x
Szakosított ellátást nyújtó intézmények és szolgáltatásaik	x	x	x	x
Gyermekjóléti alapellátás intézményei és szolgáltatásai	x			
Gyermekvédelmi szakellátás intézményei és szolgáltatásai	x			x
Az érdekérvényesítés elvi szempontjai			x	x
A szolgáltatást igénybe vevők érdekérvényesítésének szabályai			x	x
Az ellátott-jogi képviselő feladatai	x		x	
A hozzátartozók érdekérvényesítési fórumai			x	x
A dolgozók érdekérvényesítési fórumai		x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi szöveg megértése, fogalmazása írásban és szóban	x	x	x	x
Szakmai szöveg megértése, fogalmazása írásban és szóban	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Diagramm, nomogram olvasása, értelmezése, kitöltése, készítése	x	x	x	x
Számítástechnikai és híradástechnikai eszközök használata	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Felelősségtudat	x	x	x	x
Stressztűrő képesség	x	x	x	x
Pontosság	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x	x
Empatikus készség	x	x	x	x
Határozottság	x	x	x	x
Udvariasság	x	x	x	x
Kompromisszumkészség	x	x	x	x
Segítőkészség	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Helyzetfelismerés	x	x	x	x
Rendszerben való gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

21. Gazdálkodási alapismeretek tantárgy

173 óra/173 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

21.1. A tantárgy tanításának célja

Alapvető gazdálkodási, szervezési, és vezetési ismeretek nyújtása, hogy a tanulók megfelelő áttekintéssel rendelkezzenek a szociális szolgáltatást nyújtó intézmények, szervezetek, vállalkozások működéséről, gazdálkodásáról, gazdasági feltételeiről, sajátosságairól, hogy mindezeket az adott közgazdasági feltételek mellett napi munkájukban hasznosítani tudják.

Feltárja a munkaterület személyi és tárgyi erőforrásait. Értelmezi a munkaszervezésre vonatkozó előírásokat.

21.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Tanulástechnika, szakmai személyiségfejlesztés, kommunikációs készségfejlesztés

A csoportos munka készségeinek fejlesztése, a szupervízió

Használati készségfejlesztés, társadalomismeret, szociálpolitika, pszichológia

Jogi és közigazgatási ismeretek, ápolástan, gondozási ismeretek, speciális ismeretek, mentálhigiéné, esetmegbeszélés

21.3. Témakörök

21.3.1. Közgazdasági alapismeretek

Betekintést nyújt és értelmezi az alapvető közgazdasági fogalmakat

Az alapismeretek keretében bemutatja az állam szabályozó szerepét az államháztartás szerkezetét és bevételi forrásait

Ismerteti az államháztartás szerkezetét, alrendszereit, a központi költségvetés bevételeit, kiadásait; a társadalombiztosítást, az elkülönített alapokat

Ismerteti a helyi önkormányzatok költségvetését, a nem állami szervezetek gazdálkodását

21.3.2. Költségvetési alapismeretek

Az adórendszer és az adó fajtái: egyenes adók, közvetett adók, vagyonadók, illetékek ismertetése

Feltárja a munkaterület személyi és tárgyi erőforrásait

Értelmezi a munkaszervezésre vonatkozó előírásokat

Közreműködik a személyes gondoskodás ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításában

21.3.3. Elkülönített alapok

A társadalombiztosítás bevételei, kiadásai, ellátási formái és feltételei

A társadalombiztosítás feladata; szerkezete: nyugdíjbiztosítás formái, egészségbiztosítás

Munkaerő-piaci Alap, Szakképzési Alap stb. céljai, feladatai működésük

21.3.4. A helyi önkormányzatok költségvetése

A helyi önkormányzatok feladatai, kiemelten az önkormányzatok szociális ellátásra vonatkozó feladatai (pl. családsegítés, időskorúak gondozása, gyermekvédelem, stb.)

A helyi önkormányzatok költségvetése: bevételei (állami támogatások, helyi adók és egyéb bevételek) és kiadásai (kötelező és önként vállalt feladatok finanszírozása)

21.3.5. A nem állami szervezetek gazdálkodása

A piaci szervezetek formái, működésük, céljaik

A vállalkozások jellemzői formái (egyéni és társas vállalkozások)

A vállalkozások létesítésének és működésének feltételei

A vállalkozások megszűnése, megszüntetése, szüneteltetése

21.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Általános felszereltségű tanterem, könyvtár

21.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

22. A szociális intézmények gazdálkodása tantárgy

93 óra/93 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

22.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy keretében a következőket kell bemutatni: kereslet, kínálat egyensúlya a szociális ágazatban; a szociális szolgáltatások ára, minősége; a szociális alap- és szakosított ellátást nyújtó intézmények és szolgáltatásai; a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményei és szolgáltatásai; a létszám és bér-gazdálkodással összefüggő feladatok; a piaci jellegű tevékenységek és bevételeik tervezése

22.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Gazdálkodási ismeretek, tanulástechnika, szakmai személyiségfejlesztés, kommunikációs készségfejlesztés

A csoportos munka készségeinek fejlesztése, a szupervízió

Használati készségfejlesztés, társadalomismeret, szociálpolitika, pszichológia

Jogi és közigazgatási ismeretek, gondozási ismeretek

22.3. Témakörök

22.3.1. A szociális szolgáltatások finanszírozási formái

A központi költségvetés által finanszírozott szociális ellátások formái

A helyi szociális vállalkozások gazdálkodása, önkormányzatok által működtetett szociális intézmények finanszírozásának forrásai

Az egyházi fenntartású szociális intézmények gazdálkodása

Betartja és betartatja a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló előírásokat

Közreműködik a személyes gondoskodás ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításában

Részt vesz fejlesztési projektek tervezésében és megvalósításban

22.3.2. Az intézményi gazdálkodás tervezése

A bevételek és kiadások tervezése

Létszám és bér-gazdálkodással összefüggő feladatok tervezése

A piaci jellegű tevékenységek kiadásainak és bevételeinek tervezése
Anyagi források szerzésének tervezése pályázatok, alapítványok és adományok útján
A szociális szolgáltatást igénybe vevők szükségleteinek felmérése
Piackutatás, a kereslet és kínálat egyensúlya a szociális szolgáltatásban
A szociális szolgáltatások minőségének meghatározása, biztosítása
A szociális szolgáltatások megismertetése az igénybe vevőkkel

22.3.3. Létszám- és bérgazdálkodás

Létszámelőírások a szociális intézményekben
Az alkalmazás jogszabályi feltételei
Munkajogi szabályok
A személyi jellegű kiadások tervezése, fedezete: normatív állami támogatás és egyéb bevételek
Munkavállalói érdekvédelem, érdekképviselő

22.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Általános felszereltségű tanterem, könyvtár.

22.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

23. Vezetési, szervezési ismeretek tantárgy

155 óra/155 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

23.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg a munkaterületre vonatkozó jogszabályokat a vezetés, szervezés alapjait. Be kell mutatni és értelmezni az ellátás szervezésére, munkaszervezésre vonatkozó szabályokat, előírásokat, az egyes munkaszervezeti formákat, munkacsoportokat, a személyes gondoskodás ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket, az ellenőrzési feladatokat, szempontokat és módszereket.

23.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Jogi és közigazgatási ismeretek, gondozási ismeretek, tanulástechnika, szakmai személyiségfejlesztés, kommunikáció.

Készségfejlesztés, a csoportos munka készségeinek fejlesztése, a szupervízió

Használati készségfejlesztés, társadalomismeret, szociálpolitika, pszichológia,

23.3. Témakörök

23.3.1. A vezetés alapjai

A vezető személyisége, hatékonysága és felelőssége

Vezetői készségek, ismeretek

A tervezés, szervezés és az ellenőrzés elemei.

Problémafeltárás, problémamegoldás, konfliktuskezelés a szervezetekben

23.3.2. A szociális ellátás tervezése, menedzsment

A tervezés, szervezés és az ellenőrzés elemei

Problémafeltárás, problémamegoldás, konfliktuskezelés a szervezetekben

A menedzsment gondolkodás kialakulása
A menedzsment feladatai, szervezeti formái
Szervezeti csoportok, a változásmenedzsment

23.3.3. *Érdekérvényesítés a szociális intézményekben*

Az ellátottak érdekérvényesítésének fórumai, szabályai
Az ellátott-jogi képviselő feladatai
A hozzátartozók érdekérvényesítésének fórumai
A dolgozók érdekérvényesítési fórumai
Az érdekérvényesítés elvi szempontjai
A szociális ellátásban működő érdekérvényesítés dilemmái

23.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Általános felszereltségű tanterem, könyvtár.

23.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

24. Vezetési, szervezési és gazdálkodási gyakorlat tantárgy

124 óra/124 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

24.1. A tantárgy tanításának célja

Feltárja a munkaterület személyi és tárgyi erőforrásait
Értelmezi a munkaszervezésre vonatkozó előírásokat
Tanulmányozza a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló előírásokat, az ez alapján készült helyi rendeleteket, intézményi szabályzatokat
Megtervezi, ütemezi, megszervezi saját és az irányítása alá tartozók munkáját
Kialakítja a feladatok elvégzéséhez szükséges munkacsoportokat
Közreműködik a személyes gondoskodás ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításában
Ellenőrzi a munkamegosztás, szervezés hatékonyságát
Közreműködik a személyes gondoskodás ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításában
Részt vesz fejlesztési projektek tervezésében és megvalósításban
Részt vesz a szociális gondozás helyi minőségbiztosítási rendszerének kidolgozásában
Megismerkedik a költségvetés tervezési folyamatával, a beszámolók készítésével

24.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Jogi és közigazgatási, közgazdasági, gondozási ismeretek, tanulástechnika, szakmai személyiségfejlesztés, kommunikáció
Készségfejlesztés, a csoportos munka készségeinek fejlesztése, a szupervízió
Használati készségfejlesztés, társadalomismeret, szociálpolitika, pszichológia

24.3. Témakörök

24.3.1. *Vezetési, szervezési gyakorlat*

A tanulók tanulmányozzák az intézmény szervezeti felépítését, szervezeti kultúráját és a vezetési módszereket, stílust

Feltárja a munkaterület személyi és tárgyi erőforrásait

Értelmezi a munkaszervezésre vonatkozó előírásokat

Megtervezi, ütemezi, megszervezi saját és az irányítása alá tartozók munkáját

Közreműködik a személyes gondoskodás ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításában

Kialakítja a feladatok elvégzéséhez szükséges munkacsoportokat

Ellenőrzi a munkamegosztás-, szervezés hatékonyságát

24.3.2. Intézményi gazdálkodás gyakorlata

Megismerkednek az intézmény költségvetésével, a tervezés módszerével és a beszámolók készítésével

Tanulmányozzák a bevétel és kiadás összetételének fő elemeit

Megismerkednek a pályázatok, projektek költségvetés tervezésével lehetőség szerint valós példa alapján

Megismerik a gazdálkodással összefüggő intézményi szabályzatokat

Követelmény : A képzés során összegyűjtött, a gondozási folyamathoz és a szervezési munkához kapcsolódó adminisztrációs tevékenység során használt nyomtatvány–sablonok leadása”

Egy (előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes) szociális szervezési gyakorlatról készült minimum 15 gépelt oldal terjedelmű záródolgozat előzetes leadása

24.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A gyakorlat témakörben az iskola által összeállított a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, szociális igazgatási rendszerben, az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre. Lehetőség szerint válasszon a tanuló integrált, önálló gazdálkodású intézményt

24.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10576-12 azonosító számú

**Szakgondozási adminisztráció
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10576-12 azonosító számú Szakgondozási adminisztráció megnevezésű követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Szociális szolgáltatások adminisztrációja	A szociális szolgáltatások adminisztrációján	Informatikai ismeretek	Informatikai ismeretek gyakorlata
FELADATOK				
Vezeti az előgondozás adminisztrációját		x	x	x
Személyre szóló gondozási tervet készít	x	x		
Dokumentálja a gondozási terv megvalósulásának folyamatát		x		
Végzi és ellenőrzi a munkaszervezés adminisztrációját	x		x	
Ellenőrzi az adatrögzítések szabályosságát, pontosságát	x	x		
Vezeti az intézményi munkával kapcsolatos nyilvántartásokat	x	x	x	x
Elvégzi a munkaköréből adódó adatszolgáltatást	x			
Heti és havi munkabeosztást készít		x		
A szolgáltatást igénybe vevő megbízására beadványokat, kérelmeket fogalmaz		x	x	x
Részt vesz a minőségbiztosítással és a szakmai protokollal kapcsolatos adminisztratív feladatok ellátásában		x	x	x
Részt vesz pályázatok írásában és a projektek adminisztrációjában	x			
SZAKMAI ISMERETEK				
A gondozással kapcsolatos dokumentációs feladatok	x	x	x	x
Az intézményi gazdálkodás tervezése	x	x		
A létszám és bérgazdálkodással összefüggő feladatok	x	x	x	
Szociális alapellátást nyújtó intézmények adminisztrációja		x	x	x
Szakosított ellátást nyújtó intézmények adminisztrációja	x	x	x	
Gyermekjóléti alapellátás intézményeinek adminisztrációja	x	x	x	x
Gyermekvédelmi szakellátás intézményeinek adminisztrációja	x	x	x	x
Számítástechnikai ismeretek	x	x	x	x
A minőségbiztosítás szabályai, dokumentumai		x	x	x
Az intézmények létrehozási dokumentumai		x	x	x
Működés dokumentumai	x	x	x	x
A gazdálkodás és a pénzkezelés szabályai	x	x	x	x
Műszaki ellátási szabályzatok	x	x	x	x
A munkáltatói feladatok szabályozásának dokumentumai	x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Olvasott, hallott köznyelvi szöveg megértése, fogalmazása	x	x	x	x

Olvasott, hallott szakmai szöveg megértése, fogalmazása	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Diagramm, nomogram kitöltése, készítése, megértése	x	x	x	x
Számítástechnikai és híradástechnikai eszközök használata	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Megbízhatóság	x	x	x	x
Önállóság	x	x	x	x
Pontosság	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Konszenzusképesség	x	x	x	x
Tömör fogalmazás készsége	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Áttekinthető képesség	x	x	x	x
Kontroll (ellenőrző képesség)	x	x	x	x
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x

25. Szociális szolgáltatások adminisztrációja tantárgy

97 óra/97 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

25.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló készségeinek kialakítása a szociális ellátások és szolgáltatások területén megismert szabályzatok és dokumentáció értelmezésére és használatára.

25.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, ismeretek és gyakorlatok. A monitorozó és az intézményt megismerő gyakorlatokon az adott intézmény adminisztrációs feladatairól és dokumentumairól szerzett információk

25.3. Témakörök

25.3.1. A szociális szolgáltatások adminisztrációjának ismeretei

A közigazgatási eljárás szabályai

Az ügyiratok tartalmi és formai követelményei

Aszociális intézmények létrehozásának, működésének dokumentumai

Az intézményi nyilvántartások, dokumentumok rendszere, tartalmi és formai követelményei

A szociális gondozás és ápolás kötelező és az intézményben szokásos dokumentumai: naplók, nyilvántartások, leltárak stb

Gondozási napló, forgalmi napló, látogatási napló és eseménynapló

25.3.2. A szociális szervezés adminisztrációjának ismeretei

A szakmai protokollok alkalmazása

A minőségbiztosítás iratai és dokumentumai

Egyéni gondozási, ápolási, fejlesztési terv készítése

A szolgáltatást igénybe vevő iratainak, értékeinek kezelési szabályai

A pályázattírás tartalmi és formai követelményei

25.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskola által biztosított demonstrációs terem. Az iskola környezetében található, különböző fenntartású, jóléti ellátó intézmények: családsegítő és gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézetek, önkormányzatok szociális és közművelődési intézményei, bentlakásos intézetek, nappali és éjszakai ellátást nyújtó intézmények, szociális konyha, nappali melegedő, hajléktalan szálló, stb.

25.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

26. Informatikai ismeretek tantárgy

18 óra/18 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

26.1. A tantárgy tanításának célja

A szociális szakember munkája során tudja alkalmazni a számítástechnikai, technikai eszközöket. Ismerje meg az internethasználat és az elektronikus ügyintézés alapjait, azokat a programokat, amelyek segítik napi munkáját.

26.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Számítástechnikai ismeretek, az intézményi adminisztráció és az ügyintézés folyamatáról tanultak

26.3. Témakörök

26.3.1. Informatikai ismeretek

A témakör részletes kifejtése

A számítógép kezelésének alapfokú ismerete (Operációs rendszer pl. Windows)

Irodai szoftverek (Word, Excel, Access) alapfokú ismerete

Számítógépes hálózatok használata

A számítógépen lévő adatok védelme: vírusirtó programok használata

Internet használat, keresés internetes adatbázisokban

Az ügyintézéshez szükséges alapvető technikák elsajátítása

26.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Számítógépes tanterem.

26.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

27. Szociális szolgáltatások adminisztrációjának gyakorlata tantárgy 154 óra/154 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a(z) fő szakképesítéshez kapcsolódik.

27.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló készségeinek kialakítása a szociális ellátások és szolgáltatások területén megismert szabályzatok és dokumentáció értelmezésére és használatára.

27.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, ismeretek és gyakorlatok. A monitorozó és az intézményt megismerő gyakorlatokon az adott intézmény adminisztrációs feladatairól és dokumentumairól szerzett információk.

27.3. Témakörök

27.3.1. Szociális gondozás, szervezés adminisztrációja

A szociális gondozás és ápolás kötelező és az intézményben szokásos dokumentumai: naplók, nyilvántartások, leltárok, stb. készítése, vezetése

Egyéni gondozási, ápolási, fejlesztési terv készítése

Gondozási napló, forgalmi napló, látogatási napló és eseménynapló vezetése

A finanszírozással kapcsolatos ügyiratok ismerete

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben alkalmazott dokumentumok ismerete

A szolgáltatást igénybe vevő iratainak, értékeinek kezelésével kapcsolatos dokumentumok készítése (meghatalmazás, elismervény, stb.)

27.3.2. Idősek és fogyatékos személyek ellátása és adminisztrációja

Idős és fogyatékos személyek sajátos gondozási-ápolási feladatai.

A szükségletek felmérése, gondozási terv készítésében és megvalósításában közreműködés. A gondozás és az ápolás jogszabályokban rögzített dokumentumainak használata.

Követelmény :

“Egy konkrét ellátott körül végzett, előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes ápolási–gondozási gyakorlatról szóló napló bemutatása (leadása), mely a napi ápolási gondozási feladatainak felsorolásán túl 1 oldal terjedelemben röviden bemutatja az intézményt és az ott folyó munkát (összesen legalább 12 oldal terjedelem)”;

“A képzés során összegyűjtött, a gondozási folyamathoz és a szervezési munkához kapcsolódó adminisztrációs tevékenység során használt nyomtatvány–sablonok leadása” –

“Egy konkrét ellátott körül végzett (előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes) gondozási–ápolási tevékenységről készült, minimum 15 gépelt oldal terjedelmű záródolgozat előzetes leadása”;

27.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskola által biztosított demonstrációs terem. Az iskola környezetében található, különböző fenntartású, jóléti ellátó intézmények: családsegítő és gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézetek, önkormányzatok szociális és közművelődési intézményei, bentlakásos intézetek, nappali és

éjszakai ellátást nyújtó intézmények, szociális konyha, nappali melegedő, hajléktalan szálló, stb.

27.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

28. Informatikai ismeretek gyakorlata tantárgy

31 óra/31 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a főszakképesítéshez kapcsolódik.

28.1. A tantárgy tanításának célja

A szociális szakember munkája során tudja alkalmazni a számítástechnikai, technikai eszközöket. Ismerje meg az internethasználat és az elektronikus ügyintézés alapjait, azokat a programokat, amelyek segítik napi munkáját.

28.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Számítástechnikai ismeretek, az intézményi adminisztráció és az ügyintézés folyamatáról tanultak

28.3. Témakörök

28.3.1. Informatikai gyakorlat

Szövegszerkesztő program alkalmazói szintű használat (szövegbevitel, formázás, mentés, nyomtatás)

Táblázatkezelő program alkalmazói szintű használat (táblázatok létrehozása, alapvető statisztikai, matematikai, pénzügyi, kereső függvények ismerete, grafikonok készítése)

Adatbázis-kezelő program alapfunkcióinak használata

Az ügyintézést segítő táblázatok, adatbázisok használata, adminisztrációs rendszerek működtetése

Az egyes ellátásokhoz kapcsolódó ügyiratok, dokumentumok készítése elektronikus úton a tartalmi és formai követelmények betartásával

A nyilvántartások elkészítése, vezetése, az adminisztrációs rendszerek használatának gyakorlása

E-mail küldése, fogadása, törlése, csatolt állomány küldése e-mailben

Internetes honlapok látogatása, információszerzés a világhálón

28.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Számítógépes tanterem.

28.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10569-16 azonosító számú

Gondozási-ápolási alapfeladatok

megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10569-16 azonosító számú Gondozási-ápolási alapeladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Szakmai képességfejlesztés és	Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	Pszichológiai ismeretek	Egészségügyi ismeretek	Ápolási, gondozási alapismeretek	Megfigyelési és elsőségedlynújtási gyakorlat
FELADATOK						
Tiszteletben tartja a szolgáltatást igénybe vevők értékeit, autonómiáját, identitását, érdekeit szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat	x	x	x	x	x	x
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetetlenségeket	x	x	x		x	x
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat	x	x	x		x	x
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait	x				x	x
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit	x					
A segítséget kérőkkel nondirektív, segítő beszélgetést folytat	x				x	
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	x		x		x	
Értelmezi a szolgáltatást igénybe vevő problémáit a társadalmi, pszichológiai és szociálpszichológiai folyamatok tükrében	x	x	x		x	x
Értelmezi a társadalompolitikai és szociálpolitikai alapfogalmakat, alapvető összefüggéseket	x	x				
Megfigyeli a szolgáltatást igénybe vevő állapotváltozásait, és elvégzi a szükségletekhez és az orvosi utasításokhoz igazodó alapápolási feladatokat, valamint egészségügyi felvilágosító munkát végez			x	x	x	
Elvégzi az alapvető életfunkciók, a vércukorszint, a testsúly, a testmagasság mérését és az adatok rögzítését				x	x	x
Elkészíti a szolgáltatást igénybe vevő ágylát, elvégzi az ágyneműcsere, alkalmazza az állapotnak megfelelő fektetési módokat, kényelmi eszközöket					x	x
A beteg mozgatására, emelésére és a biológiai kóroki tényezők elleni védelemre vonatkozó előírásokat betartja				x	x	x
Megelőzi, felismeri és ellátja a felfekvést; szükség szerint segítséget nyújt a hely- és helyzetváltoztatásban, részt vesz a beteg mobilizálásában				x	x	x
Szükség esetén segítséget nyújt a személyes higiéné megteremtésében, az étkezésben és a folyadékpótlás biztosításában				x	x	x
Az orvos utasításainak megfelelően alkalmazza a fizikális és természetes gyógymódokat, a megfelelő gyógyszereket, felismeri a gyógyszerek esetleges mellékhatását, valamint összeállítja a házi patika szereit és szabályszerűen tárolja a gyógyszereket				x	x	x

Orvosi utasításra intramusculáris és subcután injekciózást végez, jelzi az injekciózás esetleges szövődményeit				X	X	X
Vizsgálatra testvázadékokat vesz le és tárol				X	X	X
Részt vesz a járvány kialakulásának megelőzésében és a kialakult járvány lokalizálásában				X	X	X
Alkalmazza a fertőtlenítő eljárásokat; kezeli a veszélyes hulladékokat				X	X	X
Ismeri és alkalmazza a veszélyek és ártalmak ellen védő egyéni védőeszközöket, valamint a védőeszközök használatának szabályait				X	X	X
Felismeri a közvetlen életveszélyt, elsősegélyt nyújt heveny rosszullétek, belgyógyászati kórképek, mérgezések, sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén, szükség esetén mentőt, vagy sürgősségi segítséget kér				X	X	X
Ellátja a haldokló beteget; szakszerűen intézkedik halál esetén				X	X	X
Közélelmezési feladatokat végez, az egészségi állapotnak megfelelő étrendet állít össze, szükség esetén segítséget nyújt az ételek elkészítésében				X	X	X
Közreműködik a háztartásvitelben; háztartásgazdálkodással kapcsolatos praktikus tanácsokat ad				X	X	X
SZAKMAI ISMERETEK						
Jogi, családjogi, adatvédelmi és államigazgatási alapismeretek, az állam és az önkormányzat felépítése, feladatai		X	X	X	X	X
A szociális, az egészségügyi és a gyermekvédelmi rendszer önkormányzati és nem önkormányzati keretei, formái, intézményrendszerük		X	X	X	X	X
A szociálpolitika alapfogalmai, alapelvei, technikái, eszközei, a problémának definiált társadalmi jelenségek és a megoldásukra hivatott ellátások		X	X	X	X	X
Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, a szociális szakemberek kompetencia határai, az együttműködés etikai szabályai	X			X	X	X
Az önismeret forrásai, az én-védő technikák	X			X	X	X
Lelki jelenségek és folyamatok, a pszichológiai megfigyelés módszere			X	X	X	X
Személyiségpszichológia, fejlődéslelektan, szociálpszichológia			X	X	X	X
A szociális identitás kialakulásának összefüggései, a szerep fogalma és jellemzői, a viselkedési rendellenességek és személyiségzavarok			X	X	X	X
Vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői			X		X	X
A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői, a konfliktusok fajtái és a konfliktuskezelés módszerei			X		X	X
A kommunikáció csatornái, jellemzői, a non-direktív és a segítő beszélgetés jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői	X		X			X
A segítség pszichológiai összefüggései			X			

A lelki fejlődés meghatározói, az életút pszichológiai fejlődési szakaszai, a szocializáció folyamata és szinterei			X		X	X
Válságok az életciklus során; veszteségek és feldolgozásuk módszerei			X		X	X
Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei, a szervrendszerek felépítése, működése, működésének szabályozási szintjei				X		X
Kórok holisztikus értelmezése, a betegségek rizikófaktorai, lefolyása és a szervezet reakciói				X	X	X
Gyógyszertani ismeretek, főbb gyógyszer csoportok és alkalmazási területeik, a gyógyszer sorsa a szervezetben, a gyógyszerkezelés szabályai				X	X	X
Gyógyszerelés és a fizikális gyógymódok, fertőtlenítés				X	X	X
Népegészségügy, a leggyakoribb fertőzőbetegségek járványtana				X		
Az alapvető emberi szükségletek és az ápolás összefüggései, ápolási alapismeretek, a betegmegfigyelés szempontjai, az ápolási folyamat lélektani összefüggései			X		X	X
Veszélyeztető állapotból következő elsősegélynyújtási feladatok, az elsősegélynyújtás alapszabályai, módszerei és technikái						X
A haldokló beteg ellátásának feltételei, a halott körüli tennivalók					X	X
A gondozás fogalma, célja, feladatai, a gondozás célcsoportjai; aktivizálás, foglalkozás, foglalkoztatás			X		X	X
Háztartásgazdálkodás, háztartásvitel					X	X
Közélelmezési feladatok					X	X
Az általános munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelmi előírások betartása					X	X
Az egészségügyi szolgáltatás keretében használt éles vagy hegyes munkaeszközök által okozott sérülések megelőzése, az ilyen eszközök használatából eredő kockázatok kezelésére vonatkozó követelmények					X	X
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Köznnyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	X	X	X	X	X	X
Az egészségügyi ellátás állóeszközeinek, az ápolási eszközök használata, műszerek kezelése, textíliák, kötszerek használata						X
Gyógyászati segédeszközök, kényelmi eszközök, háztartási gépek és konyhatechnikai eszközök használata						X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat	X	X	X	X	X	X
Stressztűrő képesség	X	X	X	X	X	X
Pontosság	X	X	X	X	X	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat	X	X	X	X	X	X
Stressztűrő képesség	X	X	X	X	X	X
Pontosság	X	X	X	X	X	X
Felelősségtudat	X	X	X	X	X	X

Stressztűrő képesség	X	X	X	X	X	X
Pontosság	X	X	X	X	X	X
Kapcsolatteremtő készség	X	X	X	X	X	X
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Helyzetfelismerés	X	X	X	X	X	X
Rendszerben való gondolkodás	X	X	X	X	X	X
Információgyűjtés	X	X	X	X	X	X

29. Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat tantárgy 15 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 34 762 01 Szociális gondozó és ápoló mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

29.1. A tantárgy tanításának célja

Támogatni az egyéni tanulási stratégiák kialakítását, a szociális képzés eredményes elvégzését; a segítő kapcsolat létesítéséhez és működtetéséhez szükséges készségek és a személyiség fejlesztése. A reális énkép kialakítása, a viselkedés kontrollálása. A szakmai önismeret fejlesztése és annak tudatosítása, hogy a szociális szakember számára a személyisége a munkaeszköze. A nyílt és kongruens kommunikáció alkalmazása. A saját kommunikáció kontrollálása, a kommunikáció fejlesztésének módszereinek, eszközeinek bővítése.

A foglalkozások célja az önismeret és a személyiség fejlesztése, ezért a teljesítmény és az értékelés mindig egyéni. A csoportos munka során a csoportvezető a választott módszernek megfelelően egyéni és csoportos visszajelzést ad. A fejlődés feltétele a jelenlét, amit a csoportvezető aláírásával igazol, és ez megfelel a követelmények teljesítésének. A vizsgára bocsátás feltétele igazolás, amely minimum „120 órás szakmai (60 óra kommunikációs, 60 óra személyiségfejlesztő) készségfejlesztés” teljesítéséről szól.

29.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Támogatni az egyéni tanulási stratégiák kialakítását, a szociális képzés eredményes elvégzését; a segítő kapcsolat létesítéséhez és működtetéséhez szükséges készségek és a személyiség fejlesztése. A reális énkép kialakítása, a viselkedés kontrollálása. A szakmai önismeret fejlesztése és annak tudatosítása, hogy a szociális szakember számára a személyisége a munkaeszköze. A nyílt és kongruens kommunikáció alkalmazása. A saját kommunikáció kontrollálása, a kommunikáció fejlesztésének módszereinek, eszközeinek bővítése.

A foglalkozások célja az önismeret és a személyiség fejlesztése, ezért a teljesítmény és az értékelés mindig egyéni. A csoportos munka során a csoportvezető a választott módszernek megfelelően egyéni és csoportos visszajelzést ad. A fejlődés feltétele a jelenlét, amit a csoportvezető aláírásával igazol, és ez megfelel a követelmények teljesítésének. A vizsgára bocsátás feltétele igazolás, amely minimum „120 órás szakmai (60 óra kommunikációs, 60 óra személyiségfejlesztő) készségfejlesztés” teljesítéséről szól.

A tantárgy megegyezik a 10 525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei modul Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat tantárgyával

29.3. Témakörök

29.3.1. Tanulástechnikai gyakorlat

A tanulást befolyásoló külső, belső és lelki (képességek, készségek, motiváció, érdeklődés, elvárások) tényezők

A tanulási módszerek, eszközök szerepe a hatékony tanulásban

Írás, olvasás, szövegértés, elemzés, visszaadás problémái; az egyes készségek fejlesztése

A modern technikai eszközök használatának előnyei

A sajátélményű tanulás

A szakmai tanulás a terepen

A vizsgadrukk és kezelése

29.3.2. *A reális énkép szerepe a szociális segítségben*

A másik ismerete

Önismeret, önismeret-fejlesztés

A segítő szakmák hatása a személyiségre

Önvédelmi technikák

Rekreációs lehetőségek

A kiégés jelei

A kiégés elleni védekezés

29.3.3. *A szakmai együttműködés és a segítő kapcsolat*

Az együttműködés szociálpszichológiai, csoportdinamikai összefüggései

Az eltérő személyiségek, értékek, életstílus, kultúrák elfogadása a gyakorlatban

Empátia

Az előítéletek

A konfliktusok

Konfliktus-megoldási technikák és módszerek modellálása

A kommunikáció szimmetriája és aszimmetriája

A segítséget kérő ember kommunikációjának értelmezése

A segítséget kérő ember kommunikációs hiányosságainak tolerálása

Az emberi kiszolgáltatottság jeleinek felismerése

Nondirektív kommunikáció

A problémafeltárás kommunikációs eszközei

A segítő beszélgetés

29.3.4. *A veszteségek feldolgozása gyakorlat*

A személyes veszteségek

A veszteségek feldolgozásának szakaszai

A veszteségek feldolgozásának lehetőségei a csoportban

A témakör részletes kifejtése

29.3.5. *A kongruens kommunikáció*

A kommunikáció és a társas érintkezés kultúrája

Az adekvát kommunikáció

A sajátos kommunikációs jelzések értelmezése, tolerálása

A saját kommunikáció kontrollálása és hatótényezőinek felismerése

A nyílt és kongruens kommunikáció gyakorlása

A metakommunikációs jelek értelmezése

A kommunikációs zavarok és a kommunikációt zavaró körülmények felismerése

Az írásos és a szóbeli kommunikáció és információszolgáltatás

A kulturált vitakészség fejlesztése

A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazása
A szakmai fogalomkészlet alkalmazása szóban és írásban
A kliens kommunikációs készségének fejlesztése

29.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

8-15 fős csoportokban szervezett csoportmunka, ennyi főre kialakított csoportszobában, ahol lehetőség van a körbeülésre.

29.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

30. Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek tantárgy

18 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 34 762 01 Szociális gondozó és ápoló mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

30.1. A tantárgy tanításának célja

Közvetíteni azokat a fogalmakat, összefüggéseket, amelyek a szociálpolitikát, mint elméletet és a társadalmi integráció megteremtésére és megőrzésére törekvő szakmai gyakorlatot meghatározzák; bemutatni azokat az érdekeket, értékeket, amelyek befolyásolják a mindenkori gyakorlatot, az alkalmazott technikákat és eszközöket. Alapismereteket nyújtani az állam-, és jogtudomány témaköréből, alkalmazható tájékozottságot nyújtani a szociális szolgáltatásokról, a gyermekjólét és gyermekvédelem területén érvényesülő jogszabályokról. Felvértezni a tanulókat a feladatuk ellátásához szükséges közigazgatási eljárások szabályaival, hogy mint majdani szociális szakemberek képesek legyenek a fogyatékkal élő és idős emberek, családok, csoportok, közösségek érdekérvényesítését, szükségleteik megszerzését támogatni.

30.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, valamint társadalomföldrajzi információk.

A tantárgy megegyezik a 10 525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei modul Társadalomismeret, szociálpolitika, jog, etika tantárgyával

30.3. Témakörök

30.3.1. Szociálpolitikai alapismeretek

A társadalompolitika, szociálpolitika, jóléti politika, szegénypolitika fogalma

A szociálpolitika, mint elmélet, és mint a társadalmi integritás megőrzésének eszköze, alapvető összefüggései, feladata, intézményrendszere

A szociálpolitika céljai, az értékek szerepe a szociálpolitikában

Az érdekek szerepe a szociálpolitikában; többszektorúság és finanszírozás a szociális ellátások területén

A piac szerepe a szükségletek kielégítésében, a piaci működés differenciáló hatása következtében jelentkező szociális problémák

Az állami újraelosztás és az állami beavatkozás eszközei: piac-befolyásoló intézkedések, adópolitika, pozitív diszkrimináció, stratégiai szabályozás, stb.

Alapelvek: biztonságra törekvés, prevenció, finanszírozhatóság, kiszámíthatóság, a ráfordítások és biztonság egyensúlya, megfelelő időben, a szükséges ideig,

szubszidiaritás, a kevésbé választhatóság, értékmegőrzés, rászorultság, érdemesség elve

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszere

A szükségletek rendszere és a szükséglet-kielégítés módjai

A társadalmi integráció fogalma, folyamata és az azt veszélyeztető folyamatok és jelenségek

Az egyes társadalmi rétegek tipikus problémái, a helyi társadalom szerkezete

A problémának definiált társadalmi jelenségek és a hozzájuk kapcsolódó intézkedések, ellátások

A szegénység, munkanélküliség, a munkaképes korúak inaktivitását csökkentő intézkedések, a lakhatási költségek növekedése, a hajléktalanság, előregedés, devianciák, a fogyatékosok hátrányai

A gyermekek hátrányai, a diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés, a migráció, a menekültek

A támogatások rendszere, célcsoportja, megszerzésének feltételei és szabályai

A diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés

Területi differenciálódás

30.3.2. *A szociálpolitika intézményrendszere*

A szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézményrendszer feladatai és működésük

Az állami, önkormányzati, egyházi és civil szféra intézményei

A térség intézményeinek köre

A támogatások rendszere, megszerzésének feltételei és szabályai

Az ellátottak helye az intézményi struktúrában, a jogosultságok érvényesítésének lehetőségei és akadályai

A segítő szakmák szerepe az ellátásban

30.3.3. *Jogi és családjogi alapismeretek*

Átfogó ismeretek nyújtása az állam- és a jogtudomány fogalomrendszeréről, az államszervezet felépítéséről, alkotmányos alapjairól

Az állam fogalma és funkciói

A hatalmi ágak megoszlása

A jogszabályok hierarchiája

Az emberi és polgári jogok szabályai; a személyiség- és adatvédelem szabályai

Az Alkotmánybíróság, az Alapvető Jogok Biztosa

Jog- és adatvédelem, a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánosságának egymáshoz való viszonya

Az adatvédelem jogi garanciái

A családok jogállása

A gyermekek jogállása

A nemzetiségek jogállása Magyarországon

Gyermekek és szülői jogok, köteleességek

A szociális jogok és szociális minimumok

Ellátottjogi és gyermekjogi képviselő

30.3.4. *A jóléti nagyrendszerek és lokális ellátások*

A szociális ellátás átfogó rendszerei és a lokális ellátások

A jóléti védelem keretei, formái

A társadalombiztosítás rendszere, az egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási ellátások

A családtámogatások

A foglalkoztatással összefüggő ellátások

A munkaerőpiaci szolgáltatások és a foglalkoztatást elősegítő támogatások

A munkanélküliek ellátásai

A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései

A hajléktalan személyek ellátásai

Munkajogi szabályok (Munkatörvénykönyv): munkaviszony tartama, létesítése, megszüntetése, munkaidő, szabadság, bérezés, érdekvédelem, érdekegyeztetés

Közalkalmazotti, közszolgálati jogviszony létesítése, tartalma, megszüntetése

Közalkalmazotti besorolás, előmenetel, továbbképzési rendszer, működési nyilvántartás

Az egyházi, a civil, nonprofit és közhasznú szervezetek szerepe, lehetőségei a jóléti ellátásban

A jogi szabályozás, alapelvei, rendszere és szereplői

A törvényben szabályozott ellátások és intézményei

Önkormányzati szociális, gyermekjóléti alapellátás, illetve gyermekvédelmi szakellátások: pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátások a szociális és a gyermekvédelmi törvényben és kapcsolódó jogszabályaikban

Lokális hatalmi szervek és szervezetek (kormányhivatalok, járási hivatalok) feladatai

A családjogi törvény

A szülői jogok és kötelezettségek; a felügyeleti jog, és a gyámság

A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései

Munkanélküliek és a hajléktalan személyek önkormányzati ellátásai

30.3.5. *Közigazgatási ismeretek*

Az állam és az önkormányzatok felépítése, hatáskörei

Alapismeretek a jogalkalmazás és jogérvényesítés lehetőségeiről

A helyi önkormányzás alapelvei, az önkormányzati rendszer általános sajátosságai

Az önkormányzati feladatok és hatáskörök rendszere

A települési önkormányzat szervei

Hatósági bizonyítvány, igazolvány, nyilvántartás

30.3.6. *A szociális segítség etikája*

A társadalmi és a szakmai etika

A szociális munka etikai szabályai

Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában

A gyermekek autonómiájának, méltóságának, identitásának, magukkal hozott értékeinek, normáinak tiszteletben tartása

A szociális munka értékei és az etikai kódex előírásai

A szociális szakember szerepei, felelőssége

A szakmai kompetenciahatárok és az együttműködés etikája

Az előítéletek hatása a szociális segítségben

Az együttműködés etikai szabályai, a szakmai titoktartás és korrekt tájékoztatás módjai

A szakmai etikai dilemmák értelmezése és megoldási módjai

A szakmai etikai szabályok ismerete és alkalmazása

30.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy könyvtár

30.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

31. Pszichológiai alapismeretek tantárgy

0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 34 762 01 Szociális gondozó és ápoló mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

31.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy megegyezik a 10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei modul Pedagógiai , pszichológiai ismeretek tantárgyával

31.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

31.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy könyvtár

31.4. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

32. Egészségügyi alapismeretek tantárgy

0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 34 762 01 Szociális gondozó és ápoló mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

32.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy részben megegyezik a 10 525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei modul Egészségügyi ismeretek tantárgyával

32.2. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

32.3. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

33. Ápolási, gondozási alapismeretek tantárgy

0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 34 762 01 Szociális gondozó és ápoló mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

33.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy részben megegyezik a 10 525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei modul Egészségügyi ismeretek és a 10556-16 Gondozási-ápolási feladatok Ápolási ismeretek tantárgyával

33.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

33.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

33.4. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

34. Megfigyelési és elsősegélynyújtási gyakorlat tantárgy 14 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 34 762 01 Szociális gondozó és ápoló mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

34.1. A tantárgy tanításának célja

A gondozási, ápolási és elsősegélynyújtási feladatokra való felkészítés. Az ápolási feladatok megfigyelése. A szolgáltatást igénybe vevő mindennapi életvitelének támogatását lehetővé tevő módszerek, a háztartásgazdálkodás, a háztartásvezetés eljárásainak, a munka-, baleset-, és tűzvédelem szabályainak bemutatása, azok megfigyelése. A gondozó, ápoló szakembert felvértetni az elemi elsősegélynyújtási készségekkel, módszerekkel, rutinokkal, hiszen ezen a területen mindennapos szükség lehet ezekre az eljárásokra.

34.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei, az egészségügyi ismeretek.

A tantárgy részben megegyezik a 10559-12 Elsősegélynyújtási feladatok modul Elsősegélynyújtási feladatok tantárgyával

34.3. Témakörök

34.3.1. Az ápolási folyamat megfigyelése

Az emberi szükségletek és az ápolás

Megfigyelni, hogy a pihenés, a mozgás, a személyi higiéné, a táplálkozás az ürités, a biztonság, az emberi kapcsolatok, a tudás, a kompetencia, az esztétikai és az önmegvalósítás szükségletének biztosítása hogyan valósul meg az ápolási folyamat során

Megfigyelni az időskorú és a fogyatékkal élő emberek speciális ápolási feladatainak végzését

Megfigyelni a gyógyszerek szervezetbe juttatásának technikáit (beleértve az injekciózást)

Megfigyelni a haldokló beteg ápolását, a haldoklóval és hozzátartozóikkal történő kommunikációt; az elhunyt ellátását

Megfigyelni az ápolás etikai szabályainak, a betegek jogainak az érvényesülését

Az ápoló teamben folyó együttműködés megfigyelése

34.3.2. A gondozási folyamat megfigyelése

Gondozási szerepek gyakorlása: segítő, támogató, szervező, közvetítő, érdekképviselői, stb.

Különböző foglalkozási lehetőségek feltételeinek biztosítása; motiválás, anyag, tárgyi és személyi feltételek biztosítása, foglalkozások szervezése

A mindennapi életvitel szervezése, háztartásgazdálkodási és háztartásvezetési feladatok ellátása különböző körülmények között, háztartási eszközök és gépek kezelése

Munka-, tűz- és balesetvédelmi feladatok ellátása, a szabályok betartása

34.3.3. Elsősegélynyújtási gyakorlat

Az elsősegélynyújtás szabályai

Veszélyeztető állapotokból következő elsősegélynyújtási feladatok: újraélesztés, eszméletlen beteg ellátása

Törések, vérzések ellátása, idegentest a szemben és a légutakban

Termikus trauma

Belgyógyászati megbetegedések, belgyógyászati balesetek

Mérgezések

Epilepszia és lázas eklampszia

Tömegbalesetek, tömegkatasztrófák

34.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskola demonstrációs termében, illetve ápoló, gondozó intézményekben.

34.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10570-16 azonosító számú

**A szükségletek felmérése
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10570-16 azonosító számú A szükségletek felmérése megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Társadalomismeret	Klinikai ismeretek	Ápolási gyakorlat	Gondozási ismeretek	A gondozási szükségletek felmérésének gyakorlata	Monitorozó gyakorlat
FELADATOK						
Részt vesz a szükségletek, erőforrások és a helyi cselekvési lehetőségek felmérésében; értelmezi az emberi szükségleteket és a szükségletkielégítés hiányait	x	X	x	x	x	x
Információkat szerez és tájékoztatást nyújt az idős és fogyatékos emberek szociális és egészségügyi ellátásairól, a jogérvényesítés és jogorvoslat lehetőségeiről	X	X	X	x	x	X
Ismeri a leggyakoribb belső szervi megbetegedések okait, tüneteit, szövődményeit, s az ehhez kapcsolódó szükségleteket felméri		x	X	X	X	
Értelmezi a szociális és egészségügyi ellátásokhoz való hozzájutás feltételeit és a szolgáltatást igénybe vevőknek segítséget nyújt azok megszerzésében	x	X	X	X	x	X
Szükség esetén elkíséri a szolgáltatást igénybe vevőt a megfelelő intézménybe, szolgáltatóhoz	X	X	X	X	x	X
Közreműködik az előgondozási feladatok elvégzésében				X	x	
Felismeri az egyéni, csoportos és közösségi válsághelyzeteket, az elemi életfeltételek hiányát, az idős és a fogyatékos ember pszichés problémáit	x		X	X	x	
Részt vesz az egyéni gondozási, ápolási, fejlesztési és a rehabilitációs terv kidolgozásában			x	x	x	
Részt vesz az egyéni gondozási, ápolási, fejlesztési és a rehabilitációs terv kidolgozásában			x	x	x	
Megbízás alapján képviseli kliense érdekeit	X	X	x	x	x	X
SZAKMAI ISMERETEK						
A mai magyar társadalom szerkezete, az egyenlőtlenség fogalma, dimenziói, a társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek, a veszélyeztetett csoportok, a szegénység értelmezése és jellemzői	x			X	X	
A magyar társadalom térbeli jellemzői, a társadalmi mobilitás fogalma	x			X	X	
A fogyatékossgal élők és az idősek társadalmi helyzete; az esélyegyenlőségüket célzó jogszabályok	x					
Az egészségügyi ellátás formái és intézményei			x	x	x	x
Az idős és fogyatékos ellátás formái és intézményei			x	x	x	x
A szociális munka sajátosságai, elméletei és ideológiai, tevékenységi rendszere, a	X	X		X	X	x

problémamegoldás módszerei, értékei, a szociális munka szabályai és etikai dilemmái						
Az egészség, betegség fogalma		x		X	X	
A fogyatékos személyekre vonatkozó magyar és nemzetközi jogszabályok ismerete, ezek alkalmazása						
A fogyatékoság orvosi és pszichoszociális szempontú értelmezése, fogyatékoságtan		x		X	X	
A sejtek felépítése és feladata, a kromoszóma rendellenességek, a szövetek funkciója		x	X			
A mozgásszervek felépítése, funkciója, morfológiai és funkcionális zavarai		x				
A vér felépítése és a vérvérvétel; a vérvérvételrendszer betegségei, a szív és a keringési rendszer működése, megbetegedései		x				
A légzőszervrendszer felépítése, funkciói és megbetegedései		x				
A kiválasztó rendszer működése és megbetegedései		x				
Az irányító rendszerek működései és betegségei, a neurológia és a pszichiátria körébe tartozó leggyakoribb időskori kórképek		x				
Anyagcsere betegségek		x		X	X	
Daganatos betegségek		x		X	X	
A sebek klinikuma, a sebészeti ellátást igénylő sérülések, műtéti javallatok, a műtéten átesett beteg ápolása			x	X	X	
Az időskor leggyakoribb reumatológiai elváltozásai		x		X	X	
Az érzékszervek felépítése, funkciói és betegségei		x		X	X	
A nemi szervek felépítése, funkciója, betegségei		x		X	X	
A fog- és szájbetegségek, az emésztőszervrendszer megbetegedései, endokrin betegségek		x				
A szenvedélybetegségek kialakulásának okai és típusai				x		
Rehabilitáció lehetőségei és formái				x	X	
Dietetika		x	X	X		
Geriátria		x		x		
Gondozási, ápolási szükségletek felmérése, a gondozási, ápolási, fejlesztési és rehabilitációs tervek készítése			x	x	x	
Az ellátottak érdekérvényesítési és érdekképviseleti lehetőségei			X	x	x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése	x	x	x	x	x	x
A demonstrációs termi eszközök és kötszerek használata			x	x	x	
Híradástechnikai és számítástechnikai eszközök alkalmazása	x	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x	x	x	x
Türelmesség	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Segítőkézség	x	x	x	x	x	x
Tolerancia	x	x	x	x	x	x
Közérthetőség	x	x	x	x	x	x

MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Információgyűjtés	x	x	x	x	x	x
Problémaelemzés, - feltárás	x	x	x	x	x	x
Tervezési képesség	x	x	x	x	x	x

35. Társadalomismeret tantárgy

0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 34 762 01 Szociális gondozó és ápoló mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

35.1. A tantárgy tanításának célja

A társadalomban és a szűkebb környezetben érvényesülő társadalmi törvényszerűségek felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése, az egyenlőtlenségek, a szegénység kialakulásának területi és társadalmi okai, jellemzői, és csökkentésük eszközeinek értelmezése az előítéletek keletkezésének okaival való szembenézés.

35.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A társadalomismeret és a Történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, valamint társadalomföldrajzi információk, a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái.

A tantárgy részben megegyezik a 10 525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei modul Társadalomismeret tantárgyával

35.3. Témakörök

35.3.1. A társadalmi egyenlőtlenség és szegénység okai

A társadalom fogalma, működése

A szociológia alapfogalmai és alapvető összefüggései

Különbözőség, másság

A fogyatékos másság, vagy egyenlőtlenséget generáló hátrány?

A társadalmi egyenlőtlenség fogalma, dimenziói, az egyenlőtlenségek újratermelésének, újra termelődésének okai, mechanizmusai

A fogyatékkal élők hátrányainak dimenziói

A szegénység és depriváció értelmezése és jellemzői

A szegénység szubkultúrája

Deviáns jelenségek a társadalomban

Veszélyeztetett csoportok és térségek, a diszkrimináció

A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újratermelésében

A társadalom viszonya a fogyatékos emberhez Európában és Magyarországon

A társadalmi mobilitás fogalma, jellemzői, ösztönzői és akadályai

35.3.2. A mai magyar társadalom

A mai magyar társadalom szerkezete, az egyes társadalmi csoportok tipikus problémái

A társadalom összetételét mutató adatok (életkori, egyéb demográfiai megoszlás, nemzetiségi, etnikai összetétel, foglalkozási szerkezet, stb.) értelmezése

A társadalmi integráció, dezintegráció fogalma, folyamata

A társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek: munkanélküliség, hajléktalanság, a cigányság hátrányainak halmozódása, kirekesztés, előítéletek

A deviáns jelenségek a társadalomban, okai, formái, mérete és szociológiai jellemzői a mai Magyarországon

A magyar társadalom, a politika, a szociálpolitika válasza a fogyatékkal élők hátrányaira

A fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítását célzó jogszabályok és azok végrehajtása

A Fogyatékos Személyek Jogairól szóló ENSZ Egyezmény és a kiváltás programja.

A magyar társadalom térbeli viszonyai, jellemzői, területi egyenlőtlenségek

A társadalmi mobilitás jellemzői a mai Magyarországon

A társadalom ártó-védő hatása

35.3.3. A szükségletfelmérés módszerei

A társadalom megismerésének sajátosságai

A szociológiai adatfelvétel módszerei: megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezéssel kapcsolatos technikák

A tapasztalatok értelmezése a szociológia alapfogalmainak és alapvető összefüggéseinek rendszerében

A társadalom összetételét mutató adatok értelmezése és ábrázolása

Adatgyűjtés és értelmezés a helyi társadalom szerkezetének és jellemzőinek tárgykörében

Az egyéni erőforrások és hiányok felmérésének módszerei (genogram, ecomap, környezettanulmány, szükségletlista, erőforrás lista, stb.)

A helyi erőforrások és hiányok felmérési technikáinak gyakorlása

35.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy könyvtár

35.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

36. Klinikai ismeretek tantárgy

0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 34 762 01 Szociális gondozó és ápoló mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

36.1. A tantárgy tanításának célja

Elméleti háttér biztosítása a gondozási, ápolási feladatok végzéséhez. A leggyakoribb belső szervi megbetegedések okainak, tüneteinek, szövődményeinek és az ezzel kapcsolatos ápolási feladatoknak az ismertetése. A sebészeti, baleseti valamint a műtét utáni feladatok ismertetése

36.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei, az egészségügyi fejezetek.

A tantárgy részben megegyezik a 10 525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei modul Egészségügyi ismeretek tantárgyával

36.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

36.4. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

37. Ápolási gyakorlat tantárgy

42 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 34 762 01 Szociális gondozó és ápoló mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

37.1. A tantárgy tanításának célja

Ápolási gyakorlatot szerezni a belgyógyászati betegségeken szenvedő és a sebészeti beavatkozásokon átesett betegek körében. Értelmezni és alkalmazni az egészségügyi ismereteket, felismerni és értelmezni az ápolás lélektani és etikai összefüggéseit.

37.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei, az egészségügyi, népegészségügyi és klinikai ismeretek.

A tantárgy részben megegyezik a 10 525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei modul Egészségügyi ismeretek és a 10556-16 Gondozási-ápolási feladatok Ápolási ismeretek tantárgyával

37.3. Témakörök

37.3.1. Alapápolás belgyógyászati betegek körében

A belszervi betegségek tüneteinek megfigyelése; a veszélyhelyzetben lévő betegek számára megfelelő orvosi segítség kérése

A keringés- és vérképző rendszer betegségeiben szenvedők ápolása

A légző- és a kiválasztó szervek betegségeiben szenvedők ápolása

A belső-elválasztású mirigyek betegségeiben szenvedők ápolása

Az orvos utasításainak megfelelően alkalmazza a fizikális és természetes gyógymódokat

Felismeri és jelzi a gyógyszerek esetleges mellékhatásait

Elsajátítja és orvosi utasításra alkalmazza az intramusculáris és subcután injekciózást

Jelzi az injekciózás esetleges szövődményeit

A daganatos betegek ápolása

37.3.2. Alapápolás sebészeti beavatkozásokon átesettek körében

A sebészet és a baleseti sebészet körébe tartozó kórképek tünetei, a tünetek felismerése, ápolási teendők

Elsajátítja és orvosi utasításra alkalmazza az intramusculáris és subcután injekciózást

A beteget veszélyeztető és sürgős beavatkozást igénylő állapotok felismerése

A veszélyhelyzetben lévő betegek számára megfelelő orvosi segítség kérése

A sebellátás alapelvei és technikái; vérzéscsillapítás, sebellátási eljárások

A gyulladásos sebek kezelése; sebészeti fertőzések kezelése

A műtéten átesett beteg ápolása, műtéti sebkötözés, a szövődmények felismerése

37.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Egészségügyi intézetben (fekvőbeteg ellátás, sebészet, belgyógyászat) vagy olyan személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményben, ahol szakápolási tevékenység végzésére szakhatóság általi engedély került kiadásra.

37.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

38. Gondozási ismeretek tantárgy

66 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 34 762 01 Szociális gondozó és ápoló mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

38.1. A tantárgy tanításának célja

Gondozási ismeretek nyújtása, a gondozási feladatokra való felkészítés, a gondozási kapcsolat lélektani és etikai összefüggéseinek értelmezése. A szolgáltatást igénybe vevő mindennapi életvitelének támogatását lehetővé tevő módszerek, a háztartásgazdálkodás, a háztartásvezetés eljárási szabályainak bemutatása.

38.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Biológia-egészségtan tantárgy.

A tantárgy részben megegyezik a 10 525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei modul Egészségügyi ismeretek és a 10556-16 Gondozási-ápolási feladatok Gondozási ismeretek tantárgyával

38.3. Témakörök

38.3.1. A gondozási szükségletek felmérése

A gondozás fogalma, célja, feladatai; a komplex gondozás, mint a szükséglet-kielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

Az emberi szükségletek rendszere, a válsághelyzetek; az idős emberek sajátos szükségletei, életminőségét javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek

A szükségletfeltárás módszerei és eszközei (genogram, ecomap, környezettanulmány); komplexitása

A szükségletek kielégítése és az életminőség javításának keretei, tervezhetősége

A gondozási folyamat tervezése

Az érdekképviselő lehetőségei és etikája

38.3.2. Gondozás és rehabilitáció a fogyatékos személyek körében

A károsodás, fogyatékoság, rokkantság fogalma; a visszafordíthatóság, gyógyítás és maradandóság problémái, meglévő képességek szinten tartása

A fogyatékoság megjelenése, okai

A fogyatékoság formái

A Fogyatékos Személyek Jogairól szóló ENSZ Egyezmény és a kiváltás programja

A fogyatékkal élők társadalmi esélyegyenlőségének, integrációjának lehetőségei, feladatai, a társadalmi elfogadás és segítség lehetőségei, a foglalkozási és munkalehetőségek, a társadalmi aktivitás, a fogyatékos emberek szociális ellátásai

A komplex rehabilitáció és a társadalmi integráció eszközei, intézményrendszere

38.3.3. Gerontológia és az idősök gondozási feladatai

Gerontológia, geriátria; az idős korra jellemző élettani, biológiai és funkcionális változások

Az időskor sajátosságai, demográfiai jellemzői, a demográfiai folyamatok főbb trendjei

A demencia

Az idős ember helye a társadalomban, az idős emberek kapcsolatrendszerének, társadalmi és családi szerepének változása

Az idősök életkörülményeit, életmódját és életminőségét meghatározó tényezők

Az idősor speciális problémái, szükségletei,

A demencia

Az idős emberek személyiségének változásai, a változások biológiai és társadalmi vonatkozásai

Az idős emberek kapcsolatrendszerének, társadalmi és családi szerepének változásai

Az idősek gondozásának sajátosságai; az időskori speciális terápiák lehetőségei

A fogyatékos emberek öregedése, az öregedő emberek fogyatékosága

A kóros öregedés megelőzésének lehetőségei

38.3.4. Gondozás és rehabilitáció a szenvedélybetegek körében

A szenvedélybetegségek, a függőség kialakulásának biológiai, pszichológiai és társadalmi okai

A szenvedélybetegségek típusai, prevenciós feladatok

A szenvedélybetegek komplex rehabilitációjának lehetőségei

38.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem

38.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

39. A gondozási szükségletek felmérésének gyakorlata tantárgy

96 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 34 762 01 Szociális gondozó és ápoló mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

39.1. A tantárgy tanításának célja

Az elméletben tanult szükségletfelmérési technikák gyakorlati alkalmazása különböző célcsoportok körében, valamint a gondozási feladatok és a gondozási folyamat szükségletek szerinti tervezése, melynek során a jogszabályok által előírt dokumentáció elkészítését is megismerik a tanulók.

39.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az egészségnevelés, egészséggondozás területén, a társadalomismeret, az egészségügyi és klinikai ismeretek, valamint az gondozási és ápolási ismeretek.

A tantárgy részben megegyezik a 10 525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei modul Egészségügyi ismeretek és a 10556-16 Gondozási-ápolási feladatok A gondozási gyakorlata tantárgyával

39.3. Témakörök

39.3.1. A gondozási szükségletek felmérése idősek körében

Komplex gondozás nyújtása, mint a szükségletkielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

Az idős emberek sajátos szükségleteinek kielégítését, illetve életminőségüket javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek igénybevétele, alkalmazása

A szükségletfeltárás komplex módszereinek és eszközeinek alkalmazása: szakmai interjú, genogram, ecomap, környezettanulmány

A szükségletkielégítés és az életminőség javításának tervezése, a válsághelyzetek elhárítása

Az érdekképviselő ellátása a szociális munka etikai szabályainak megfelelően

39.3.2. A gondozási szükségletek felmérése fogyatékkal élők körében

Komplex gondozás nyújtása, mint a szükségletkielégítés és az autonómia megőrzésének eszköze

A fogyatékos emberek sajátos szükségleteit, életminőséget javító tárgyak, eszközök és szolgáltatási lehetőségek igénybevétele, alkalmazása

A szükségletfeltárás komplex módszereinek és eszközeinek alkalmazása: szakmai interjú, genogram, ecomap, környezettanulmány készítése

A szükségletkielégítés és az életminőség javításának tervezése, a válsághelyzetek elhárítása

Az érdekképviselő ellátása a szociális munka etikai szabályainak megfelelően

39.3.3. A gondozási folyamat tervezése

A szükségletekre alapozott tervezés és a tervek elkészítésében való részvétel

A gondozási folyamat tervezése a jogszabályi előírások szerint

Az adekvát gondozási terv kiválasztása (egyéni gondozási terv, egyéni rehabilitációs program, egyéni fejlesztési terv)

Az ápolási feladatok tervezése a jogszabályi előírások szerinti tervezési dokumentáció rendszerében

39.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított, az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.

39.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

40. Monitorozó gyakorlat tantárgy

0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 34 762 01 Szociális gondozó és ápoló mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

40.1. A tantárgy tanításának célja

A képző intézmény környezetében található szociális és egészségügyi intézmények megismerése. Az ellátó intézmények struktúrájának, feladatainak és belső rendszerének áttekintése.

40.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy megegyezik a 10 525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei modul Szociálpolitikai monitorozás, az intézmény megismerése tantárgyával

40.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

40.4. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10571-16 azonosító számú

**Sajátos gondozási feladatok
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10571-16 azonosító számú Sajátos gondozási feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Szociális munka elmélete	Szociális munka gyakorlata	Szociális gondozás	Szociális gondozás gyakorlata	Mentálhigiéné	Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton
FELADATOK						
Közreműködik az egyéni gondozási, ápolási, fejlesztési és rehabilitációs folyamat tervezésében, megvalósításában	x	x	x	x	x	x
Közreműködik a személyre szóló napirend kialakításában		x	x	x	x	
Segítséget nyújt az állapotnak megfelelő, egészséges életter kialakításában, illetve a környezeti higiéné biztosításában		x	x	x	x	
Megtanítja és szükség esetén segítséget nyújt a mindennapi tevékenységek elvégzésében; az öltözködésben, az étkezésben		x	x	x		
Segítséget nyújt a gyógyászati segédeszközök beszerzésében és használatában			x	x	x	
Támogatja a szolgáltatást igénybe vevőt az életkori sajátosságok és az új élethelyzetek elfogadásában	x	x	x	x	x	
Segítséget nyújt a családi és egyéni krízisek leküzdésében	x	x	x	x	x	
Segítséget nyújt a személyes és hivatali kapcsolatok fenntartásában	x	x	x	x	x	
Megszervezi más szolgáltatók közreműködését	x	x	x	x	x	
Segítséget nyújt a háztartásvezetésben			x	x	x	
Támogatja a fogyatékos emberek társadalmi befogadásának folyamatát	x	x	x	x	x	
Együttműködik a foglalkozások, csoportfoglalkozások, csoportülések lebonyolítóival	x	x	x	x	x	
Részt vesz közösségi szociális munka szervezésében, bonyolításában		x		x	x	
Szakmai munkája hatékonyabbá tétele érdekében esetmegbeszéléseken vesz részt					x	x
Szakmai személyisége és személyisége védelmében részt vesz szupervízióban					x	x
Részt vesz adományok gyűjtésében és elosztásában			x	x	x	
Munkája során ügyel a munka-, baleset- és tűzvédelmi utasítások betartására, annak betartatására		x		x		
Az egyéni esetkezelés módszerei, a segítő kapcsolat, a segítő tevékenység jellemzői	x	x	x	x	x	
A problémamegoldó folyamatban alkalmazott módszerek, az erőforrásokkal való gazdálkodás lehetőségei	x	x		x	x	
A krízis, a krízisintervenció lehetőségei a szociális munkában	x	x	x	x	x	
Családsegítés, családgondozás feladatai, módszerei	x		x		x	
A szociális csoportmunka modelljei, típusai, a csoporttípusok, csoportdinamikai jelenségek	x	x				

A szociális csoportmunka folyamata, fázisai, csoportfejlődési modell, a csoport tervezése, elindítása, vezetése, lezárása, az önszorgító csoportok sajátosságai	x				X	
A közösségi szociális munka formái, folyamata, közösségszervezés és tervezés gyakorlata, a közösségi gyakorlat taktikai és technikái	x	X			X	
A helyi közösségek, a hálózati munka szervezése	x	X			X	
A gondozás eszközei, praktikus feladatai, korszerű gondozási formák			X	x		
Az idősek és fogyatékosok alap- és szakosított ellátását végző intézmények tevékenysége			x	x	X	
Gondozási, ápolási, fejlesztési és rehabilitációs tervek készítése			x	x	X	
A fogyatékos ember sajátos életterének speciális eszközei			x	x	X	
A fogyatékkal élők önellátásának fejlesztési módszerei, önálló életvezetésének támogatási módszerei, a fogyatékkal élők képességfejlesztési módszerei, a gyógyászati segédeszközök beszerzése és használata	x		X	X	X	
Autista személyek speciális gondozása	x		X	X	X	
Az aktivitás, foglalkozás jelentősége, formái, lehetőségei, a foglalkoztatás személyi- és tárgyi feltételei				x	X	
A bazális stimulálás				x	X	
Játékformák, a zenei és énekformák, a mozgásformák, a dramatikus játékok, a médiaformák, a szabadban üozhető foglalkozások és alkalmazási lehetőségeik			x	x	X	
A munka jellegű foglalkozások és a munkavállalási lehetőségek		X	x	x	X	
Az ellátottak érdekvéonyesítésének fejlesztési eszközei, az érdekképviselet gyakorlata, a személyes és hivatalos kapcsolatok fejlesztési módszerei		X	x	x	X	
Az időskor sajátosságai, krízisei			x	x	X	
Gyógyíthatatlan betegek sajátos gondozása, a haldoklás fázisai, a haldoklók kísérése, támogatása			x	x	X	
Hospice ellátása lényege, formái			x	X	X	
A hozzátartozók támogatásának eszközei a haldokló kísérésében, a gyász feldolgozásában, az elhunyt körüli tennivalók			x	x	X	
A team, az esetmegbeszélés és a szupervízió szerepe				X	X	x
A családi költségvetés, bevételek, kiadások főbb csoportjai, a háztartásgazdálkodás és a háztartásvezetés gyakorlata, az adósságkezelés lehetőségei			x	x		
A táplálkozási szokások, táplálkozási hibák, az élelmiszerek összetevői és fiziológiai hatásai; az élelmiszerek elő- és elkészítése, élelmiszerbiztonsági előírások			x	x		
A háztartás berendezései, eszközei, a házimunkák tervezése és szervezése, a ruházat és textíliák kezelése, funkciója és tulajdonságai			x	x		
Egyéni védőeszközök szakszerű alkalmazása			x	x		

A biztonságos élettér kialakítása és higiénéje, a munkahelyi és háztartási balesetek megelőzésének lehetőségei			x	x		
Érintésvédelem, tűzvédelem				x		
Mérgek tárolása				x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Háztartási eszközök használata			x	x		
Híradástechnikai és számítástechnikai eszközök használata		x	x	x	x	
Játékok és sporteszközök használata		x	x	x	x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Stressztűrő képesség	x	x	x	x	x	
Szervezőképesség		x	x	x	x	x
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Határozottság		x	x	x	x	x
Empatikus készség	x	x	x	x	x	x
Motiváló készség		x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerben való gondolkodás	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x
Körültekintés, elővigyázatosság	x	x	x	x	x	x

41. Szociális munka elmélete tantárgy

0 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 34 762 01 Szociális gondozó és ápoló mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

41.1. A tantárgy tanításának célja

41.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy megegyezik a 10574-16 Személyes gondoskodás modul Szociális munka tantárgyával

41.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

41.4. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

42. Szociális munka gyakorlata tantárgy

18 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 34 762 01 Szociális gondozó és ápoló mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

42.1. A tantárgy tanításának célja

Az elméleti tudás, a gyakorlati készségek és a szakmai attitűd integrációjának elősegítése a mindennapi szakmai munka során használható tudás kialakítása érdekében. A gyakorlat során megismerni az eseti, a családokkal, a csoportokkal és a közösségekben végzett

szociális munkát. A tanulók 2-3 fős kiscsoportokban személyre szabott feladatokban próbálhassák ki felkészültségüket.

42.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, etika. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szociális munka elméletéről tanult ismeretek.

A tantárgy megegyezik a 10574-16 Személyes gondoskodás modul Szociális munka gyakorlata tantárgyával.

42.3. Témakörök

42.3.1. Egyénnel és családokkal végzett szociális munka gyakorlata

A tereptanár munkájának, módszereinek, technikáinak, magatartásának és a kliensekkel kialakított viszonyának megfigyelése

Az esetkezelés és a családsegítés rendjének szabályainak megfigyelése, alkalmazása

Az esetvitel és a családsegítés folyamatának megfigyelése

A korábbi családsegítő folyamatok megismerése, a folyó ügyek figyelemmel kísérése

A tereptanárral közösen kiválasztott család problémáinak megoldásában való részvétel

Az esetmegoldáshoz kapcsolódó adatok, információk gyűjtése

Az esetkezeléshez és a családsegítéshez kapcsolódó adminisztráció megfigyelése, elkészítése, alkalmazása

A családsegítő munkához szükséges adatok, információk, jogszabályok összegyűjtése, értelmezése

A szükségletek és erőforrások feltárásában való részvétel

Más, az esetvitelre és a családsegítésre befolyást gyakorló intézményekkel, a jelzőrendszer tagjaival való kapcsolat

Az egyéni esetkezelés és a családsegítés feladatainak gyakorlása, a segítő beszélgetés elemeinek alkalmazása

Az erőforrások alkalmazásának tervezésében való részvétel az egyéni esetsegítés és a családsegítés során

A krízisek jeleinek felismerése és a krízisintervencióban való részvétel

42.3.2. A csoportokkal végzett szociális munka gyakorlata

A tereptanár munkájának, módszereinek, technikáinak, magatartásának és a kliensekkel kialakított viszonyának megfigyelése

A csoportmunka folyamatának, módszereinek és a csoportdinamikai folyamatoknak a megfigyelése

Részvétel a csoportmunka tervezésében, a csoportmunka eszközeinek, módszereinek kiválasztásában

Részvétel a csoportok szervezésében, működési feltételeik kialakításában és vezetésében

Részvétel a csoportmunka eredményeinek értékelésében

Részvétel önsegítő csoportok munkájában, működési feltételeik javításában

A csoportmunka adminisztrációjának megfigyelése és gyakorlása

A témakör részletes kifejtése

42.3.3. Közösségi szociális munka gyakorlata

A tereptanár munkájának, módszereinek, technikáinak, magatartásának és a kliensekkel kialakított viszonyának megfigyelése

A közösségi szociális munka formáinak és folyamatának megfigyelése (a szociális tervezés, a közösségfejlesztés, a szociális fejlesztés, a közösségszervezés, a szociális akció)

Részvétel a közösségi szükségletek és erőforrások feltárásában, a felmérés módszereinek kiválasztásában, a felmérési folyamat lebonyolításában

Részvétel a hálózati munka szervezésében

A helyi társadalom spontán önszerveződéseinek, önszervező szervezeteinek megismerése

Nonprofit szervezetek megjelenési formáinak, struktúrájának és irányítási rendszerének megismerése

Részvétel közösségi munkában, együttműködés más intézményekkel és az önkormányzatokkal

42.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskola környezetében található, különböző fenntartású szociális alap- illetve szakosított ellátás intézményei, szociális munkát végző civil szervezetek stb.

42.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

43. Szociális gondozás tantárgy

6 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 34 762 01 Szociális gondozó és ápoló mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

43.1. A tantárgy tanításának célja

43.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy megegyezik a 10574-16 Személyes gondoskodás modul Szociális gondozási ismeretek tantárgyával

43.3. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

43.4. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

44. Szociális gondozás gyakorlata tantárgy

121 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 34 762 01 Szociális gondozó és ápoló mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

44.1. A tantárgy tanításának célja

Célja a gondozás feladatainak, folyamatának és tevékenységi formáinak gyakorlása. A szellemi és fizikai képességek megőrzését, fejlesztését célzó foglalkoztatás alkalmazása. Az ellátott mindennapi életvitelének megszervezéséhez szükséges módszerek alkalmazása, a háztartásgazdálkodás és háztartásvitel segítése. A gondozással, a foglalkozással, foglalkoztatással és a háztartásvezetéssel kapcsolatos munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok betartása, alkalmazása.

44.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, etika. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szociális munka és a szociális gondozás elméletéről tanult ismeretek.

A tantárgy részben megegyezik a 110 556-16 Gondozási-ápolási feladatok és a 10574-16 Személyes gondoskodás modul A szociális gondozási gyakorlata és a Sajátos gondozási feladatok tantárgyával

44.3. Témakörök

44.3.1. Idős emberek gondozása

Az idős emberek gondozásának, segítségének megfigyelése; a gondozás, segítség dilemmáinak értelmezése, a korlátok és lehetőségek mérlegelése

Résztétel a gondozási, támogatási folyamat tervezésében, az eszközök és módszerek kiválasztásában

Résztétel a személyes környezet kialakításban, az életvitel támogatásában, a napirend kidolgozásában és a megvalósítás támogatásában

A gondozási terv elkészítésének és megvalósításának segítése

Az idős emberek érdekérvényesítő képességének segítése, támogatása felhatalmazásának mértékében

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, tisztítása, kezelése, használata, használatának megtanítása

A gyógyíthatatlan betegek sajátos gondozási módszereinek alkalmazása

A haldokló ember kísérése, a halott körüli teendők, a gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

44.3.2. Fogyatékos személyek gondozása

A fogyatékos emberek gondozásának, segítségének megfigyelése

A gondozás, segítség dilemmáinak értelmezése, a korlátok és lehetőségek mérlegelése

Résztétel a gondozási, támogatási folyamat tervezésében, az eszközök és módszerek kiválasztásában

Résztétel a mindennapi környezet kialakításban, az életvitel támogatásában a napirend kidolgozásában és a megvalósítás támogatásában

A testi ellátás és a testi érintkezés formái, jelentősége

A bazális stimulálás

Játékformák, a zenei és énekformák, a mozgásformák, a dramatikus játékok, a médiaformák, a szabadban üzhető foglalkozások és alkalmazása.

A fejlesztési és rehabilitációs terv kialakításának, és megvalósításának segítése.

Segíteni a fogyatékos emberek integrációjának megvalósítását, az akadályok elhárítását, a lehetőségek felkutatását.

Autista személyek számára napirend készítése, jelrendszer, speciális gondozási szükségletek mentén végett gondozás.

A gyógyászati segédeszközök beszerzése, tisztítása, kezelése, használata, a használatuk megtanítása.

44.3.3. Foglalkozási gyakorlat

A tevékenységek tervezésének és szervezésének megfigyelése.

Résztétel a tevékenységek tervezésében és szervezésében a tevékenységek feltételeinek kialakításban, az ellátott motiválásában, az igények felmérésében.

Részvétel a mindennapi önellátási tevékenységek megvalósításában, támogatásában a házi gondozás és a bentlakásos intézményekben .

Részvétel a rekreációs és gyógytorna-jellegű foglalkozások megvalósításában, a családi és emberi kapcsolatok ápolásában, a szellemi, kulturális és művészeti tevékenységek megvalósításában, a termelő és munka jellegű foglalkozások szervezésében.

44.3.4. Háztartási gyakorlat

Részvétel háztartásgazdálkodással kapcsolatos tervezésben és háztartási költségvetés kialakításban

A háztartásvitel megfigyelése és részvétel a háztartási teendők szervezésében és megvalósításában; az idős emberek minél nagyobb önállóságának fenntartása, támogatása

Háztartási gépek, konyhatechnikai eszközök használata, tisztítása, karbantartása, az ételek tárolása, ételminta vételének higiénés előírásai, mosás, szárítás, vasalás, érintésvédelmi szabályok betartása, háztartási vegyszerek, mérgek szabályszerű tárolása

Részvétel az idős ember lakásának átalakításában, a szükséges források megszerzésében; részvétel a személyi- és a lakás higiénéjének megteremtésében

44.3.5. Munka-, baleset- és tűzvédelem gyakorlata

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok értelmezése és alkalmazása

Munkavégzéssel és a munkahellyel összefüggő baleseti és egyéb veszélyforrások felismerése, megszüntetése vagy intézkedés kérése azok megszüntetésére

Mérgek, vegyszerek biztonságos tárolása, nyilvántartása; veszélyes hulladék tárolása

Gépek, berendezések áramtalanítása veszély esetén vagy a munkafolyamat befejezésével

Tűzoltó készülék használata

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok adaptálása az idős ember adottságaihoz, az adott környezet viszonyaihoz (lakás, foglalkozási terem, csoportszoba stb.)

A veszélyelhárítás lehetőségeinek, módszereinek, eszközeinek alkalmazása

A mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások alkalmazása; a menekülési útvonalak kijelölése

Egyéni védőeszközök használata

44.3.6. Gyógyíthatatlan betegek és haldoklók gondozása

A gyógyíthatatlan betegek sajátos gondozási módszereinek alkalmazása

A testi ellátás és a testi érintkezés formái, jelentősége

A haldokló ember kísérése

A halott körüli teendők ellátása

A gyász feldolgozásának segítése, a család támogatása

Veszteségek feldolgozása

44.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított, az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.

44.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

45. Mentálhigiéné tantárgy

18 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 34 762 01 Szociális gondozó és ápoló mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

45.1. A tantárgy tanításának célja

A megszerzett ismeretek integrációja, a lelki egészség megőrzésének, a holisztikus szemlélet kialakításának segítése, a tapasztalatok holisztikus szemlélet szerinti átgondolása érdekében. Az egyéni életvezetés segítése, a személyiséget védő mechanizmusok kialakítása.

45.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A természetismereti összefüggések, a történelem tantárgy társadalom- és kultúrtörténeti fejezetei. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és gyakorlatok, a szociális gondozás gyakorlata során szerzett tapasztalatok, élmények.

A tantárgy részben megegyezik a 10574-16 Személyes gondoskodás modul Mentálhigiéné tantárgyával

45.3. Témakörök

45.3.1. *Mentálhigiéné elmélete*

A mentálhigiéné fogalma, szerepe, szükségessége

A mentálhigiéné fajtái (egyéni-közösségi, preventív-korrektív); a közösségi mentálhigiéné szinterei

Az elmélet és a gyakorlat integrálása, az emberi kapcsolatok komplexitása, az ember holisztikus értelmezése

Egészség és társadalom, deviancia és a másság a társadalomban, a természetes támaszok, az emberi szükségletek változása az életkorok szerint

A mentálhigiéné konzultáció formái (eset-, pedagógus-, programközpontú, segítő)

Az egészség holisztikus szemlélete; a természetes támogató rendszerek, életmód és életvezetés

Az egyéni és közösségi válsághelyzetek

Az én-védő mechanizmusok, a pszichoszomatikus betegségek, krízis és a krízisintervenció

Coping

A segítő kapcsolat működtetésének mentálhigiéné vetülete, a segítő beszélgetés, mint sajátos kommunikációs forma

A társadalmi szolgáltató rendszerek mentálhigiéné vonatkozásai

A munka pszichológiája

Az esetmegbeszélés módszertana

Az esetmegbeszélés, mint segítség a szociális szakemberek számára

A szupervízió módszertana

A szupervízió, mint segítség a szociális szakemberek számára

45.3.2. *A gondozás mentálhigiéné vonatkozásai*

A társadalmi szolgáltató rendszerek mentálhigiéné vonatkozásai

A segítők mentálhigiénéje: a segítő kapcsolat csapdái, a szindrómás segítség jellemzői és kialakulásának okai, a pihenés, rekreáció formái; szabadidős tevékenység, a kapcsolati és a személyes erőforrások feltárása

A munka társas vonatkozásai; szervezetpszichológia; vezetők és vezetettek

A saját munka szervezése, időgazdálkodás

A munka- és lelkiegészség, a pihenés pszichológiája

A munkanélküliség lelki hatása

45.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, előadóterem vagy könyvtár.

45.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

46. Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton tantárgy

27 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 34 762 01 Szociális gondozó és ápoló mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

46.1. A tantárgy tanításának célja

Az esetmegbeszélés a gyakorlat egész időszakában támogatja a tanulót a felkészülésben és a szakmai felelősségek felismerésében. Kiscsoportos team munkában segíti a tanulót a gyakorlat során szerzett élmények feldolgozásában, végig gondolásában. A tanulók tapasztalatot szerezhetnek arról, hogy az eseteket, hogyan lehet több szempont szerint értelmezni, s ez szerepet játszik abban, hogy gondolkodásuk rugalmasabb legyen, előítéleteik oldódjanak. A szupervízió lehetőséget biztosít a tanulónak, hogy tudja használni a személyiség védelmének eszközeit a szupervízió folyamatában és igényelje a szupervíziós támogatást szakmai személyisége fejlődése érdekében.

A tantárgy értékelésének módja miután a foglalkozások célja a tapasztalatok feldolgozása, a szakmai személyiség fejlesztése, védelme ezért a teljesítmény és az értékelés mindig egyéni. A csoportos munka során a csoportvezető a választott módszernek megfelelően egyéni és csoportos visszajelzést ad. A fejlődés feltétele a jelenlét, amit a csoportvezető aláírásával igazol, és ez megfelel a követelmények teljesítésének.

46.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A történelem tantárgy társadalom- és kultúrtörténeti fejezetei. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, egészségügyi ismeretek és a gondozó munka gyakorlata során szerzett tapasztalatok.

A tantárgy részben megegyezik a 10574-16 Személyes gondoskodás modul Esetmegbeszélés és szupervízió gyakorlata tantárgyával

46.3. Témakörök

46.3.1. Esetmegbeszélés

Az esetmegbeszélés módszertana

Az esetmegbeszélés, mint segítség a szociális szakemberek számára

A folyamatos gyakorlat támogatása: esetelemzésekkel, esetbemutatókkal

A személyiségi jogok védelme, a segítő szerepének és céljainak ismertetése, szerepelemzés, a problémák meghatározása, a kompetenciák tisztázása

A személyes érintettség feltárása, megoldási, kimeneti lehetőségek felvázolása, az elvárások és az érzelmek feltárása, nehézségek, a felmerülő problémák, dilemmák felvázolása

A munkafolyamatban való részvétel értelmezése

Az esetmegbeszélés, elemzése (kiválasztás, megfigyelés, elemzés, értékelés, stb.)

Az eset bemutatása

Életvesztés – találkozás a halállal

A megoldás, a kimeneti lehetőségek felvázolása

Elvárások, érzelmek feltárása

A nehézségek, felmerülő problémák

A munkafolyamatban való részvétel értelmezése

A gyakorlat során felmerült etikai kérdések mérlegelése, a dilemmák értelmezése a tereptanár és a gyakorlólóhely más szakembereinek segítségével

Az emberi értékek és autonómia tisztelete a szociális gondozás gyakorlatában

46.3.2. Szupervízió

A szupervízió módszertana

A szupervízió, mint segítség a szociális szakemberek számára

A szupervíziós támogatás, mint a személyiség védelmének és fejlesztésének eszköze

A segítő munka személyiséget, a kommunikációt, a szakmai munkát fenyegető, kiégést eredményező hatásai

A szakmai munkával való találkozás első élményének feldolgozása védett környezetben

A csoportmunka támogató lehetőségének alkalmazása a szakmai gyakorlat során

Önreflexió alkalmazásával megelőzni a kiégést

A szupervíziós támogatásra vonatkozó belső igény kiépítése

46.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Csoportszoba a gyakorlólóhelyen, vagy a képző iskolában.

46.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A

10572-16 azonosító számú

**Gondozási-ápolási adminisztráció
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10572-16 azonosító számú Gondozási-ápolási adminisztráció. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Szociális adminisztráció gyakorlata
FELADATOK	
Részt vesz a gondozási anamnézis, az egyéni gondozási, ápolási terv készítésében	x
Dokumentálja saját gondozási munkájának folyamatát	x
Előírás-szerűen dokumentált gyógyszernyilvántartást vezet	x
Szükség esetén nyilvántartásokat vezet és adatokat szolgáltat	x
Vezeti a gondozási, ápolási naplót vagy egyéni gondozási ápolási lapot	x
Vezeti az egészségi állapotot rögzítő dokumentumokat	x
Részt vesz a pályázatok írásában és projektek adminisztrálásában	x
Részt vesz a minőségbiztosítással és a szakmai protokollokkal kapcsolatos adminisztratív feladatok ellátásában	x
Megbízásra környezettanulmányt készít	x
A szolgáltatást igénybe vevő megbízására beadványokat, kérelmeket fogalmaz	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A szükségletfelmérés dokumentumai	x
Az ellátottak nyilvántartása	x
Az ellátásokkal kapcsolatos adatok és tények gyűjtése	x
A kérvények, beadványok tartalmi és formai követelményei	x
Esetleírás tartalmi és formai követelményei	x
Környezettanulmány tartalmi és formai követelményei	x
Az előgondozási munka adminisztrációja	x
Gondozási terv készítése, dokumentációja	x
Gondozási-ápolási napló szakszerű vezetése	x
A szakmai protokollok és a minőségbiztosítási adminisztráció	x
Foglalkoztatási terv készítése	x
Háztartási napló vezetése	x
Ügyiratkezelés szabályai	x
Az ellátottak adatainak és dokumentumainak kezelése, ellátások nyilvántartásainak kezelése	x
Ápolási terv készítése, adminisztrációja	x
Az életfunkciók és az egészségi állapot adatrögzítése	x
Az alapápolási feladatok dokumentációja	x
A gyógyszerelés adminisztrációja	x
A gyógyszernyilvántartás vezetése	x
A pályázatok lehetőségei, elkészítési, és dokumentálási szabályai	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásos és szóbeli alkalmazása	x
Elemi szintű számítógép-használat	x

Információforrások kezelése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Megbízhatóság	x
Precizitás	x
Felelősségtudat	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Irányíthatóság	x
Nyelvhelyesség	x
Tömör fogalmazás készsége	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Rendszerező képesség	x
Információgyűjtés	x
Kontroll (ellenőrzőképesség)	x

47. A szociális adminisztráció gyakorlata tantárgy

12 óra/0 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

A tantárgy a 34 762 01 Szociális gondozó és ápoló mellék-szakképesítéshez kapcsolódik.

47.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg az intézményekhez tartozó adminisztrációs feladatokat és dokumentumokat. Részt tudjon venni a pályázatok megírásában, munkája során tudja alkalmazni a számítástechnikai és technikai eszközöket. Ismerje meg az internet használatát és az elektronikus ügyintézés alapjait, azokat a programokat, amelyek segítik napi munkáját.

47.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, ismeretek és az ápolási és gondozási gyakorlatok.

A tantárgy részben megegyezik a 10556-16 Gondozási-ápolási feladatok A gondozás gyakorlata és Ápolási gyakorlatok tantárgyakkal

47.3. Témakörök

47.3.1. Az ápolás adminisztrációja

Az ápolási folyamat dokumentálása, az ápolási adminisztráció vezetése

Az életfunkciók és egészségi állapotra vonatkozó értékek rögzítése az intézményben szokásos jelölések és dokumentumok alapján

A gyógyszernyilvántartás és a gyógyszerelés adminisztrációjának vezetése

Résztvétel az ápolási protokollok és a minőségbiztosítási dokumentumok kidolgozásában és alkalmazásában

47.3.2. A gondozás adminisztrációja

Az előgondozási munka adminisztrációjának és a gondozási munka folyamatának dokumentálása, gondozási-ápolási napló, szükségletfelmérés dokumentumai

Kérvények, beadványok készítése, eseteírás, környezettanulmány, foglalkozási terv készítése, háztartási napló vezetése

Ügyiratkezelés

Az intézményi nyilvántartások vezetése az intézményben használt számítástechnikai programok segítségével

Részvétel a szakmai protokollok és a minőségbiztosítási dokumentumok kidolgozásában és alkalmazásában

A pályázatokkal kapcsolatos általános feladatok

Pályázatfigyelés, tájékoztatás, team megszervezése

A pályázatírás tartalmi és formai követelményei

47.3.3. Számítástechnika a gondozás adminisztrációjában

A számítógép alapfokú ismerete és a hozzá tartozó hardver illetve szoftver programok ismerete (Windows Office Word, Excel, stb., vírusirtó programok, internet használata)

Az ügyintézéshez szükséges alapvető technikák elsajátítása (Szövegszerkesztés, táblázat kezelés stb.)

Szövegbevitel, szövegek szerkesztése, szerkesztett szöveg mentése, nyomtatása

Az egyes ellátásokhoz kapcsolódó ügyiratok használata a tartalmi és formai követelmények betartásával

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben alkalmazott dokumentumok

E-mail küldése, fogadása, törlése, csatolt állomány küldése e-mailben

47.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Osztályterem, tábla és projektor, illetve számítástechnika terem, általános tanterem megfelelő számítógép, laptop elhelyezésével.

47.5. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.